ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1286

20. 8. 1976. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXVII

5 динара

КОМПЛЕТАН СТРИП
ОСВЕТА

Ripley Веровали или не!

ЏОН ЏЕЈМС ОДИБОН

(1785 - 1851)

ПРЕ НО ШТО ЈЕ ПОСТАО ЧУВЕНИ ПРИРОДЊАК И УМЕТНИК ЛЕЖАО ЈЕ У ЗАТВОРУ ЗБОГ НЕПЛАЋЕНИХ ПОСЛОВНИХ ДУГОВА.

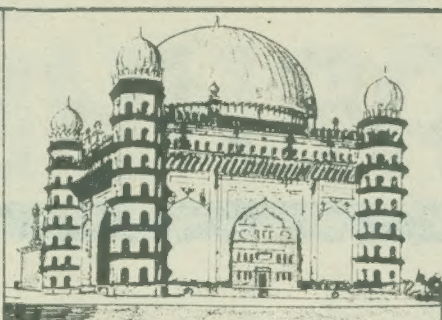

БИЉКА

HUPERICUM SPLENDUS

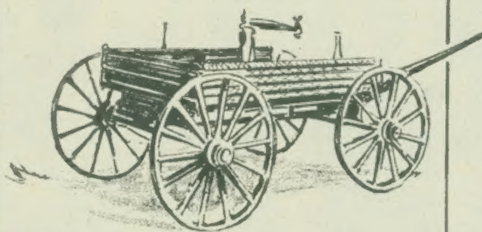
(ЈЕДНА ВРСТА КАНТАРИОНА)

РАСТЕ САМО НА ПАДИНАМА ЈЕДНЕ ПЛАНИНЕ У ЏОРЏИЈИ И НИГДЕ ВИШЕ НА СВЕТУ.

СМЕШЉИВА КУПОЛА

ПОД СВОДОМ ХРАМА ГОЛ-ГУМАЗ У БИЏАПУРУ, У ИНДИЈИ, СМЕХ ОДЈЕКНЕ ДВАДЕСЕТ А СВИ ОСТАЛИ ЗВУЦИ САМО **ДЕСЕТ.**

ЈЕДНА

КОЛА

БОГАТО УКРАШЕНА БРОНЗОМ КОЈА СУ НАЂЕНА У ДЕЛОВИМА У ДЕЈБЈЕРГУ, У ДАНСКОЈ, БИЛА СУ РАСТАВЉЕНА **И КАО ЖРТВЕНИ ДАР БАЧЕНА У МОЧВАРУ ПРЕ ОКО 2000 ГОДИНА.**

ЏУЛИЈА СТИВЕНС

ИЗ БАЛТИМОРА (САД)

ИМАЛА ЈЕ У ПРВОМ БРАКУ **КЋЕР** РОЂЕНУ **15 МАРТА** И **СИНА** РОЂЕНОГ **13 СЕПТЕМБРА** А У ДРУГОМ БРАКУ **КЋЕР** РОЂЕНУ **15 МАРТА** И СИНА РОЂЕНОГ **13 СЕПТЕМБРА.**

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● римски владар Маркус Силвијус Отон (32—69) имао је необично памћење и нарочито је добро памтио имена. Тако се за њега причало да је знао пуно име сваког војника у своје три легије, које су укупно бројале 12.000 људи.

● Индијски океан једини је на нашој планети изнад којег се правац доминантних ветрова — североисточних и југозападних монсуна — мења два пута годишње. Као последица тога мења се и правац океанских струја.

● када су се у Европи први пут појавиле новине, оне нису продаване појединачне, већ су чланци и вести из њих читани

наглас на улицама и трговима а од оних који су слушали убиран је прилог у новцу. За слушање новина у Венецији у 16. веку наплаћиван је од сваког присутног по један метални новчић зван газета. Отада је реч „газета" постала синоним за новине и у том значењу задржала се и до данас у многим језицима.

● недавно је совјетски лист „Правда" писао о једној мачки коју су њени господари изгубили по повратку са летовања на Црном мору. После неколико недеља мачка се појавила у кући својих господара пошто је превалила раздаљину од 1500 километара, колико износи пут од Вољска до Свердловска.

● за време једног земљотреса 1651. године замак Брицнорт у Енглеској био је оштећен и нагао се на једну страну. Отада су протекла већ три века а оштећени замак успешно одолева законима земљине теже.

● младе девојке из племена Бербера у Мароку које немају старију браћу морају себи да истетовирају браду која се пружа од половине једног до половине другог образа.

● млеко у праху за које смо веровали да је изум наших дана, помиње још Марко Поло. Ево шта он о томе каже: „Видео сам Монголе који сваког јутра одвоје комад „сувог млека" и ставе га у кожну торбу напуњену водом коју окаче о коњско седло. Око подне захваљујући коњском касу млеко и вода се тако измешају да се добије пријатна мешавина за пиће".

● зубни каријес (инфективно запаљење костију, трулење зуба) погађа нарочито индустријски развијене земље. На пример у САД 18% становника је озбиљно угрожено каријесом. Од свих западних земаља Французи најмање перу зубе. Зато, како тврде статистичари у овој земљи, само 2% Француза има здраве зубе.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ЖАО МИ ЈЕ... АЛ' МИ ТО НЕ ДРЖИ-МО!

ГВОЖЂАРС РАДЊА

РАСПРОДА МУШКИХ ШЕШИРА

Е... БАШ ТАЈ!

УРА! ТО ЈЕ ТО!

А ПОШТО САМО ПЕРЦЕ?

WALT DISNEY

Драгомир Милановић није се ни трена тка двоумио!

ДОБРОВОЉНИ СПАСИОЦИ

У БОЛНИЦИ ВОЈНОМЕДИЦИНСКЕ АКАДЕМИЈЕ У БЕОГРАДУ МЕТАЛОСТРУГАР ИЗ БОРА ИШЧЕКИВАО ЈЕ ТЕШКУ ОПЕРАЦИЈУ ИАКО ЈЕ БИО ПОТПУНО — ЗДРАВ!

КОЖА ЗА НЕПОЗНАТОГ

Можемо да вас оперишемо! Потпуно сте здрави! — присетио се тих речи металостругар Драгомир Милановић, док је налакћен на прозор посматрао пространо болничко двориште. Тако се већ три дана уклањао од јаука нових пацијената који су стизали на одељење за пластичну хирургију Војно-медицинске академије у Београду, чуо их је кроз зидове и таваницу. Брујање грана и бука саобраћаја, зачудо, умиривали су га, били су толико различити од звукова на које је навикао у Бору, и од тих болничких.

Ишчекивао је операцију, а ништа га није тиштало. Ни трачак бола није наслућивао, чак му се није ни надао!

ПРИЈАТЕЉ ИЗ ВИЂЕЊА

Зачуо је кораке иза себе. Овог пута хирург пуковник др Аница Сертић имала је забринут израз на лицу. Значи ли то...

— Да ли остајеш при изјави коју си потписао: да пристајеш на операцију?, — запитала је озбиљним гласом.

— Наравно! — Драгомир се није премишљао. — **Хоћу да помогнем свом пријатељу из виђења.**

Ипак, танана нит страха проструја му кроз стомак, осетио је као белину која се једина разазнаје у мноштву, сада — у шаренилу осећања. И неизвесност: да ли ће његова операција помоћи Мирку Ракетићу. После страшне несреће тај тридесет петогодишњи ВК електромонтер лежао је у истој болници, само се дубоким уздасима борио за живот.

Угурали су висока носила у собу, Драгомир се попе на њих. А онда су га возили дугачким ходником, брзо су промицали поред притворених врата соба, болничарки, људи у пругастим мантилима... Хватао је њихове погледе и нему поруку: **нека ти је са срећом!**

Стрепео је Драгомир у тој блештавој сали, превише белој и чистој. Чуо је куцкање некаквих апарата и није препознавао људе са затегнутом газом преко лица. Сви су жмиркали и трептали на исти начин, зашто га тако укочено гледају? Знам, сада сам сам са својом одлуком, шапутао је и стезао песнице.

Колико ћу дуго остати под упаљеним рефлекторима? А ако све буде узалуд? Можда ће Мирко већ сутра умрети? Ипак, ништа није питао лекаре.

Јер, пре пет дана одлучио је да Мирку Ракетићу поклони — своју кожу. Нека доктори узму колико год хоће. Поклониће је том човеку, којег чак није ни познавао, само је знао да је — добар!

Осетио је јак и сладуњав мирис етра. А онда је почео гласно да броји: један, два, три, че... четири, пе...е...е... Замутило му се у глави, замрачило се, његова одлука припала је хирурзима, остала је без Драгомира.

Седамнаест дана раније, 25. маја 1968. године, страшно невреме, киша, олуја и облаци који су правили нестварне фигуре на небу, стуштили су се на Бор. После јаког ударца грома у трафо-станицу, град је остао у мраку, електрични каблови били су искидани.

— Зовите Мирка! Он ће брзо да поправи квар — договарали су се људи у предузећу „Електроисток".

За десетак минута Мирко је стигао од куће. Са неколико другова, још задиханих, утрчао је у мрачну трафостаницу, онако у брзини није успео ни сав алат да пронађе. **Батеријском лампом осветлио је зид на којем су се налазиле испреплетане жице и каблови, учиниле су му се као неке танке шарене змије. Злокобне!**

Пронашао је квар, жице су биле прекинуте на неколико места. Само их треба повезати, па то је бар лако! Попео се на једну клупу, ухватио кабл...

И тада, у тој замраченој и загушљивој ћелији, одједном ужасан блесак и грмљавина. Ватра! Јак притисак ваздуха обори људе на хладан под, све око њих је искрило. У тој олуји варница два младића се снађоше, као без душе истрчаше из смртоносне трафостанице. А за њима посрћући изишао је Жарко Шипка, пликови су му већ искочили по рукама и лицу.

— Унутра је остао Мирко! Видео сам га, горео је... — једва је успео да каже.

ТЕЛО ЈЕ ДОГОРЕВАЛО

Неколико радника је притрчало, запрепашћено се згледајући. Друг им је настрадао, такав ударац струје немогуће је преживети: напон од 35000 волти и температура од 4.000 степени Целзијуса. Ипак, потрчаше натраг у трафостаницу.

И ту, близу улаза, на неколико корака испред себе, угледали су Мирка. Грчио се на земљи, чак није могао ни да јечи, цело његово тело била је буктиња која је догоревала. Мртав?

Изнели су га на рукама, дисао је. Већ после неколико минута стигла су кола хитне помоћи. **Опекотине су трећег степена, око 70 одсто површине тела је захваћено,** рекли су лекари. Нема му спаса. Али, он је још жив, трепће. . јавите Београду!

Исте вечери хеликоптер се спустио на кров Војно-медицинске академије. Мирко је одмах пребачен у операциону салу, оперисаће га професор Арнери.

— Можда ће преживети ако му неко да своју кожу! — рекао је после неколико часова.

Послат је телеграм за Бор и ускоро је преко радија објављен апел — ве-

МИНИ-КВИЗ

1. **Знате ли која је фудбалска утакмица пре рата привукла највећи број гледалаца у нашој земљи?**
2. **Најстарији музички инструмент је:**
3. **Колико има основних крвних група?**
4. **Ко је био Томас Гензборо?**
5. **У филму Керола Рида „Трећи човек" главну улогу играо је познати глумац:**

ОДГОВОРИ:

1) Рекорд у броју посетилаца на једној фудбалској утакмици пре рата у нашој земљи постигнут је на међународној утакмици између Југославије и Енглеске 1939. године у Београду. Тој утакмици присуствовало је преко 30.000 гледалаца; 2) Најстарији музички инструмент је носна флаута, на којој су људи свирали дувајући кроз нос. То је чисто мушки инструмент а правио се од трске, кости или дрвета. Сличан је обичној флаути. Неки антрополози сматрају да свирање кроз нос потиче од прастарог веровања да човечија душа пролази и напушта тело кроз нос. Данас су највештији свирачи на овом инструменту становници Хаитија; 3) Постоје четири основне крвне групе: О, А, Б и АВ. Свака од ових група дели се на Rh негативан и Rh позитиван. Осим тога постоје и подгрупе; 4) Томас Гензборо (1727—1788) био је енглески сликар, један од првих пејзажиста ове земље. Најпознатија дела су му портрет Роберта Ендрјуса и његове жене и Дечак у плавом; 5) У филму „Трећи човек" главну улогу играо је Орсон Велс.

роватно ће се јавити добровољац.

— Ја ћу му дати кожу! — рекла је домаћица Анђелија Милановић чим је чула страшну вест. Стајала је насред собе, подбочила се рукама, била је тако одлучна.

Она? А две кћерке, ко ће да им спрема ручак док су у школи? Ко ће да ме дочекује кад се вратим с посла? Не, Анђелија, ја ћу дати кожу! Мушкарац сам, јачи сам а и ред је... толико сам слушао о Мирку — дуго ју је убеђивао Драгомир.

Отпутовао је за Београд. Испратиле су га погледима две породице које су се надале и немогућем.

ОКТОБАРСКА НАГРАДА ЗА ХУМАНОСТ

— Шта је с мојим ногама. Не осећам их, где су? — једва чујним гласом запитао је Драгомир када се пробудио после операције. Онда је осетио нечију руку на свом врелом челу. Све је у реду, само вам се причињава, бочничарка је шаптала. Како речи могу да буду мелем!

Поново је осетио да нестаје, капци су му отежали, као да му је песак ушао у очи... Онда се дуго провлачио кроз неку ограду од шибља, на то га је терала нека неодољива сила. Провлачио се ћутећи. Ограда је била тако густа, оштре бодље прво су му здерале одело, затим је осетио бол на бутинама, згуљена кожа остајала је на гранама. Зашто сам пошао туда, проклете бодље. Како боли, до мозга! Пробудио се сав у зноју.

Био је сам у тој засенченој соби која је мирисала на лекове. Не подижући главу с јастука спустио је поглед наниже. Дебели завоји обмотавали су му натечене бутине, испод њих је осетио врелину и несносан свраб. Тада се свега присетио.

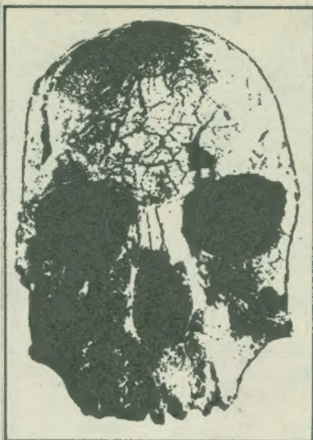
Прену га шум врата која су се полако отворила.

— Све је у најбољем реду — Аница Сертић се смешила. — **Твоја кожа одлично приања уз Мирково лице, груди, стомак... А ране ће ти ускоро зарасти, не брини!**

После три дана Драгомир је устао из кревета иако су му лекари са бутина скинули око 300 квадратних сантиметара коже — 14 каиша широких око 5 см. Захваљујући његовој хуманости Мирко Ракетић се потпуно опоравио и данас ради у предузећу „Електроисток".

— И мени једном може да се деси зло. Зато бих опет дао своју кожу — каже четрдесет петогодишњи металостругар који је добио Октобарску награду града Бора 1969. године за хуманост.

Бранка Јеремић

ГОСПОДИН 1470

ОН ЈЕ НАЈСТАРИЈИ ЧОВЕК НА ЗЕМЉИ И НАЈВЕЋА СЕНЗАЦИЈА ЉУДСКОГ РОДА. ЖИВЕО ЈЕ У СЕВЕРНОЈ КЕНИЈИ И ПРОСТО ЧЕКАО ДА СЕ НЕКО О ЊЕГА »САПЛЕТЕ«.

Име му је KNM ER 1470, или краће „1470". Бар тако је заведен у музејски каталог Чело благо угнуто и због тога се није знало тачно место носа. Али, састављен је, комад по комад, попут загонетне склапалице. Данас гледа у посетиоце тамним, празним очним дупљама преко временског јаза исувише великог да би се могао појмити — око 3 милиона година! Он је најстарији познат човеков предак.

Откриће „1470" начињено пре 4 године изазвало је прворазредну сензацију у научном свету и „претумбало" податке о нашој еволуцији. Као што је често случај са великим сензацијама, и ова је лежала надохват руке и просто чекала да се неко о њу „спотакне". Делови лобање нађени су такорећи на самој површини земље, на источној обали језера Туркане (бившег Рудолфовог) у северној Кенији. Мала плоча са бројем 1470 обележава данас то место.

Хиљаду квадратних миља сушне дивљине крај језера Туркане, близу етиопске границе, називају се сада колевком човечанства. Све до 1968. године то је било готово сасвим непознато место, приступачно само хеликоптерима и камилама. Осим змија, шкорпија и великих крокодила тамо ништа друго није живело.

Отац и син

Ричард Лики, тридесет двогодишњи Енглез из Кеније, доспео је у област Коби Фора на Туркани тако рећи случајно. Године 1967. путовао је малим авионом из Најробија у Етиопију да се придружи природњачко-археолошкој екипи која је тамо радила.

Невреме је натерало пилота да мало промени курс — уместо да лети уобичајеним путем преко западне обале огромне Туркане, прелетео **је источну, мало познату. Научничко „шесто чуло" рекло је Ричарду Ликију да пејзаж сличан Месечевом који је угледао из авиона не може бити вулканског порекла, како се сматрало, већ праисторијски језерски талог, односно седиментна стена.**

Касније је дошао овамо позајмљеним хеликоптером да провери оно што му је рекао њух. Није се преварио. Седиментно тло било је пребогато фосилима који су много обећавали.

Ричард Лики одмах је оставио истраживања у Етиопији и са женом Мив, која је зоолог, подигао логор на Туркани 1968. године. Четири године касније „налетели" су на „1470" који је преконоћ елиминисао из конкуренције свог око милион и по године млађег рођака „Аустралопитекуса".

Овога је 1959. године ископао у Олдуваји у Танзанији Ричардов отац, легендарни Луис Лики, професор универзитета у Оксфорду и један од најистакнутијих природњака свог времена. **Све до појаве „1470" аустралопитекус је сматран најстаријим познатим човековим претком.**

Фосилни извори

Теорије се још преиспитују, али је већ закључено да су ова два „прачовека" извесно време живела „паралелно" на Земљи. Међутим, аустралопитекус је био само нека врста „странпутице" еволуције, осуђена да се угаси, док је будућност људске врсте лежала у рукама господина „1470".

Те руке умеле су да праве и употребљавају оруђа, да организују и поделе рад, сарађују и стварају друштвене заједнице. **Његов мозак, запремине 800 кубних сантиметара, далеко је надмашио аустралопитекусов и имао је пред собом следећих неколико милиона година да на миру еволуира до 1400 кубних сантиметара данашњег човека.**

Ричард Лики се још налази на Туркани где руководи екипом од 30 научника. По његовом мишљењу „фосилни извори" Кооби Форе неће пресушити бар док је он жив. Лики је истовремено и директор Кенијског националног музеја. Занимљиво је да он нема никакву академску титулу! Детињство и младост провео је у Африци копајући фосиле са родитељима и није имао времена за факултет.

Б. Д.

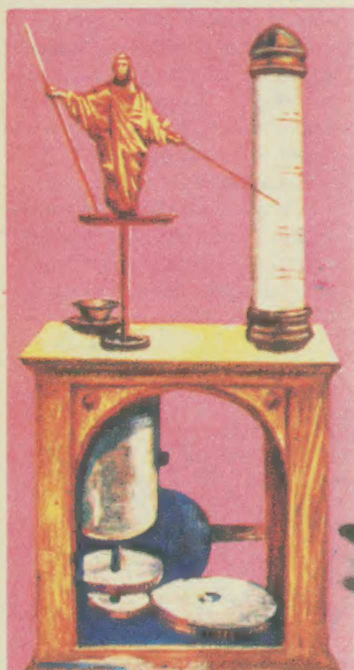

ПЕШЧАНИ МИНУТИ

СУНЧАНИ САТ — Најстарији уређај за мерење времена био је сунчани часовник који се састојао од штапа пободеног у земљу или причвршћеног за зид. Дужина његове сенке мењала се с обзиром на доба дана и показивала различите подеоке исцртане на земљи или зиду. Вероватно су га изумели Сумери пре 5000 година.

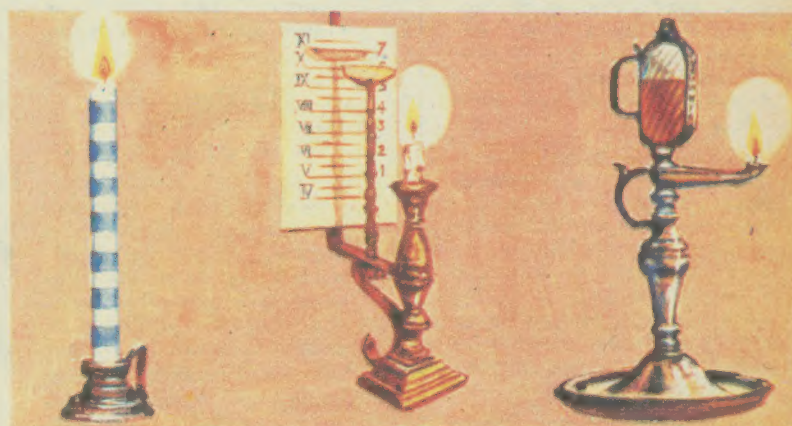

ГОВОР НА САТ — Ноћне сате, кад сунчани сат није био ни од какве помоћи, стари Грци и Римљани мерили су **клепсидрама.** То су, заправо, били часовници који су време мерили количином истекле воде или песка. **Клепсидре су се користиле и у римском Сенату да би означиле кад једном говорнику истиче време одређено за говор.** Око 50. године пре н. е. у Риму је начињен изванредан водени часовник: кад би се ниво воде у њему смањио, и фигурица би се спуштала и тако означавала часове угравиране на стакленом цилиндру.

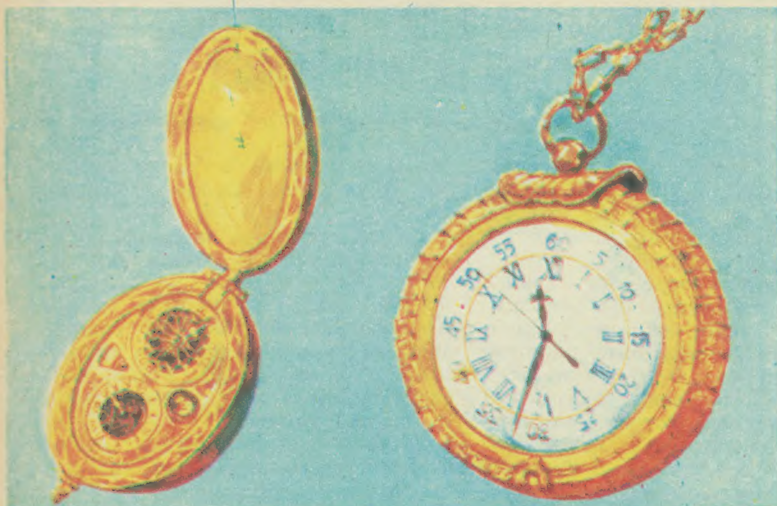

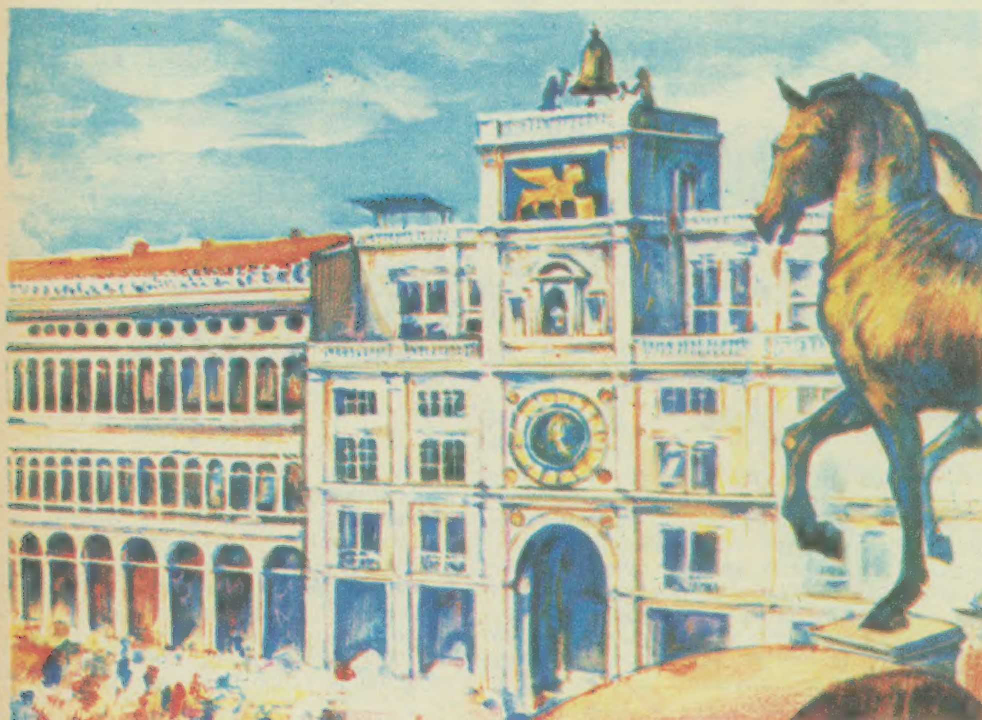

ОД СВЕЋЕ ДО КЛАТНА — У средњем веку за мерење времена употребљавале су се свеће и уљане лампе. Сагорела количина уља и висина догореле свеће показивали су колико је часова протекло. Наравно, ови часовници нису били баш много прецизни. Велики корак напред у историји часовника начињен је после Галилејевог открића закона клатна. Оно је омогућило холандском научнику Кристијану Хајгенсу да 1657. године начини први часовник с клатном који је био много прецизнији од свих до тада направљених.

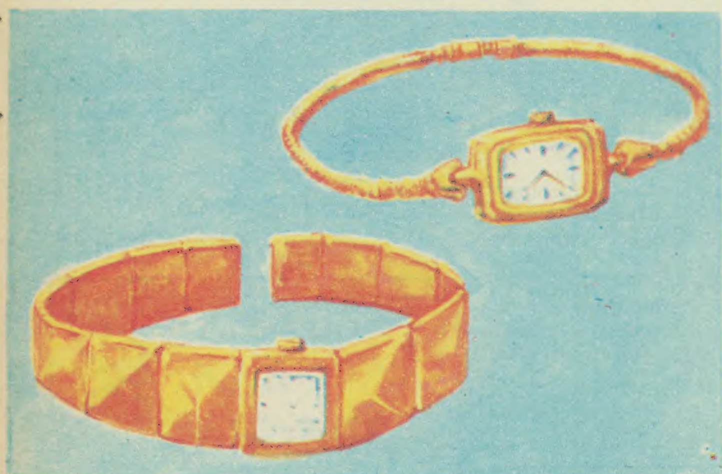

ДЕО НАМЕШТАЈА — У 16. веку почели су да се праве часовници са веома сложеним сатним механизмом. Обично већих размера, разнолико обликовани, служили су не само за показивање времена већ и као делови намештаја. У то време израђују се и џепни часовници украшени златом и драгим камењем.

ИЗУМ ПИТЕРА ХЕНЛАЈНА — Сматра се да је први џепни часовник начинио 1510. године Немац Питер Хенлајн. Немачки мајстори су дуго важили као најбољи и показивали су велику маштовитост у изради часовника често веома необичних облика, као што се и види на горњој слици. У међувремену, часовници на јавним зградама постајали су све већи и представљали су права ремек-дела израде. Често су ови часовници показивали и путање којима се крећу планете нашег система.

ЗА СВАЧИЈИ ЏЕП — Године 1867. Швајцарац Георг Роскоп направио је прави „бум“: изнео је на тржиште серијске часовнике који су били доступни свачијем џепу. Пре тога били су искључиво привилегија богатих. Захваљујући развоју науке и технике часовници су знатно усавршени тако да данас показују време са тачношћу од хиљадитог дела секунде. У последње време све више су у употреби електронски, батеријски и атомски часовници.

У СЛУЖБИ СУП-а

ВЕЛИКО ИСКУШЕЊЕ

ПОСРЋУЋИ ПОД ТЕРЕТОМ ТЕШКЕ АВИОНСКЕ БОМБЕ, КРИМИНАЛИСТИЧКИ ИНСПЕКТОР ПОЛАКО ЈЕ КРЕНУО КРОЗ ГУСТО РАСТИЊЕ НА ОБАЛИ ДУНАВА.

Мартовска хладноћа стезала је све јаче, а оловно небо суморно притискало околину. Крећући се споро улицама старог београдског предграђа Бежаније, патролна милицијска кола упутила су се у обилазак оближње дунавске обале. Четворицу милиционера у аутомобилу марш-рута је обавезивала да наврате и у тај крај.

Пажљиво су осматрали удаљену дунавску обалу. Нигде живе душе. Изненада су приметили ватру на делу обале званом Беларица. Један милиционер изашао је из аутомобила и тромо се спустио до обале, али се вратио готово трчећи. Испред себе је пожуривао двојицу дечака. Није им било више од петнаест година. Убацио их је у кола, а затим се свалио на седиште.

— Нашли су у муљу на обали авионску бомбу заосталу из рата! — рече показујући прстом на преплашене дечаке. — **Лепо момци запалили ватру око ње као да су на излету, одмакли се и чекали да виде шта ће се догодити! Ватра није угашена, бомба може сваког часа да експлодира!**

ПЕРО, КРЕНИ!

Патрола је позвала радио-везом дежурну службу Градског секретаријата унутрашњих послова. У извештају за тај дан, 22. март 1975. године, стоји да је „дежурни“ примио обавештење око пола пет по подне. Али, у то време Војислава Жарковића, инспектора одељења криминалистичке технике, није било нигде. Његова смена одавно је била завршена. Налазио се негде у граду, али где? Ипак, некако су га пронашли.

Тридесет деветогодишњи инспектор није оклевао. Одмах је позвао токи-вокијем Петра Милојевића, такође стручњака за експлозив, с којим ради. Срећом, Милојевић је био код куће. Жарковић га је замолио да оде до оближње зграде СУП-а по службена кола и да за њих закачи специјалну приколицу за транспорт експлозива кроз град, а затим да дође по њега. Неколико пута је викнуо: „Перо, крени одмах“! и наврат-нанос навукао неки стари кишни мантил и истрчао на улицу. Хладноћа је продирала до костију.

Петар Милојевић је учинио све што је Жарковић од њега тражио и кроз пола часа био је пред његовим станом на Старом сајмишту. Жарковић је нестрпљиво цупкао на тротоару. Улетео је у кола као тане.

»ПРАСЕ« У МУЉУ

Инспектори уз пут нису много разговарали. Посао којим се баве научио их је да брзо мисле, пажљиво гледају и мало причају. Ротационо алармно светло на крову кола крчило им је пут кроз град. На Бежанију су стигли у 17,30 часова. Тамо их је чекала патрола која је открила бомбу. Сви су се упутили ка Беларици.

Инспектори су спустили на обалу и кола и приколицу. Обухватили су погледом околину: обала је била равна и муљевита у ширини од неколико десетина метара, али се изнад тог уског појаса поред воде уздизао готово усправан одсек песковите земље. Узани појас поред обале био је сав обрастао густим растињем, а оно измешано са старим трулим гранама и разним отпадом који је Дунав избацивао на обалу претходних месеци. Било је ту пањева, бетонских остатака некадашњих бункера, шипова... Да би дошли до бомбе морали су да се пробијају, кроз праву прашуму, а пред њима је био пут од око 800 метара. Заврнули су ногавице панталона и загазили у хладно житко блато. Напред је ишао Жарковић, иза њега Милојевић са великим ручним рефлектором.

До одредишта су стигли за десетак минута. Бомба је била пободена у песак с детонатором окренутим нагоре, очувана, као да је тек изашла из фабрике. Чак се и боја распознавала на њој! Око ње је још горела ватра.

— Личи на прасе! — промрси Милојевић. — **Ако останемо живи, уписаћу је у свој нотес под том шифром!**

— Да, авионска од 25 килограма! Разноси све у пречнику од 60 метара у нивоу земље; — рече Живковић. — **Ја ћу јој прићи, ти се одмакни!**

ТЕШКИ СНОВИ

Загазивши ципелама у хладну реку, Жарковић је почео у шакама да преноси воду и изручује на ватру и бомбу. Једанпут, па још једанпут, па опет, много пута. Охладио ју је тек толико да се могла држати у руци. **Пажљиво је извукао из муља и увио у свој кишни мантил. Уз помоћ пријатеља опрезно је подигао и ставио на раме. Чудна језа прожимала му је тело.**

Двојица храбрих људи кренула су према месту где су оставили кола и приколицу. Пред њима је било 800 метара дружења са смрћу. **Детонатор бомбе био је толико осетљив да је и у додиру са листом неког жбуна могао активирати експлозив. А жбуња, грања и растиња свуда унаоколо!**

Жарковић је дахтао под теретом и пазио да детонатор не дотакне ништа, буквално ништа. Милојевић је ишао испред њега унатрашке осветљавајући му пут. **Жарковићеве ноге су упадале у блато, клецале, посртале. Но, сваки пут успевао је да се одржи. Стезао је бомбу као нешто најмилије.** Борио се за живот. Повремено је застајао да се одмори, онако стојећи. На тих 800 метара пута пред собом утрошио је скоро четрдесет минута!

Кад су инспектори коначно стигли до приколице и положили бомбу у лежиште, мрак је већ био потпуно освојио. Ослонили су се леђима о приколицу. Дубоко су удисали ваздух. На небу није било ниједне звезде. Те ноћи Жарковић је заспао тек пред зору. Када је склопио очи сањао је да је, док се сунчао на савској плажи, преко њега на обали прешао брод-гурач!

М. Тодоровић

наука

ПОУЗДАНИ ПРЕДЗНАК

На падинама једног од педесет вулкана који се налазе на Јави расте чудновата биљка — краљевска примула. Становници села које се налази у подножју вулкана запазили

су да латице овог цвета почињу да се отварају увек уочи ерупције. Тако већ неколико деценија, од када је примећена ова појава, краљевска примула ниједном није обманула људе. „Механизам“ њеног реаговања је веома једноставан: биљка је осетљива и на најмању промену температуре. Пошто јој „прија“ висока температура, она се расцвета увек када долази до загревања земљишта услед продирања усијане лаве кроз гротло вулкана.

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Нема већег на свету до човека а у човеку ништа већег од његовог ума.

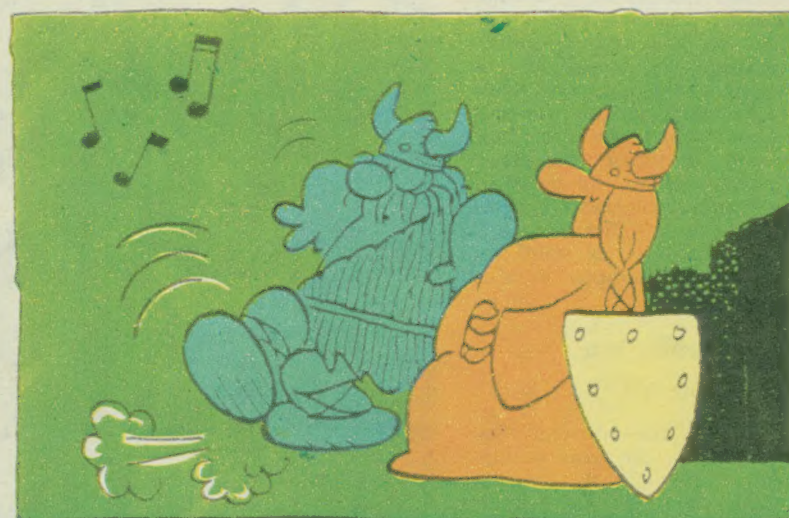
(Плутарх)

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

ИСТИНА О РОБИНСОНУ КРУСОУ

ГУСАР ЗА СВА ВРЕМЕНА

Када је 1563. године шпански истраживач и морепловац Хуан Фернандез означио први на географској карти до тада непознати архипелаг од три острва који се налазе око 740 километара западно од чилеанске обале, на 78 степени дужине и 33 степена и 38 минута јужне географске ширине, нико није слутио да ће се баш на једном од ових острва у Тихом океану одиграти неколико необичних судбина. **Између осталих, сам и далеко од домовине и цивилизације, на острву Мас а Фуера, које припада овом архипелагу, преко четири године живео је и сваком детету познати Робинсон Крусо, односно Александар Селкирк. Међутим, чувени јунак славног Данијела Дефоа није био ни први ни последњи Робинсон на Мас а Фуери.**

Необична болест

Први усамљеник на Мас а Фуери, острву које је највише истурено на пучини океана, био је сам Хуан Фернандез. По њему је овај архипелаг и добио име. Познато је само да је Фернандез на овом острву провео више година гајећи козе и свиње. После њега било је више Робинсона, али је само Александар Селкирк ушао у литературу захваљујући Данијелу Дефоу.

Први Робинсон после Хуана Фернандеза била су три холандска морнара из флотиле којом је командовао адмирал Вит. На Мас а Фуери живели су око 1620. године и одатле ишчезли на тајанствен начин. Како — није објашњено ни до данас.

Претпоставља се да је трећи Робинсон, један морнар који је после бродолома остао на овом острву сам око пет година, најдуже боравио на Мас а Фуери. Следећи усамљеник је био Индијанац Вилијам, кога је на острво искрцао гусарски капетан Шарп. Он је на острву остао три године, два месеца и једанаест дана.

Пет морнара и четири црна роба, следеће Робинсоне, оставио је на усамљеном острву 1687. године извесни капетан Девис. Ових девет људи живели су на Мас а Фуери безбрижно три године и два месеца после чега их је у пролазу узела једна фрегата. Од свих људи који су после бродолома или по казни доспели на ово острво њима је било најлакше, јер их је било више те нису били сами.

Међутим, тек доживљаји шестог Робинсона, Александра Селкирка, остали су забележени и радо читани све до данас захваљујући вештом перу и разиграној машти Данијела Дефоа.

Научник на разбојнички начин

Александар Селкирк, син шкотског обућара, још као младић укрцао се на брод капетана Вилијама Дампијера, тада чувеног природњака и — познатог гусара. Спајајући у себи на необичан начин две потпуно супротне страсти — љубав према природи, непознатим крајевима света, жељу за истраживањем и гусарску пљачку на свим морима и океанима — Дампијер је познат и по томе што је на ненасељеном острву оставио свог крманоша Александра Селкирка.

Али Вилијам Дампијер није само на тај начин ушао у историју. Овај поморски капетан краљевске флоте и један од највећих гусара свог времена просто је лудовао за неиспитаним крајевима и непознатим животињама. Неколико пута је пљачкајући опловио свет, увек пажљиво описујући обичаје народа које је виђао у далеким земљама и цртајући дотад невиђене и чудне животиње. Тако је у Јужној Америци нацртао мравоједа, оклопника, опосума, игуану, ондатру, неколико непознатих врста мајмуна... На својим маратонским путовањима, на којима је за озлоглашеном дружином убица и пробисвета пљачкајући бродове и приморске градове стекао велико богатство, Дампијер је уредно водио дневник о свему што му се догађало и на броду и на копну, и тај рукопис, који је љубоморно чувао и волео више од било којег блага, нарастао је временом у велику и изузетно занимљиву књигу.

Године 1691. Дампијер се тријумфално враћа у Лондон, доневши са собом масу бележака и цртежа, обиман дневник о непознатим народима и њиховим обичајима, као и резултате свог пажљивог и вишегодишњег испитивања морских струја и ветрова. Тад је у Лондону издао и своје животно дело: „Трактат капетана Дампијера о ветровима-пасатима, поветарцима, бурама, годишњим добима, плимама, осекама и струјама у топлој зони целог света“. Књига је брзо постала популарна у целој Европи и учинила славним њеног творца. За њом је Дампијер издао и књиге „Ново путовање око света“, „Дампијеров дневник“ и још неколико списа. Колико су његова дела била цењена и популарна показује и податак да су их радо читали и Џонатан Свифт и Данијел Дефо. Портрет Вилијама Дампијера, врсног познаваоца мора и природе и бескомпромисног гусарског пљачкаша доспео је у Националну галерију Енглеске.

Али, немирни и знатижељни дух какав је био овај искусни капетан није могао без мора и, наравно, пљачке. Добивши од енглеског краља на поклон добар једрењак и допуштење да њим може да пљачка шпанске бродове с богатим товарима из далеких крајева света, Дампијер се поново отиснуо на пучину. На „Сент Џорџу“, како се звао тај брод, крманош је био Александар Селкирк, који није ни слутио да је кренуо на путовање у самоћу, литературу и — бесмртност.

Дефо мења истину

Године 1703. за време пловидбе према обалама Америке, Дампијер је пристао у архипелагу Хуан Фернандез, уз обалу Мас а Фуера.

На самом острву прво је дошло до жестоке препирке између Демпијера и Селкирка, а затим и до туче.

ОТИСНУВШИ СЕ НА »СЕНТ ЏОРЏУ« У НОВА ПЉАЧКАЊА, КРМАНОШ АЛЕКСАНДАР СЕЛКИРК НИЈЕ ЗНАО ДА ПЛОВИ У САМОЋУ, ЛИТЕРАТУРУ И — БЕСМРТНОСТ.

Разјарени гусарски заповедник наредио је да се Александар Селкирк остави на острву, сам, с једном пушком, мало барута и Библијом.

Селкирк је на Мас а Фуери провео укупно 4 године и 4 месеца. Није имао козе ни свиње, како је у роману написао Данијел Дефо. И Петко, црни пријатељ Робинсона Крусоа, само је плод маште писца овог популарног романа. Према Дефоу, Селкирк је преживео бродолом и онда се дочепао острва, а са разбијеног брода довлачио у своју колибу многе корисне предмете. Искусни писац какав је био Дефо добро је знао да су читаоцу бродолом и бродоломник узбудљивији и занимљивији него необична казна којом је кажњен бунтовни Селкирк.

После више од четири године самоће на острву, Селкирка је спасао Томас Довер, капетан једног гусарског брода. Овај капетан није познат само по томе што је избавио Селкирка: и он је у своје време био научник на гласу и вешт лекар. И данас се зна за Доверове пилуле против јаких болова, чији је главни састојак, у ствари, био морфијум.

Кад се попео на Доверов брод, усхићен што је спасен и поново међу људима, Селкирк је на палуби угледао — капетана Дампијера. **Будући Робинсон Крусо је био толико озлојеђен на човека који га је оставио самог на ненасељеном острву да је напустио брод и није хтео поново да се укрца све док га нису уверили да не командује Дампијер.**

Четворогодишње самовање није утицало на умне способности ни психичку уравнотеженост најславнијег Робинсона. Довер га је одмах поставио за свог крманоша и, пре него што је стигао у Лондон, Селкирк је обавио пловидбу равну по својој дужини путовању око света, зналачки водећи брод кроз многе буре и гусарске нападе.

Кад је по повратку Александра Селкирка прочитао у новинама један велики чланак о његовом самовању на Мас а Фуери, Данијелу Дефоу, тада већ познатом али сиромашном писцу, синула је идеја за роман о необичној судбини гусарског крманоша. При писању му је помогло и дело „Путовање око света“ капетана Роџерса, где се такође говори и Селкирку. Није искључена могућност да је славни писац и лично познавао свог чувеног јунака. Пишући један од најпопуларнијих романа свих времена, који је преведен на све језике света, Дефо је име Робинсон узео од неког Индијанца који је такође био на истом острву, а презиме Крусо по једном свом школском другу. **Роман је први пут објављен 1719. и одмах постигао светску славу. На наш језик први га је превео учитељ Никола Лазаревић и објавио 1799. године.**

Ствари којима се служио Александар Селкирк данас се чувају у енглеском Националном музеју, а на острву где је живео постављена је спомен-плоча у знак сећања на најславнијег Робинсона.

Мас а Фуера је још ненасељено острво. Ту се понекад зауставе поморци и по традицији оставе на њему понеку животињу или засаде корисну биљку.

И. Лончар

Занимљивости из наших крајева

ПОДЕЉЕНИ ДАН

Наши преци дан су делили на: зору, свануће, јутро, мали ручак, велики ручак или ручаница (око десет часова), подне, послеподне, велики заранци (око шеснаест часова), мали заранци или заранчићи и заход сунца. Тако је дневно време рачунато у Шумадији. Становници Босанске крајине делили су дан на: зору, јутро, мали доручак или малу ручаницу, велики попасак, мали попасак, мали сутон или сјерак и велики сутон.

НАПОЛЕОНОВИ КОЊИ

Сви су се уплашили и почели да беже сем чувеног генерала који је мирно јахао иако је вода већ допирала до коњских сапи.

После једног свог боравка у Раабу, Наполеон Бонапарта је решио да се на коњу врати у Шенбрун. Већ је кренуо да узјаше кад угледа раапског епископа.

— Ако се не варам, ово је епископ? — упита он свог коњушара који је придржавао узде.

— Не, Ваше величанство, то је Сулејман — одговори момак.

— Питам те да ли је то епископ? — понови Наполеон већ на коњу.

— Величанство, — одговори коњушар тврдоглаво **— уверавам Вас да сте Епископа јахали на претходној деоници!**

Велики војсковођа коначно схвати да коњушар мисли на његовог коња који се звао Епископ и прасну у смех који дуго није могао да савлада.

Специјална дресура

Наполеон је имао двадесетак бојних коња, а када је одлазио на излете, његови коњушари водили су за свог господара најмање дванаест. Јер, како је био лош јахач, цар их је брзо умарао.

Сви ти коњи имали су необична имена: Маренго, Ваграм, Солиман... Обично су то били називи места код којих је Наполеон добио своје чувене битке.

Његови коњи су такође били савршено дресиране животиње које су пролазиле кроз нарочиту обуку пре него што би им припала част да на својим леђима понесу чувеног војсковођу. Обучавани су да и без најмањег трзаја подносе све покрете! Морали су да науче да трпе ударце бичем по глави и сапима, ударање у бубањ или прасак пуцња тик уз уши, махање шеширом испред самих очију и хице испаљене из седла. Нису смели да се покрену ни када би им у ноге бацили тежак терет, па чак овцу или теле, али су зато морали да знају да се укопају у месту из пуног трка.

Када је прешао Свети Бернард и у бици код Маренга, (14. јуна 1800.) Наполеон је јахао коња који се звао Стири. Много га је волео и желео је да тај коњ, кад се оконча и последња битка, мирно дочека крај живота. Јер, Маренго је био заиста изузетно леп завршетак освајачке каријере!

Ненадмашни Али

Захваљујући једном од својих изванредних коња, Наполео је у Египту, где ратује у току 1798. и 1799. избегао сигурну смрт. Долазећи, наиме, од Суеца, он је стигао до Црвеног мора кад су ту владале велике поплаве. Била је ноћ и неко је предложио да се преноћи на песковитој обали. Али, Бонапарта није хтео ни да чује за то па је наредио водичу да се путовање настави. Овај је у тами погрешио правац и путовали су око четврт сата више него што је требало. Кад су прешли пола пута, вода која се излила из Нила већ је допирала коњима до сапи. **Сви су се уплашили и почели да беже, сем Наполеона који је и даље мирно следио арапског водича. Али, вода је све више расла, коњ је почео да њишти с муком се борећи с воденом најездом.**

Иако је то чинио са задивљујућом вештином, снага је ипак почела да га издаје. Сасвим исцрпљена, животиња је доспела на малу удаљеност од обале и ту је почела да малаксава. Тада је један војник из поворке зграбио Наполеона и прихватио се за реп водичевог коња држећи генерала у рукама као мало дете. Неколико тренутака касније успели су да се дохвате обале: Наполеон је спасен, али се његов коњ утопио.

Двадесет година после тога, Наполеон се сетио овог догађаја и описао га у својим мемоарима које је писао на Светој Јелени, где је и умро 5. маја 1821.

Велики војсковођа је од свих својих коња највише волео Алију. То је био арапски коњ, бео као снег. Један генералов драгон отео га је египатском паши Али-беју у Египту. Прво је припао генералу Менуу који га је уступио свом конзулу. Овај га је одвео на бојно поље у Маренго где га је запазио Наполеон и толико заволео да је доцније у биткама јахао само Алија. Међутим, не зна се где је и како завршио.

ФРЕДЕРИК ШОПЕН

ТРА

1 **МЕДАЉА ЗА ДЕЧАКА** — Пред кућом Николе Шопена, француског емигранта у Желазовој Воли у близини Варшаве, 22. фебруара 1810. сеоски свирачи су се враћајући се са неке свадбе свирали серенаду. У шест сати те вечери родио се Фредерик Франсоа Шопен, једино мушко дете у породици Николе Шопена и Јустине Кжижановске. Већ у седмој години компоновао је прву полонезу, а у осмој је наступио у Варшави као пијаниста. Том приликом једна популарна пољска певачица поклонила му је медаљу са посветом.

2 **КОНЦЕРТ У КРЧМИ** — Његов учитељ на Конзерваторијуму у Варшави, Елзнер, бележи: „Шопен Фредерик — нарочита способност, музички геније.“ Почетком септембра 1828. Шопен први пут напушта Варшаву и одлази у Берлин да би слушао Вебера. На повратку задржава се у једној крчми близу Франкфурта на Одри и угледавши клавир седа и почиње да свира. Кад је завршио, прилази му неки стари путник: **„И ја свирам клавир. Да вас је чуо Моцарт,** он би вам стиснуо руку. Ја се не усуђујем.“

5 **КУЋА ВЕТРА** — Раскид са Маријом Вођинском коју је упознао у Паризу остаје забележен по дивном **Валцеру растанка.** Упознавши се са Аурором Дидеван (Жорж Санд) Шопен прича свом пријатељу: „Како је непријатна жена та Сандова“. Ипак, у пролеће 1938. разбуктала се љубав која ће трајати пуних десет година. Сандовој је тада тридесет и четири а њему двадесет осам година. На медено месецу у Кући ветра, на Палма де Мајорки, иако већ тешко болестан, нагризен туберкулозом, Шопен ствара најлепше **Прелудијуме.**

6 **СТРАНИЦА ДУГА ШЕСТ НЕДЕЉА** — Шопеново стварање је спонтано, најчешће случајно. Импровизација је део њега, па ипак Сандова бележи: „Затварао се у собу по читаве дане, плакао, ходао, ломио пера, понављао или сто пута мењао један такт, писао га и брисао исто толико пута, са брижљивом и очајном упорношћу. Проводио је и по шест недеља на једној страници“. Период који је провео са Сандовом био је и најплоднији у његовом стваралаштву. Ипак, немаштина и болест су његови стални сапутници.

ГИЧНИ ГЕНИЈЕ

3 ЗБОГОМ ОТАЏБИНИ — Варшава за уметника већ постаје тесна и Шопен све чешће одлази у Беч, Праг... Својом музиком одушевљава Шумана, Берлиоза, Черинија. Првог новембра 1830, напушта Варшаву да се више никад не врати. Прати га читава поворка пријатеља и поштовалаца. На растанку, веома блед, млади музичар прима мали сребрни пехар са прегршти земље на којој се родио и читавог живота чуваће га као нешто најдраже. У Варшави остаје и његова прва љубав, певачица Констанца Гладковска.

4 РЕВОЛУЦИОНАРНА ЕТИДА — На путу за Париз, 8. септембра, у Штутгарту сазнаје да су Руси заузели Варшаву. Изненађен ужасном новошћу, седа за клавир и његов бол налази одјека у импровизацији што раздире душу. Био је то зачетак **Етиде у це молу**, познатије као Револуционарна. Стигавши у Париз материјално необезбеђен упознаје се са кнезом Валентином Радивалом чије му име обезбеђује свирање у салонима отменог света. Пут ка успеху је отворен чему доприноси и пријатељство са Листом

7 РАСКИД — Шопен није волео да се изражава кроз друге. Изузев Баха, Бетовена и Моцарта свирао је само своја дела. Више је радио духом него што је вежбао прсте. И док су други проводили читаве дане за клавијатуром, Шопен је једва по сат вежбао туђа дела. Чезнући за домовином, он се у Паризу дружи с пољским емигрантима. Болест га не напушта, често је усамљен и несрећан. 1847. погодио га је тежак ударац — раскид са Сандовом. Његови савременици бележе да је од раскида престао да живи „и духовно и телесно".

8 ТЕЛО У ПАРИЗУ, СРЦЕ У ВАРШАВИ — **У 2 сата ујутро 17.** октобра 1849. престало је да куца срце Фредерика Шопена. По његовој жељи, тело му је сахрањено на париском гробљу Пер ла Шез, а срце пренето у цркву Светог крста у Варшави. Трагични геније своје најбоље композиције посветио је клавиру. Полонезе је компоновао целог живота и на тај начин одржавао духовну везу са домовином; прелудијумима (24) је дао нови карактер; етиде је уздизао до уметничког дела, компоновао баладе, сонате, валцере...

Будите детектив...

У МАГЛИ...

Сара Вилсон, инспектор Скотланд јарда, позвала је неколицину својих пријатеља на вечеру. Време је нагло захладнело и густа магла обавила је град.

После пријатне вечере, друштво је седело окупљено око отвореног камина у коме је весело пуцкетала ватра.

— Ах! Мис Саро — повика кћерка једне од њених пријатељица — толико дуго сам чекала да дође овај тренутак и да нам испричате неки догађај из своје богате праксе.

Сара љубазно погледа младу девојку и рече:

— Лепо је од тебе што мислиш да ја имам богато искуство... Али, ја сам само обичан инспектор...

— Не, не, мис Саро! Ви сте познати стручњак у откривању на изглед неважних детаља. Не будите толико скромни!

— Па, добро, испричаћу вам свој последњи случај. У почетку ми је изгледао сасвим безначајан, али још једном сам се уверила да понекад и најбезначајније ситнице могу да открију важне чињенице.

Зачу се жамор одобравања, столице се помакоше, гости почеше да се збијају да би боље чули причу Саре Вилсон...

— Био је дан сличан овом данашњем — почела је Сара... Магла је била толико густа да је просто могла да се сече ножем. Видите, магла је досад проузроковала многе несрећне случајеве. Почело је...

Реченица је остала недовршена. Намрштених обрва, Сара Вилсон као да је покушавала да идентификује прасак који се чуо споља. За њим се чуо још један страшан тресак, некако продужен. Устала је а затим повикала:

— Брзо! Несрећа... пукла је гума... Да видимо да ли можемо да помогнемо!

Сви су истрчали из собе и придружили се станарима оближњих кућа, који су такође дотрчали.

— Тамо! — викнуо је један човек. — Налетео је на дрво. Лево!

— Трчите брзо — викала је Сара Вилсон. — Брзо искључите мотор да се не запали...

Неколицина млађих људи притрчаше колима. Савијен око дрвета лежао је аутомобил, док му је задња десна гума висила у дроњцима. За воланом, прикљештен уз само дрво лежао је човек. Био је још жив.

У том тренутку стигла је и полиција и хитна помоћ.

После много напора човек је извучен из кола и још у несвести пренет у амбулантна кола.

Полицајци су ишли од човека до човека тражећи сведоке... Али, нико од присутних није умео ништа да каже: сви су били у својим кућама... све је било мирно... и одједном... Пожурили су напоље да виде шта се догодило.

Сара Вилсон приђе најближем полицајцу, стави му руку на раме и промрмља:

— Ово није несрећан случај, ово је убиство.

Полицајац је погледа да би видео ко је изрекао тако тешке речи, а онда препозна Сару Вилсон коју је често виђао у Скотланд јарду. Љубазно је поздрави и упита:

— Мис Вилсон, како можете да тврдите да је то убиство? Шта сте ви видели?

— Ја, ништа, одговори Сара. Али...

Шта мислите, драги читаоци, шта је то навело Сару Вилсон да каже да је убиство а не несрећан случај. Ако знате, честитамо! А ако нисте расположени за решавање детективских загонетки прочитајте наше решење.

РЕШЕЊЕ ЗАГОНЕТКЕ:

У МАГЛИ

Као што смо већ рекли Сара Вилсон је била стручњак за детаље. Она је чула два праска. Пуцањ у задњу гуму, и тресак кад је ауто ударио о дрво.

ЛЕТЊЕ ИГРЕ

1 **РАК** — Играчи се поделе на две екипе — у свакој екипи треба да буду два, а највише пет играча од којих се један играч изабере за судију. Играчи спусте у воду душек за купање или обичну, глатку даску: један се ухвати за једну страну а други за другу страну душека или даске (уколико их је четворо онда по двоје са сваке стране). Судија на песку на обали повуче две црте или места обележи каменчићима на раздаљини од 8 до 10 метара и душек у води постави тачно на средину, између те две црте. На његов знак играчи гурају душек напред. Победник је екипа која успе да изгура душек преко црте обележене на песку.

2 **ТРКА БРОДОВА** — Играчи имају по један бродић од орахове љуске који се прави овако: преполови се орахова љуска и са спољашне стране испише број. На дно љуске с унутрашње стране залепи се жвака, једра се прекопирају с нашег цртежа, исеку и залепе на два зрна шибице а шибица утакне у жваку на дну бродића. Бродиће можете пуштати на потоку или барици после кише. Победник је онај чији бродић стигне први на циљ. Само пазите, ако се трка одржава на барици онда морате дувати у једра да би се бродићи кре-[illegible]

3 **МОКРА БИТКА** — За ову игру потребне су вам бочице од пластике које могу да прскају воду, на пример од шампона, детерцента итд. Бочице напуните водом — то вам је „опасно оружје“. Сад прскајте једни друге, али пазите: не смете прскати по глави и очима јер у том случају испадате из игре. Ако вас неко попрска по руци не смете је више употребити јер то значи да сте „рањени“ у ту руку. Исто то важи и за ногу. А ако сте попрскани по грудима или леђима, онда испадате из игре.

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

УДЕС СМРТОНОСНОГ БРОДА

Преко хиљаду људи опружених на палуби покушавало је да заспи у спарној, тропској ноћи. Изненада, одјекнула је страховита експлозија.

У ноћи 16. јула 1945. године у празној луци Сан Франциска укрцан је, под необичним околностима, терет у брод „Индијанополис". Необичним, јер се радило о најстрожој војној тајни: делу хидрогенске бомбе која ће кроз три недеље бити бачена на Хирошиму.

Тај, главни део бомбе допремљен је у сандуку, војним камионом у пратњи седам црних лимузина са људима из обезбеђења. Кеј је био рашчишћен и под војном стражом, а чак ни капетан Маквеј није знао шта транспортује. Знао је само, како су му рекли, да **је терет вреднији од читавог његовог брода и да у случају да брод почне да тоне, терет мора да спасе по сваку цену!**

Драгоцени сандук требало је допремити на острво Тиман, где ће чекати људи задужени за даље руковање њима. У ствари, оно што су капетан Маквеј, а и јавност сазнали тек много касније, атомска бомба стигла је у деловима које је прикупљао авион „Б 39", а монтирана је непосредно пред избацивање.

„Индијанополис" је по мраку испловио из Сан Франциска и после десет дана без незгоде стигао на острво Тиман. Ту је терет искрцан и капетан је, према добијеном упутству, управио брод ка острву Гуам, где ће затражити даља упутства од Пацифичког штаба.

— Одведите брод и посаду у Лајт — гласило је кратко телефонско наређење. Капетан је затражио пратњу, али суви глас са друге стране жице је одсекао:

— Нема потребе за пратњом!

БРОД ЈЕ ПОДСКОЧИО

Тако је „Индијанополис" кренуо према одредишту где је требало да стигне 31. јула. Ноћ је била облачна и крстарица је, поштујући наређење, ишла брзином од 16 чворова. Преко 1.000 људи испружених на палуби покушавало је да у овој спарној тропској ноћи нађе сан.

Таласи Пацифика једнолично су запљускивали усамљени брод. У тишини ноћи, кад се томе није нико надао, одједном је одјекнула страшна експлозија.

Око „Индијанополиса" су заиграли ружичастонаранџасти пламенови. Као рањена звер, погођен торпедом из јапанске подморнице, брод је подскочио. Људи на њему полетели су у ваздух.

Одмах је стигло обавештење да је брод озбиљно погођен. Капетан Маквеј који је, тргнут из сна истрчао на командни мост, наредио да се одмах упуте позиви за помоћ.

Један од последњих снимака »Индијанополиса«

НЕ СКАЧИТЕ БЕЗ ПОЈАСЕВА!

Настала је пометња. Ситуација се погоршавала сваке секунде. Брод се нагну у страну за читавих 60 степени као нека циновска животиња у агонији. Док су глуву ноћ цепали избезумљени крици људи из трупа, који нису имали никаквог изгледа за спас, Маквејев глас покушавао је да надјача све:

— Не скачите у воду без појасева!

Мирис проливеног мазута раширио се около помешан са мирисом паљевине.

У мутним таласима Пацифика безбројна тела већ су покушавала да нађу спас хватајући се за разбацане сандуке, столице, греде... Други су још искакали с палубе брода који је тонуо претећи да их све, у својој утроби или у страшном вртлогу који је стварао око себе, повуче на дно. Капетан Маквеј држао се за једну даску и покушавао да помогне исцрпљеним пливачима. Недалеко од ње га налазио се доктор Хејнс. Иако сав израњављен, упућивао је људима речи охрабрења...

У зору се појавила прва ајкула привучена мирисом људске крви. На првим зрацима сунца заблистала је њена страшна чељуст са шиљатим, белим зубима.

ПОЛА ШОЉЕ ВОДЕ

Тога дана три авиона пролетела су изнад места где је умирао „Индијанополис" али ниједан пилот га, очигледно, није уочио. За оне који су се борили са умором и таласима, одолевали глади и страху од ајкула, један други непријатељ постајао је све страшнији: жеђ. Ужасна жеђ којој многи већ тог првог дана неће моћи да одоле. Жедни бродоломници пили су морску воду у огромним количинама и умирали у најстрашнијим мукама.

Тако су прошла још два дана. Сваки час понеко би подлегао. Онда се на видику указало острво и људи последњом снагом запливаше према њему. **Неке је снага издала управо ту,** на неколико десетина метара од обале и избављења. Остали су се полако и мучно извлачили на песковиту обалу.

Неколико часова касније над њиховим главама забрујао је авион и пилот их је спазио!

Летећи изнад Пацифика, причао је касније, одједном је угледао страшан призор у води. Многе главе у групама, више или мање густим, пливале су с напором и он је ужаснут почео да их броји док је преко радија слао поруке за помоћ.

Успео је да укрца преко 60 људи у свој авион одмах, неки су се прихватили чак и за крила. Кад су полетели, свако је могао да добије по пола шоље воде из резерве која се налазила у авиону, па и то је већ било нешто!

Атомска бомба која је бачена на Хирошиму 6. августа 1945. године

Ускоро је десет бродова кренуло пуном брзином према месту несреће покушавши да покупе сваку главу која се још борила с океаном и мазутом. Извлачили су људе прекривене опекотинама, уједима ајкула, нагризене од соли и полумртве од жеђи и наизменичног смењивања хладноће и топлоте. У подне петог дана и последњи преживели морнар је извучен. Било их је укупно 316.

По завршетку рата поведен је судски процес који је имао за циљ да утврди ко је био одговоран за овако тежак удес. На опште запрепашћење, био је позван да сведочи и командант јапанске подморнице која је испалила торпеда на „Индијанополис", Хашимото. Био је то прави скандал. Али, није утврђено ко је крив за катастрофу без преседана у америчкој морнарици.

М. К.

ДА ЛИ ЈЕ КРАЉ БИО ЗЛОЧИНАЦ?

ДЕЧАЦИ ЧУВАЈУ ТАЈНУ

ПО НАРЕЂЕЊУ РИЧАРДА III, ПЛАЋЕНЕ УБИЦЕ СУ УСПЕЛЕ ДА СЕ ДОЧЕПАЈУ КЉУЧЕВА КРАЉЕВСКЕ РЕЗИДЕНЦИЈЕ И ДА У ЊОЈ ЗАДАВЕ ДВА МЛАДА ПРИНЦА. МЕЂУТИМ, ПОСТОЈИ И САСВИМ ДРУГА ТВРДЊА О ОВОМ СМАКНУЋУ

Реновирајући темеље Лондонске куле, радници су 1674. године пронашли кости двојице дечака, које су затим, уз све почасти, покопане у Вестминстерској опатији.

Преко два и по века доцније, тачније 1933. године, професор Вињем Рајт ископао је исте те кости и покушао да одреди године дечака. Према његовој тврдњи, старији је у време смрти имао дванаест до тринаест, а млађи између девет и једанаест година. **Ови скелети и немогућност да се тачно одреде године дечака одмах су доведени у везу с једним од најпознатијих краљева из енглеске историје: Ричардом III Плантагенетом, који је владао само две године и месец дана.** Поново је на површину испливао догађај који је и данас велика тајна за историчаре и који после толико времена опет постаје важан и тајанствен.

Обрачун за круну

О краљу Ричарду III Плантагенету и његовој погибији у бици код Босфорт Филда 1485. године запис из анала енглеског града Јорка каже:

„Двадесет другог августа 1485. године наш краљ је без милости убијен на велику жалост становника Јорка.“

Судећи по жаљењу које је изражено овим речима, изгледа да је Ричард III био владар без мане. Али, у многим историјским књигама записано је да је тај исти Ричард III убио оба сина свог брата, краља Едварда IV, и то Едварда, принца од Велса, и Ричарда, војводу од Јорка. **Када је на тај начин заузео престо и извесно време владао земљом, дошло је до битке код Босфорт Филда против Хенрија VII Тјудора. Краљ Ричард је погинуо, а његово место приграбио је Хенри VII.**

Међутим, поставља се питање да ли је Ричард III стварно убио синове свог брата.

Већ са седамнаест година Ричард је био веома способан младић и придружио се брату Едварду у борбама против ланкастеријанаца, где се показао као добар и храбар ратник.

Када је Едвард дошао на власт, имао је много поверења у свог брата и давао му је низ одговорних задатака, најчешће ратних. У то време Ричард је управљао северном Енглеском и поданици су га веома волели и поштовали. После Едвардове смрти, у априлу 1483. године, Ричард је био најомиљенија личност у земљи. Краљевским декретом постављен је за лорда протектора што је био сигуран знак поверења које је Енглеска имала у њега.

Требало је да Ричард управља земљом све док принц од Велса, млади Едвард, не буде довољно одрастао да преузме власт. И у том периоду је, тврде многи, Ричард убио оба детета.

Загонетка у Лондонској кули

Када је он постао привремени владар, синови краља Едварда IV налазили су се у Лондонској кули која у то време није била затвор већ краљевска резиденција. **Ту је, према писању историчара тог времена Томаса Мора, извршено убиство.** Мор тврди да је после крунисања, док је био на пропутовању кроз земљу, Ричард III послао витеза Џејмса Тирела у Лондон са задатком да се некако докопа кључева од куле и — убије дечаке.

Тирел је са Дајтоном и Форестом, плаћеним убицама, успео да уђе у кулу, и затим и у просторију где су спавали принчеви. Дечаци су ту задављени.

Убице, међутим, нису остале непримећене. Већ за Ричардовог живота почеле су да круже по земљи гласине о убиству и народ га је волео све мање иако је био добар владар. И Ричард је знао за гласине које круже о њему али није учинио ништа у своју одбрану. Ако су гласине биле лажне, а деца жива, зашто их није извео из куле и доказао да је неправедно оптужен и да су у заблуди? **Али, народ је приче о смакнућу схватио озбиљно, згражавајући се и на саму помисао да би краљ Ричард могао да буде убица недужних дечака.**

И док се Ричард III борио против великог притиска јавности, Хенри Тјудор се искрцао у Пермокширу. У бици код Босфорт Филда поражен је и убијен Ричард III, а Тјудор се прогласио за краља Енглеске — Хенрија VII.

Ова верзија о убиству малолетних принчева изгледа вероватна и логична. Али, постоји и друга прича по којој је убица деце — Хенри VII. И ова тврдња, као и претходна, има своје доказе.

Томас Мор оптужује

Ниједан од историчара, наиме, не зна тачно где је Ричард III био у време кад је убиство извршено и ту се све своди на претпоставке.

А шта је било са Тирелом?

Подаци који постоје о њему после ових догађаја говоре у прилог Ричарду III а против Хенрија VII. Године 1486. Хенри је унапредио Тирела, не би ли га, по мишљењу неких историчара, одвратио од уцењивања. **Шта је то Хенри VII учинио да би Тирел могао да га уцени, осим да убије мале принчеве, питају се историчари који су покушали да докуче истину.** Следећих месеци Тирел је поново унапређен и по дужности послат у Париз. **Очигледно је да Хенри више није желео да има Тирела у својој близини.**

Неколико година касније Тирел је на тајанствен начин ухапшен и погубљен. Нико није знао шта је разлог оваквом поступку против Тирела све док га Томас Мор у својој историји о Ричарду III није директно оптужио за двоструко убиство.

Ако је Тирел и организовао убиство, по чијем наређењу је то урадио?

Они који бране Ричарда III тврде да је било још седам претендената на круну, тако да ово убиство не би ништа решило. Сем тога, удовица краља Едварда била је са Ричардом у веома добрим односима, што значи да није ни помишљала на могућност да је он убио њене синове.

Највећи прилог одбрани Ричарда III представља листа злочина које је, наводно, он извршио. Списак је издао сам Хенри VII, али међу много убистава, не спомиње се смакнуће синова Едварда IV.

M. J.

ВАШАР

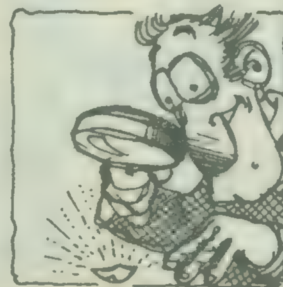
ВИТКИ МАЈМУНИ

Неки продавац банана из Сан Франциска измислио је необичну рекламу. Док је продавао воће непрестано је узвикивао:

— Ко жели да остане витак нека једе банане! Да ли сте икад видели мајмуна који се сувише угојио!

СВЕТЛЕЋЕ МАРКЕ

Недавно је белгијска пошта пустила у продају марке које светле. Циљ ове необичне серије није да их колекционари распознају и у мраку, већ кад су превучене флуоресцентном бојом електронски апарат лакше може да одваја многобројне поштанске пошиљке.

БИМ И БУМ
JOE MUSIAL

ВЕРОВАО ИЛИ НЕ ...
З А ШТА ТО?
??

ПОГЛЕДАЈ! МУЗЕЈ НУДИ ВЕЛИКУ НАГРАДУ КО МУ ДОНЕСЕ МЕТЕОРИТ КОЈИ ЈЕ ПРОШЛЕ НЕДЕЉЕ ПАО НА НАШЕ ОСТРВО!
ЗНАМ ШТА ЋЕМО!
King Features Syndicate, Inc., 1976. World rights reserved.

ХММ! ОВЕ КИЈЕНЕ НЕШТО ЗНАЈУ!
БРАДОЊА НАС ПРАТИ!

ГЛЕ! НЕОЧЕКИВАНОГ ЛИ СУСРЕТА! КЛАДИМ СЕ ДА ТРАЖИТЕ ЗАКОПАНО БЛАГО!
АХА! АЛ' ТО ЈЕ НАША ТАЈНА! ОДЛАЗИТЕ!

ДА ВАМ ПОМОГНЕМ?
НЕ-КА ХВАЛА!
ОДЛАЗИТЕ... КАД ВАМ КАЖЕМО!

САМО ДА ЗАВИРИМ У РАНАЦ... ДА ВИДИМ ШТА СТЕ ТО НАШЛИ!
НИКАКО!
НЕ!

УПОМОЋ! ГРРР!
ПОКЛАЊАМО ВАМ ГА, ИНСПЕКТОРЕ!

НИЈЕ САМО ЈАСНО ЈЕСУ ЛИ МЕ ОНИ НАСАНКАЛИ ИЛИ САМ ЈА САМ
@#*?!

ШРАФКО

УОПШТЕ МЕ НЕ ИНТЕРЕСУЈЕ ШТО ЈЕ ТВОЈ „СПАЛЕ" У КВАРУ!

ОБЕЋАО СИ ДА ЋЕШ МЕ ИЗВЕСТИ И ПРЕМА ТОМЕ ДОЂИ КАКО ГОД ЗНАШ!

IMR
!?!
DUDA

ПОД ТУЂИМ ИМЕНОМ

АКО ВЕЋ МОРАМ ДА УМРЕМ, БАР ЋУ И НЕКОГ ОД ВАС ПОВУЋИ СА СОБОМ У СМРТ!
АААХ! ПОМОЋ!

ГЛУПАНЕ... НЕ ПУЦАЈ!

МРТВА НЕЋЕ БИТИ НИ ОД КАКВЕ КОРИСТИ! ИПАК, ПРЕТРЕСИ ЈЕ! МОЖДА ЋЕМО НЕШТО НАЋИ...

КОД СЕБЕ ИМА САМО ДОКУМЕНТЕ... И НЕКУ ЦЕДУЉУ! ТО ЈЕ СВЕ!
ОДЛИЧНО! ИПАК НЕШТО! ДАЈ ДА ПОГЛЕДАМ ШТА ЈЕ...

ВАЉАВЧЕВА УЛИЦА... СИГУРНО ЈЕ ТАМО КРЕНУЛА! ИДЕМО!
ТА УЛИЦА ЈЕ ТУ БЛИЗУ...

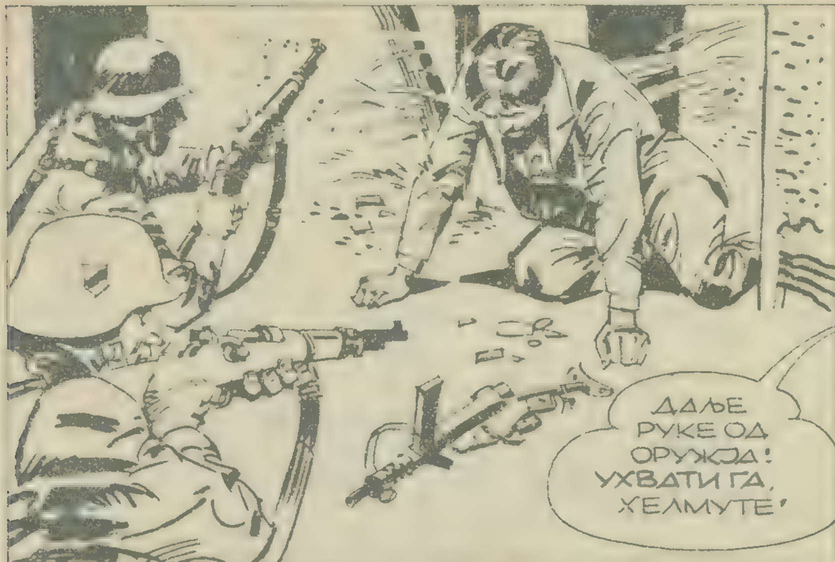

ОПРЕЗНО... ДА НАС НЕ ЧУЈУ! ИЗНЕНАДИЋЕМО ИХ!

ТО ЈЕ ТУ, ЗАР НЕ? ОХ... ЛЕЗИТЕ, ИДИОТИ!

ДО ВРАГА! КАКО СУ САМО САЗНАЛИ ЗА МОЈЕ СКРОВИШТЕ?
2

ПРЕДАЈ СЕ! НЕМАШ НИКАКВИХ ИЗГЛЕДА ДА СЕ СПАСЕШ!
ОВО ЋЕ ГА ОПАМЕТИТИ!

ААААХ! ПРОКЛЕТНИЦИ!
НЕМАЧКИ ВОЈНИК БАЦИО ЈЕ БОМБУ...

ДАЉЕ РУКЕ ОД ОРУЖЈА! УХВАТИ ГА, ХЕЛМУТЕ!

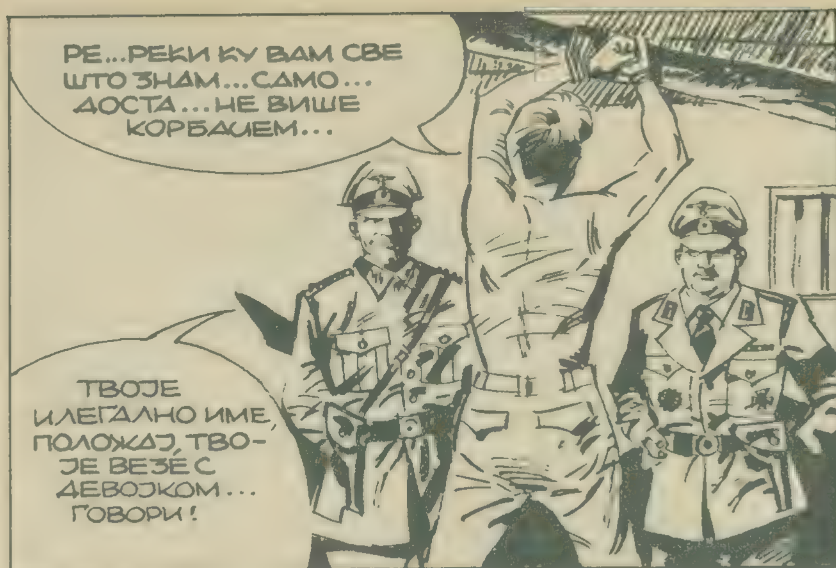

БАНДИТИ ПРОКЛЕТИ... УБИЛИ СТЕ МИ ВОЈНИКА! ДОБИЋЕШ ТИ СВОЈЕ...
ПРЕПУСТИТЕ ГА НАМА, ХЕР ЛАЈТНАНТ!

ИДЕМО У КОМАНДАНТУРУ.. ТАМО ЋЕ ТЕ СМЕКШАТИ!
БИО ЈЕ САМ! НИКОГА ВИШЕ НЕМА У КУЋИ!

ПОЛА ЧАСА КАСНИЈЕ, У КАНЦЕЛАРИЈИ ШЕФА ГЕСТАПОА КРАУСА...
ХЕР МАЈОР, ПАТРОЛА ЈЕ ПРИВЕЛА ЈЕДНОГ БАНДИТА!

ХЕР КРАУС, ТАЈ ДОБРОВОЉНО НЕЋЕ ДА ГОВОРИ! ТРЕБА ГА СМЕКШАТИ!
ОВДЕ СУ ПРОПЕВАЛЕ И ТВРЂЕ ПТИЧИЦЕ...

МУЧЕЊЕ И БИЧЕВАЊЕ ТРАЈАЛИ СУ НЕКОЛИКО ЧАСОВА...
ВИДЕЋЕМО ДА ЛИ СИ САД СПРЕМАН ДА ПРОГОВОРИШ...

РЕ...РЕЋИ ЋУ ВАМ СВЕ ШТО ЗНАМ...САМО... ДОСТА...НЕ ВИШЕ КОРБАЧЕМ...
ТВОЈЕ ИЛЕГАЛНО ИМЕ, ПОЛОЖАЈ, ТВОЈЕ ВЕЗЕ С ДЕВОЈКОМ... ГОВОРИ!

ДЕВОЈКА...ИЛЕГАЛНО ИМЕ ЈОЈ ЈЕ ТИНКА! ПО НАЛОГУ КОМИТЕТА ТРЕБАЛО ЈЕ ДА ОДЕ У ОДРЕД ПОД КАРАВАНКАМА... ЈА САМ ЈОЈ БИО ВЕЗА... ДА ЈЕ ИЗВЕДЕМ ИЗ ГРАДА...
ГДЕ БИ ЈЕ ПАРТИЗАНИ ЧЕКАЛИ? КО ТРЕБА ДА ЈЕ ОДВЕДЕ ДО ЊИХ?

После свега пола часа пред гестапоом се зауставио аутомобил...

МИСЛИМ ГОСПОЂИЦЕ, ДА ИМАЈУ ЗА ВАС ЈЕДАН НАРОЧИТ ЗАДАТАК!

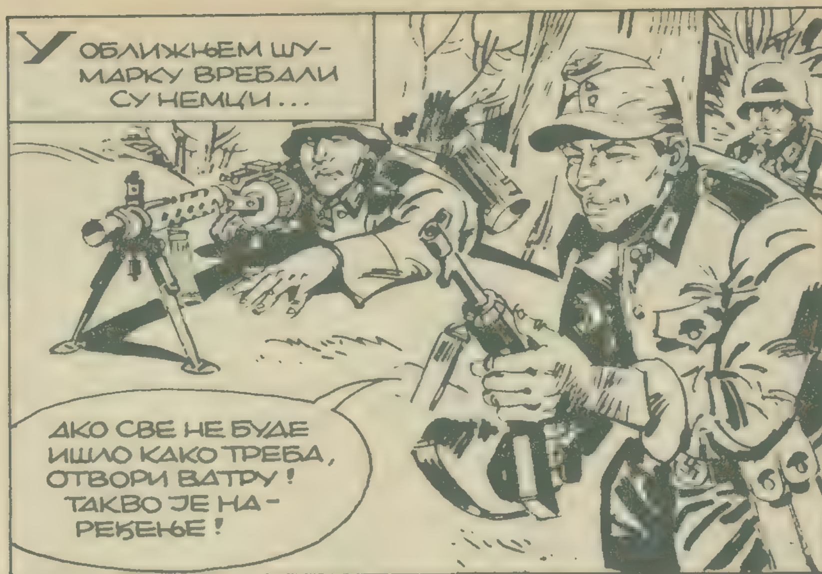

ХЕР КРАУС, ОНА ЈЕ НАШ ГЛАВНИ АДУТ! ДОБИЋЕМО ИГРУ!
ВЕОМА ЈЕ СЛИЧНА УБИЈЕНОЈ КОМУНИСТКИЊИ! УБАЦИЋЕМО ЈЕ У ПАРТИЗАНСКИ ОДРЕД!

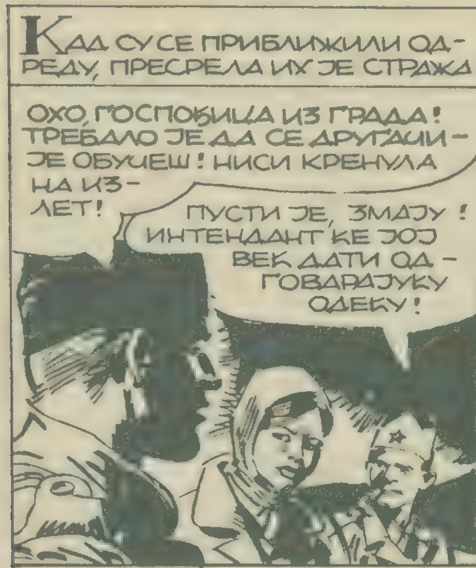

Сутрадан, на јавки крај запуштене ловачке куће...
СВЕ МИ СЕ ЧИНИ ДА ЈЕ ДОЛЕ НЕШТО ШУШНУЛО!

СТОЈ! КО СИ? КУДА СИ КРЕНУЛА?
ДОЛАЗИМ ИЗ ГРАДА! МАЛО САМ ЗАКАСНИЛА...

ОВО СУ МОЈИ ДОКУМЕНТИ, ДРУЖЕ!
ОЧЕКИВАЛИ СМО ТЕ ЈОШ СИНОЋ ДРУГАРИЦЕ!
4

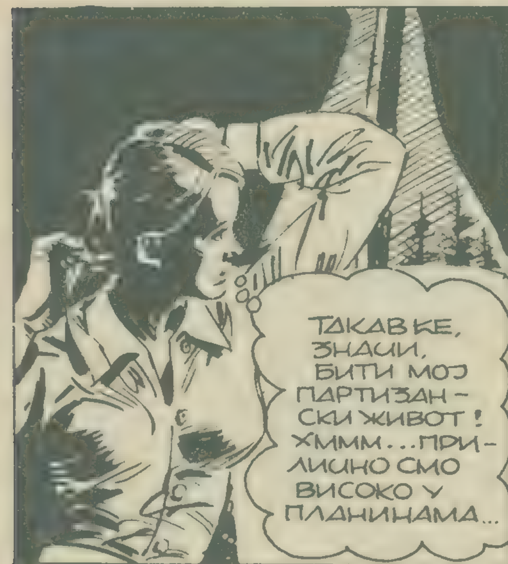

ПАПИРИ СУ У РЕДУ! ЈА ЋУ ТЕ ОДВЕСТИ У ОДРЕД!

У ОБЛИЖЊЕМ ШУМАРКУ ВРЕБАЛИ СУ НЕМЦИ...
АКО СВЕ НЕ БУДЕ ИШЛО КАКО ТРЕБА, ОТВОРИ ВАТРУ! ТАКВО ЈЕ НАРЕЂЕЊЕ!

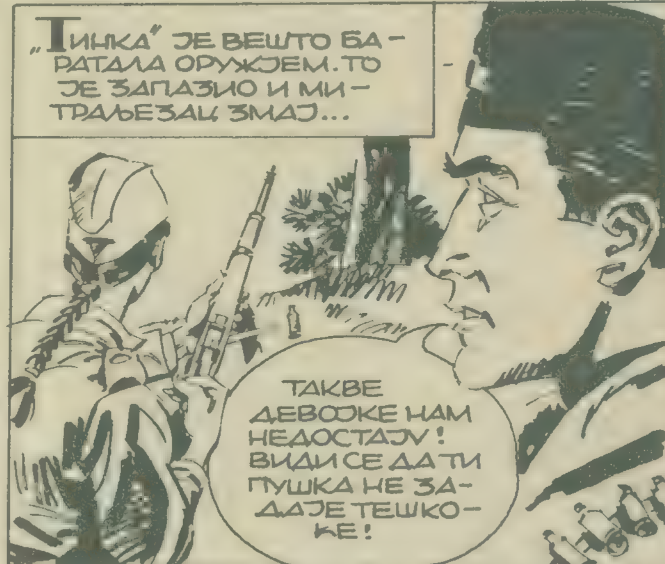

КАД СУ СЕ ПРИБЛИЖИЛИ ОДРЕДУ, ПРЕСРЕЛА ИХ ЈЕ СТРАЖА
ОХО, ГОСПОЂИЦА ИЗ ГРАДА! ТРЕБАЛО ЈЕ ДА СЕ ДРУГАЧИЈЕ ОБУЧЕШ! НИСИ КРЕНУЛА НА ИЗЛЕТ!
ПУСТИ ЈЕ, ЗМАЈУ! ИНТЕНДАНТ ЋЕ ЈОЈ ВЕЋ ДАТИ ОДГОВАРАЈУЋУ ОДЕЋУ!

У ШТАБУ ОДРЕДА...
ПОСАДУ УТВРЂЕЊА ЧИНИ СВЕГА НЕКОЛИКО ЉУДИ! САМЛЕЋЕМО ИХ... ТОНЕ, ШТА ИМА НОВО?
ДРУЖЕ КОМАНДАНТЕ, НОВАЈЛИЈА ИЗ ГРАДА!

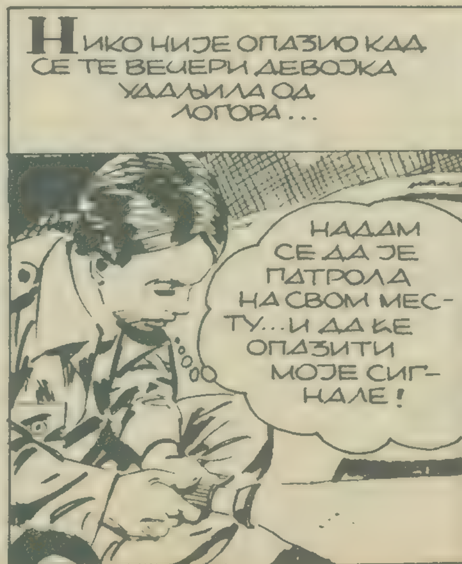

ДОБРО НАМ ДОШЛА, ТИНКА! ЈАВИ СЕ ИНТЕНДАНТУ...
ИНТЕНДАНТ ЈЕ У ПОСЛЕДЊЕМ ШАТОРУ...
УМОРНА САМ ОД ПЕШАЧЕЊА! ПРИЈАЋЕ МИ ОДМОР...

ТАКАВ ЋЕ, ЗНАЧИ, БИТИ МОЈ ПАРТИЗАНСКИ ЖИВОТ! ХМММ... ПРИЛИЧНО СМО ВИСОКО У ПЛАНИНАМА...

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ
ОБУКЛИ СУ МЕ, ДАЛИ МИ ОРУЖЈЕ, ВЕРУЈУ МИ...

„ТИНКА" ЈЕ ВЕШТО БАРАТАЛА ОРУЖЈЕМ. ТО ЈЕ ЗАПАЗИО И МИТРАЉЕЗАЦ ЗМАЈ...
ТАКВЕ ДЕВОЈКЕ НАМ НЕДОСТАЈУ! ВИДИ СЕ ДА ТИ ПУШКА НЕ ЗАДАЈЕ ТЕШКОЋЕ!

СУТРА ЋЕШ МОЋИ ДА ДОКАЖЕШ СВОЈУ ВЕШТИНУ... КАД БУДЕМО НАПАЛИ СЕЛЦЕ!
СЕЛЦЕ... ТО ЈЕ ПРИЛИКА...

НИКО НИЈЕ ОПАЗИО КАД СЕ ТЕ ВЕЧЕРИ ДЕВОЈКА УДАЉИЛА ОД ЛОГОРА...
НАДАМ СЕ ДА ЈЕ ПАТРОЛА НА СВОМ МЕСТУ... И ДА ЋЕ ОПАЗИТИ МОЈЕ СИГНАЛЕ!

НАРЕДНИК ГАРТНЕР ЈЕ ПОМОЋУ ДОГЛЕДА УЛОВИО СИГНАЛЕ С БРДА...
„БУНКЕР СЕЛЦЕ! СУТРА ОКО ПОНОЋИ"! ТО НАМ ЈАВЉА! ТА ЦУРА СЕ ДОБРО ПОКАЗАЛА... „НАПАШЋЕ ЦЕО ОДРЕД"... ТО ЈЕ ПРИЛИКА ДА ИХ УНИШТИМО!

Поноћ тек што је откуцала када се одред с командантом на челу прикрао до бункера. Кренули су у напад...

Командант Блажевић се приближио бункеру када...
ХАЛТ! ЛОЗИНКА!
ЈУРИШ! НАПРЕД ДРУГОВИ!

ХИМЕЛ! БАНДИТИ! АХХХ!

НЕ, НЕ ПУЦАЈТЕ... НЕКА ПРИЂУ БЛИЖЕ... ШТО БЛИЖЕ!

САД! ПАЛИ! ПОКОСИМО ИХ... СВЕ...

ОВО ВАМ ЈЕ МОЈ ПОЗДРАВ, ПРОКЛЕТНИЦИ! ЛЕЗИТЕ ДРУГОВИ!
ОКРЕНИ МИТРАЉЕЗ... ТА ОКРЕНИ ГА...

БОМБА ЈЕ ПОГОДИЛА ЦИЉ... САД НАПРЕД!

Немци су устукнули јер је бомба уништила митраљеско гнездо...
ОВАМО, КАМЕРАДИ! ЗАУСТАВИТЕ ИХ... ПРОКЛЕТИ... АХХХ...

ОХ! ТУЧЕ ТОЛИКО МИТРАЉЕЗА! КАКО?

ТО ЈЕ КЛОПКА! ЧЕКАЛИ СУ НАС!
Смрт је косила међу борцима...

ПРОКЛЕТЕ ШВАБЕ! ЕВО ВАМ!

БОРЦЕ ОДРЕДА ЧЕКАЛО ЈЕ ИЗНЕНАЂЕЊЕ...
УПАЛИ МОТОР... ЗА КУДА ВОЗИМ! БАНДИТИ СУ ПРОДРЛИ ПРЕКО ОДБРАМБЕНЕ ЛИНИЈЕ!

ПРАВО НАПРЕД... МЕЂУ КУЋЕ!
РАЗУМЕМ, ХЕР КАПЕТАН! ХАНС, ПРИПРЕМИ ТОП!

ТЕНК, ДРУГОВИ! ИДЕ НА НАС! БОМБАМА, БОМБАМА НА ЊЕГА!

ФОРВЕРЦ! УНИШТИМО ПАРТИЗАНЕ!
ЗАШТИЋЕНА ТЕНКОМ ПРОДИРЕ НЕМАЧКА ПЕШАДИЈА...

НИСМО УСПЕЛИ! НЕМЦИ СУ НАС ОЧЕКИВАЛИ... СПРЕМНИ...
УДРИ ПО БАНДИТИМА... УНИШТИМО ИХ!

АХХХ!
ПОГОДИ МЕ... АХХХ!

НАТРАГ, ДРУГОВИ! ПОВЛАЧЕЊЕ! ЗА МНОМ!

ПАЗИ, БЛАЖ! ИЗА ЛЕЂА ТИ ЈЕ...
ПОГОДИ МЕ... АХ...

ЕВО ВАМ, ШВАБЕ! НАЈЕДИТЕ СЕ ОЛОВА... ИМАМ ГА ДОВОЉНО ЗА СВЕ ВАС...
РАСПАЛИ ПО ЊЕМУ... АХХХ...

ТИНКА, ИЗВУЦИ КОМАНДАНТА... РАЊЕН ЈЕ... ШТИТИЋУ ТЕ...
ЛОС... ЛОС... АХХХ...
ЈА... ПОКУШАЋУ...

ЗМАЈ ЈЕ ОДБИЈАО НАСРТАЈЕ НЕМАЦА. „ТИНКА" ЈЕ ПОКУШАЛА ДА ПОДИГНЕ КОМАНДАНТА...
ПРЕТЕЖАК ЈЕ ЗА МЕНЕ... НЕ МОГУ САМА...

ЈА ЋУ ГА
ОДНЕТИ НА
СИГУРНО...
ВИ МЕ
ШТИТИТЕ!

ОДРЕД
СЕ ПО-
ВЛАДИО
С БО-
ЈИШТА...

НЕКОЛИКО БОРА-
ЦА ПОХИТАЛО ЈЕ
НАПРЕД С РАЊЕ-
НИМ КОМАНДАН-
ТОМ...

ЊИХОВ ЧОВЕК
ЈЕ МЕЂУ НА-
МА... СА-
МО, КО БИ
ТО МОГАО
БИТИ?
КО ЛИ
НАС ЈЕ
ИЗДАО?
БОРЦИ СУ СТАВИЛИ КОМАНДАНТА НА НО-
СИЛА СКЛЕПАНА НА БРЗУ РУКУ И, ЗАШТИЋЕ-
НИ ТАМОМ, ОДНЕЛИ ГА НА СИГУРНО МЕСТО...

ЗАШТИТНИ-
ЦА С МИ-
ТРАЉЕЗЦЕМ
ЗМАЈЕМ
ПОВУКЛА
СЕ ПОС-
ЛЕДЊА...
ТИНКА!
ДРУГОВИ,
ЈЕ ЛИ НЕ-
КО ВИДЕО
ТИНКУ?
МАЛОЧАС
САМ ЈЕ ВИДЕО
НА УЛИЦИ...
АЛИ САД ЈЕ НЕ-
МА МЕЂУ НАМА...

ИДЕМ
НАТРАГ!
МОЖДА
ЈЕ РА-
ЊЕНА!
ЗМАЈУ,
ЈЕСИ ЛИ
ПОЛУДЕО?
НЕ СМЕШ...

ЗМАЈ СЕ ПРИКРАО
ДО ПРВИХ КУЋА...
ПРО-
КЛЕТ-
СТВО...
ТО ЈЕ
ЗМАЈ...
ТИНКА,
ОВАМО!
КУДА ЋЕШ?
НЕ НА ТУ
СТРАНУ...

НЕКИ ПАРТИЗАН ТРЧИ
ОВАМО... НАМА У РУКЕ...
НЕШТО ВИЧЕ!
НЕ ПУЦАЈТЕ!
ЈА САМ... ЈА...
КАКВА ЛЕ-
ПА МЕТА,
ХЕР КА-
ПЕТАН!

ОВО ЋЕ ТИ ЗАУВЕК ЗА-
ПУШИ-
ТИ УС-
ТА! ЕВО
ТИ...
НЕ ПУ-
ЦАЈ,
БУДА-
ЛО! ОНА
ЈЕ НА-
ША!
НЕ!
РАФАЛ
ИЗ АУТО-
МАТА...

ЗМАЈ ЈЕ СВЕ ВИДЕО И
СХВАТИО. ТИХО СЕ ПОВУ-
КАО ИЗ УЛИЧИЦЕ И УПУ-
ТИО ПРЕМА ПЛАНИНИ...
ТИНКА... ГЕСТАПОВСКИ
АГЕНТ... А ИЗГЛЕ-
ДАЛА ЈЕ...
КРАЈ

ОСВЕТА

ДОТАДА СУ СЕ НЕМЦИ ОСЕЋАЛИ СИГУРНИ, АЛИ САДА, ЧИМ БИ ПАО МРАК, СВАКИ ЊИХОВ ВОЈНИК ПЛАШИО СЕ СОПСТВЕНЕ СЕНКЕ.

МЕЂУ КОМАНДОСИМА НАРОЧИТО СУ СЕ ИСТИЦАЛИ ПОРУЧНИК РИК МЕТЈУС, НАРЕДНИК БИЛ КИФ И БОРЦИ ВОТЕРС И МАРИ.

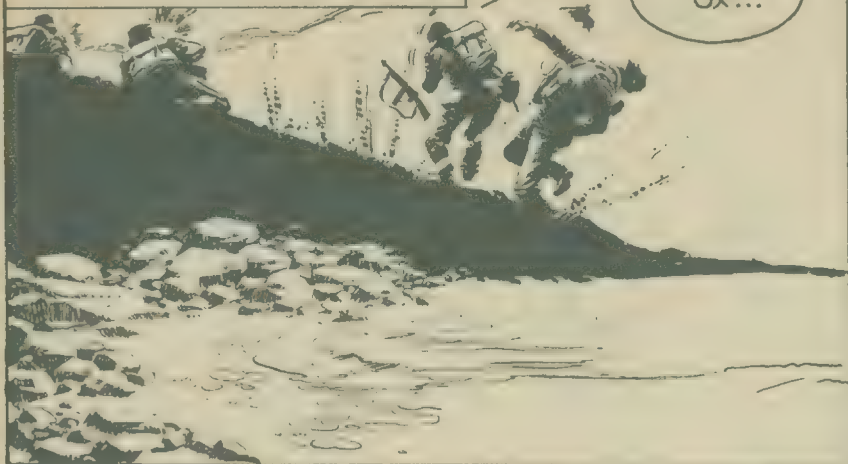

НЕМЦИ ПОСМАТРАЈУ ИСКРЦАВАЊЕ...

ПРВИ ЈЕ ПОГОЂЕН МАРИ, ЗАТИМ ВОТЕРС...
БРЗО! ОХ...

ПОРУЧНИЧЕ! И ОН...

НАЦИСТИ СУ СЕ УСТРЕМИЛИ НА НАРЕДНИКА КИФА...
УХВАТИТЕ ГА ЖИВОГ!
НАПРЕД! ДА ВАС ВИДИМ!

АХХ!

НАРЕДНИКА СУ САВЛАДАЛИ И ПОВЕЛИ ЗАЈЕДНО СА РАЊЕНИМ ВОТЕРСОМ.
ИМАМО ДВА ЗАРОБЉЕНИКА! ДА ИХ ЈА ИСПИТАМ?
НЕ! ВОДИТЕ ИХ У ШТАБ! ПРЕНЕСИТЕ И МРТВЕ!

ДВОЈИЦУ СМО УБИЛИ, А ДВОЈИЦУ ЗАРОБИЛИ! ДОЋИ ЋЕТЕ?.. РАЗУМЕМ!

У ЗОРУ ЈЕ СТИГАО СС-КОМАНДАНТ ЛУДВИГ БАУЕР...
ШТА ЛИ ЈЕ ПО ЧИНУ ОНАЈ ТИП СА ОЖИЉКОМ?
ШТАНДАРТЕНФИРЕР... ТО ЈЕ ПУКОВНИК СС! НЕ ПИШЕ НАМ СЕ ДОБРО!

БАУЕР СЕ ОДМАХ ПОКАЗАО...
ШТА, НАШИ ГОСТИ НЕ УМЕЈУ ДА ГОВОРЕ? ДАЈТЕ ИМ ЈОШ МАЛО ТОГ ЛЕКА!
10

ОДЈЕДНОМ, „МРТВИ" РИК МЕТЈУС ЈЕ ОТВОРИО ОЧИ. ГЛАВА МУ ЈЕ БИЛА ТЕШКА, А ТЛЕ ПОД ЊИМ СЕ ЉУЉАЛО.
ГОВОРИ! С КАКВИМ ЗАДАТКОМ СТЕ ДОШЛИ ОВАМО?

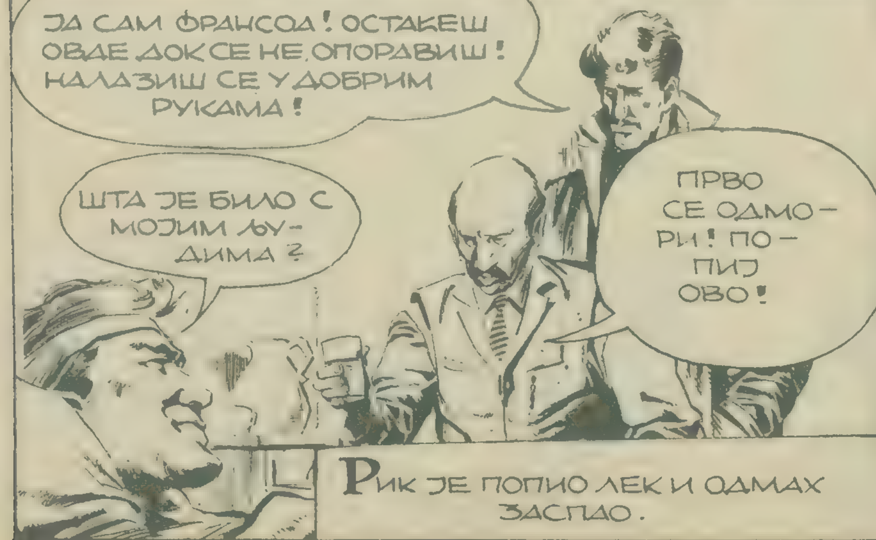

НИШТА ИЗ НАС НЕЋЕШ ИЗВУЋИ! МИ СМО ВОЈНИЦИ!
ВИ СТЕ ТЕРОРИСТИ И САБОТЕРИ! ЗНА СЕ ШТА ТАКВЕ ЧЕКА! ВОДИТЕ ИХ!

БАУЕР ЈЕ ПОЧЕО НОГАМА ДА УДАРА НЕПОМИЧНА ТЕЛА...
ШТЕТА ШТО ЈЕ ОФИЦИР МРТАВ! РАДО БИХ ПОПРИЧАО С ЊИМ!
ЈАК УДАРАЦ ЈЕ ПОНОВО ОШАМУТИО РИКА.

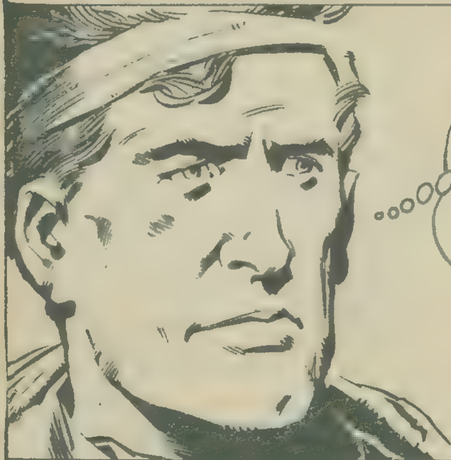

МНОГО КАСНИЈЕ, НЕЧИЈЕ ПАЖЉИВЕ РУКЕ СУ ГА ВРАТИЛЕ К СВЕСТИ.
ПСТ! НАРЕДИЛИ СУ НАМ ДА ВАС ПОКОПАМО! НЕ БРИНИТЕ! ПОКРИЋЕМО ВАС ЗЕМЉОМ, АЛИ ДИСАЋЕТЕ!

РИК ЈЕ „САХРАЊЕН" ПОД БУДНИМ ОКОМ ЕСЕСОВАЦА. ПРЕ ТОГА ФРАНЦУЗ МУ ЈЕ ШАПНУО...
ДИСАЋЕШ КРОЗ ОВО ЦВЕЋЕ! ВРАТИЋЕМО СЕ ЧИМ СЕ СМРКНЕ! ТО ТИ КАЖЕ ЖИЛ!
НАДАМ СЕ, ИНАЧЕ САМ ГОТОВ!

ЖИЛ ЈЕ ОДРЖАО РЕЧ. РИК СЕ ОСВЕСТИО У ЧИСТОМ КРЕВЕТУ...
СВЕ ЈЕ У РЕДУ, МЛАДИЋУ!
ОВО ЈЕ МОЈ СИН АНРИ, А ОВО ЈЕ НАШ ДОКТОР! ДА ЊЕГА НИЈЕ БИЛО...
ХВАЛА, ПРИЈАТЕЉИ!

ЈА САМ ФРАНСОА! ОСТАЋЕШ ОВДЕ ДОК СЕ НЕ ОПОРАВИШ! НАЛАЗИШ СЕ У ДОБРИМ РУКАМА!
ШТА ЈЕ БИЛО С МОЈИМ ЉУДИМА?
ПРВО СЕ ОДМОРИ! ПОПИЈ ОВО!
РИК ЈЕ ПОПИО ЛЕК И ОДМАХ ЗАСПАО.

ЖИЛ МУ ЈЕ НАЈЗАД РЕКАО ИСТИНУ.
„ВУК" ЈЕ НАРЕДИО ДА ИХ УБИЈУ! УМРЛИ СУ ХРАБРО!
КО ЈЕ ТАЈ „ВУК"?
ПУКОВНИК БАУЕР, ЕСЕСОВСКИ ЗЛОЧИНАЦ!

ЖИЛ И АНРИ СУ СЕ ПОВУКЛИ. РИК ЈЕ ОСТАО САМ...
СТРЕЉАО ЈЕ ВОЈНИКЕ У УНИФОРМАМА! ТАЈ УБИЦА МОРА ПЛАТИТИ!

ЈЕДНО ПОПОДНЕ, ДОК СУ ЖИЛ И РИК ИГРАЛИ ШАХА
БРЗО! НЕМЦИ ПРЕТРАЖУЈУ СЕЛО! НЕКО ИМ ЈЕ РЕКАО!
САКРИЋУ ТЕ ИЗА КРЕДЕНЦА! ЋУТИ МА ШТА СЕ ДОГОДИЛО!

РИК ЈЕ УШАО У УДУБЉЕЊЕ НАПРАВЉЕНО У ДЕБЕЛОМ КАМЕНОМ ЗИДУ.

САМО ШТО ЈЕ КРЕДЕНАЦ ВРАЋЕН НА МЕСТО, УПАЛИ СУ НЕМЦИ...
ВИ КРИЈЕТЕ ЕНГЛЕЗА! ГДЕ ЈЕ?
ГРЕШИТЕ! ОТАЦ И ЈА СМО ОВДЕ САМИ!
СВЕ ЈЕ БИЛО ДОБРО ДОК КАПЕТАН НИЈЕ УГЛЕДАО ШАХОВСКУ ТАБЛУ!

ИГРАШ ЛИ ШАХА САМ?

ТИ СИ БИО НАПОЉУ! КО ЈЕ ИГРАО С ТВОЈИМ ОЦЕМ?
СКОКНУО САМ ПО НЕКЕ СТВАРИ ДОК ЈЕ ТАТА РАЗМИШЉАО!

ТАДА СЕ НА ВРАТИМА ПОЈАВИО "ВУК".
ШТА? ЈОШ НИСУ ПРОГОВОРИЛИ?
ДА ПРИТЕГНЕМО СТАРОГ?
ТО НЕ БИ ПОМОГЛО! ТУЦИТЕ ДЕЧАКА!

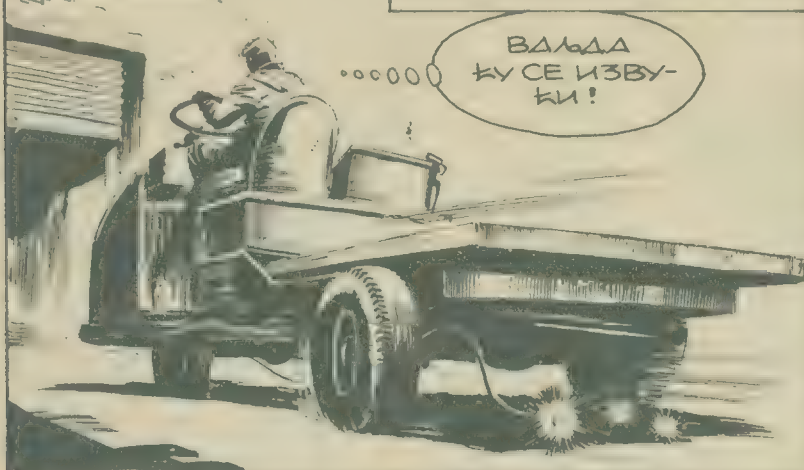

РИК СЕ ЈЕДВА УЗДРЖАВАО ДА НЕ ИЗАЂЕ ИЗ СКЛОНИШТА.
ЧУДОВИШТА! УБИЈТЕ МЕНЕ, САМО ЊЕГА ОСТАВИТЕ!

МАЛИ АНРИ НИЈЕ ИЗУСТИО НИ РЕЧ... А ОНДА СЕ ОНЕСВЕСТИО.
НЕМА ОВДЕ НИКАКВОГ ЕНГЛЕЗА! ХАЈДЕМО!

ЧИМ СУ НЕМЦИ ОТИШЛИ...
ЖАО МИ ЈЕ ЖИЛ! КАКО МУ ЈЕ?
ОПОРАВИЋЕ СЕ! НЕМЦИ ЋЕ ОВО ЈЕДНОГДАНА СКУПО ПЛАТИТИ!

Те ноћи, дошао је Франсоа.
Ноћас одлазиш у Енглеску! Све је спремно!
Не! Прво морам да осветим своје људе и Анрија!
Шта можеш да учиниш? Немамо оружја.
Имам овај нож, а то ми је довољно!
Франсоа је најзад пристао да прими Рика у свој одред.
Морам да идем, Анри! Показаћу оном злочинцу!
Знам да хоћеш! Срећно, Рик!
Рик је поново обукао униформу. Франсоа га је затим одвео у неки подрум.
Добро дошао, пријатељу!
Само смо нас петорица остали, Рик! Оно су Жорж и Алфонс и браћа Жак и Етјен!
Мало нас је, али не смемо посустати... Која је фабрика овде најважнија?
Фабрика мотора! Један рођак ми је тамо пословођа!
Не можемо је напасти! Немамо оружја!
Али, Рику као да није било потребно оружје. За два дана група је сакупила све податке о фабрици...
...Жорж је снабдевао кантину месом и бележио све...
...Етјен и Жак су прислушкивали разговоре радника у кафани.
Алфонс, обучен као поштар, домогао се плана фабрике...
...Франсоа је мотрио на све, маневришући вагонима...
...Жак је нацртао положај фабрике.
Рик није губио време...
Нападнимо ноћас! Састанак је овде, у 11 часова!
Али, немамо ни експлозива ни оружја!
Имам неколико конзерви уља!
Одлично! Да им подмажемо машине!
Доста шале! Чујмо Рика!
Ограда око фабрике није била повезана са алармним системом. Лако су је прескочили.
Само тихо!

Унапред су знали где је чувар.
Ено га! За ћу...
Не! Овај је мој!
Риков план почео је да се оства-ру-је.
Пут је био сло-бодан. Наоружа-ни чуваревим шмајсером, кренули су ка циљу.
Одмах су се дали на посао.
Сваки по једну машину! Сипајте уље у систем за расхлађивање, а песак у кутије са уљем! Франсоа, нас двојица ћемо за-палити ову велику пресу!
Радили су ужур-бано...
Најзад је све спремно.
Жорже, чим ти Ал-фонс да знак, укљу-чи машине! Растуриће се у ко-маде!
Разумем!
Операција се ближи крају...
Ова елек-трична колица ће добро послужити! Ако је Жаков ро-ђак испунио о-бећање, на коњу смо!
Ево, мој рођак је оста-вио канте са бензи-ном!
Сипајте уље и бензин по поду! Нека остане чист само пролаз до врата!
Како да то потпали-мо?
Слушај Ри-ка! Он ће већ наћи неко ре-шење!
Не ште-ди бен-зин!
Експло-дираће као бом-ба!
После тога, повукли су се у суседну просторију.
Откачићу један вод! Кад покре-нем колица, појавиће се варница!
Откачени електрични вод вукао се по земљи. Рик је сео за волан.
Јави Жоржу да покрене маши-не, а онда сви у подрум! Срећно!
Срећно и теби, Рик!

Кад је Алфонс отишао, Рик је покренуо колица...
Ваљда ћу се извући!

Искочио је у последњем тренутку.
Сад што даље одавде!

Иза његових леђа је грунуло. Стигао га је врели талас.
Тако јаку експлозију није очекивао.

Машине су гореле и распадале се.
Бежимо! Немци ће се зачас наћи овде!

Заиста, стражари су се растрчали да ухвате диверзанте.
Брже! Морамо их наћи!

Стражари су пуцали у све што се мицало... чак и једни у друге.
Прекини ватру!

За то време, у подруму су се испијале здравице.
За наш први успех!
Смрт непријатељу!
„Вуче", дани су ти избројани!

„Вуков" бес се свалио на цело село као олуја.
Не можете га одвести! Он ми је све!

„ВУК" ЈЕ ПОДСТИЦАО СВОЈЕ ЉУДЕ...
ПОУБИЈАЋЕМО СВЕ ТАОЦЕ АКО НАМ НЕ ИЗРУЧИТЕ ТЕРОРИСТЕ У РОКУ ОД ДВА ДАНА!

РИК ЈЕ ХТЕО ДА СЕ ПРЕДА.
БОЉЕ ДА УБИЈУ МЕНЕ, А ДА ПУСТЕ НЕВИНЕ ЉУДЕ!
НЕ ЗНАШ ТИ НЕМЦЕ! УБИЛИ БИ И ТЕБЕ И ЊИХ!

НЕ ОЧАЈАВАЈ! ИМАМО ЈОШ ДВА ДАНА! СМИСЛИЋЕМО НЕШТО!

ТЕ НОЋИ СУ ПРОШЛИ КРОЗ НЕМАЧКЕ СТРАЖЕ И СТИГЛИ НА ИМАЊЕ ПЈЕРА ЛАНГЛОА.
ХВАЛА НА ГОСТОПРИМСТВУ, ПЈЕРЕ! ОВО ЈЕ РИК, ЕНГЛЕСКИ ОФИЦИР!
ДОБРО ДОШЛИ!

СВИ ИМАТЕ НЕКОГ СВОГ МЕЂУ ТАОЦИМА! ЈЕСТЕ ЛИ СПРЕМНИ ДА СЕ БОРИТЕ ДА БИСМО ИХ СПАСЛИ?
ДА! СВИ КАО ЈЕДАН!
ТАКО ЈЕ СТВОРЕНА НОВА ГРУПА БОРАЦА ПОКРЕТА ОТПОРА.

НАЈВАЖНИЈЕ ЈЕ БИЛО САЗНАТИ КАДА ЋЕ И КОЈИМ ПУТЕМ НЕМЦИ ОДВЕСТИ ТАОЦЕ.
МОРАЋЕ ДА ПРОЂУ КРОЗ ЂАВОЉУ ДОЛИНУ! ПОСТАВИЋЕМО ЗАСЕДУ! ПЈЕР ЗА ЧЕЛО КОНВОЈА, РИК У ЦЕНТРУ, А ЈА ЗА ЗАЧЕЉЕ...

УЈУТРО СУ СВИ БИЛИ НА СВОЈИМ МЕСТИМА.
ДОБИЋЕ ОНО ШТО СУ ЗАСЛУЖИЛИ!

ПРВА ЗАМКА БИЛО ЈЕ ДРВО, ГОТОВО ПОТПУНО ПРЕСЕЧЕНО...
САД, ЖОРЖЕ! САД!
ДРВО ЈЕ БЛОКИРАЛО НЕМЦИМА ОДСТУПНИЦУ.

СЛЕДЕЋА ЗАМКА БИЛО ЈЕ КАМЕЊЕ, КОЈЕ СУ ОТКОТРЉАЛИ НА ДРУМ.
ЈОШ КАМЕЊА! ДА НЕ МОГУ ДА ПРОЂУ!

Кад је колона наишла, Рик и остали стуштили су се на њу.
Пуцајте!

Битка је почела. Са свих страна одјекивали су пуцњи.
Умри, швабо!
Дах!

Рикова група је уништила претходницу конвоја.
За мном! Ослободимо таоце!

И ослободили су их, савладавши Немце.
Слободни сте, пријатељи!
Сељаци су се придружили борцима...

Али, и Французи су имали губитака...
Жорж, Алфонс и Етјен су мртви! Жак је рањен!
Умрли су за Француску! На то су увек били спремни!

Задржали су за себе два камиона, а остале су бацили у понор.
Више нисмо таоци! Сада смо борци!
Да! Француски партизани!

Неколико дана касније, у планини...
Сада смо јака борбена јединица, али потребни су нам оружје и муниција! Ево како ћемо их наћи...

Кренули су на први заједнички задатак.
Људи су на местима и штите нас!
Одлично! Воз са муницијом стиже за пола часа!
Ово је готово!
Својски су се бацили на посао.

Шрафови су шкрипали под ударцима чекића.
Само да Немци не чују ову буку!

Двадесет минута касније...
Пожурите! Неко долази!

Немачка патрола! Да ли је нешто чула?
Пренеси даље! Не пуцај док не дам знак!

Немци су стали.
Хајдемо, Карл! Овде нема никога!

Патрола се удаљила.
Колико још, Рик?
Пет минута!

Сви су нестрпљиво очекивали долазак воза.
Надам се да неће каснити!
Да, могла би наићи друга патрола... Ево га, долази!

На челу композиције била су три празна вагона, за случај да на прузи има мина.
Не успоравај! Ово је опасан крај!
Разумем, г. капетане!

Три прва вагона прешла су преко разлабављених шина, али тешка локомотива их је размакла. Настао је лом.
Искачи!

Немци су били ошамућени.
Хајдемо, момци! Искористимо њихову збуњеност!

Стигли су до затворених вагона.
Овај је пун машинки! Ја остајем овде, а ти, Франсоа, потражи муницију!
У реду, Рик!

Радили су ужурбано, док је други део одреда држао под ватром Немце из пратње.
Брже!

Партизанска заседа? Долазимо!

Овај вагон је пун експлозива! Сваког часа може да одлети у ваздух!
Води своје људе одавде, Франсоа!
Одмах!

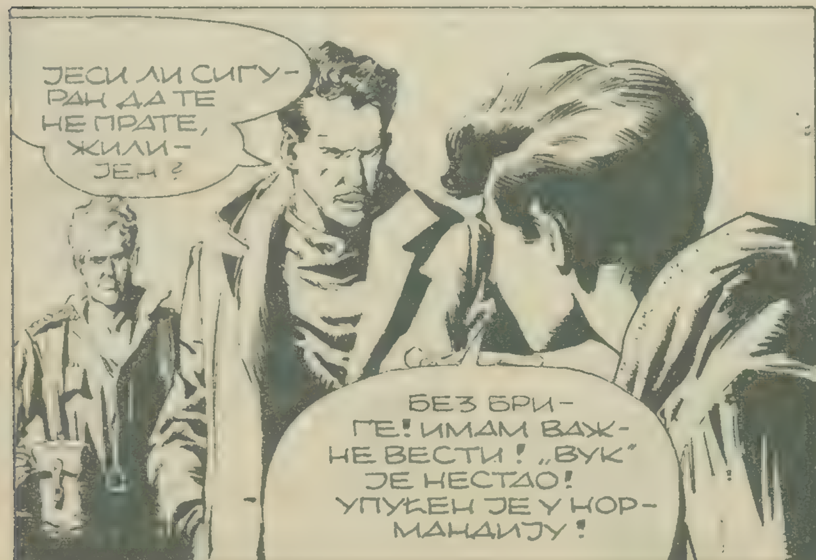

Партизани су нестали у шуми...

...баш пред долазак Немаца.
Као духови! Појаве се и нестану!
Гледај! Наши су поред оног запаљеног вагона!

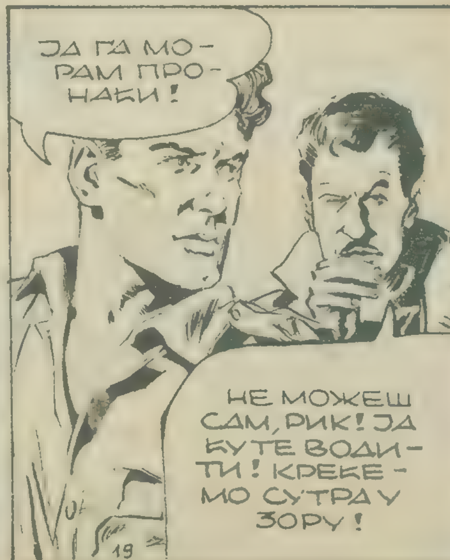

Али, нису стигли да им помогну, јер је вагон експлодирао.

Плен је био богат: машинке, муниција, чак и један минобацач.
„Вук" ће бити бесан!
Сад смо права војска!
Али, стићи ће неочекивана вест...

То је Жилијен, гласник из села! Мора да је нешто важно!

Јеси ли сигуран да те не прате, Жилијен?
Без бриге! Имам важне вести! „Вук" је нестао! Упућен је у Нормандију!

Рику се чинило да се све око њега руши. „Вук" је нестао!

Ја га морам пронаћи!
Не можеш сам, Рик! Ја ћу те водити! Крећемо сутра у зору!

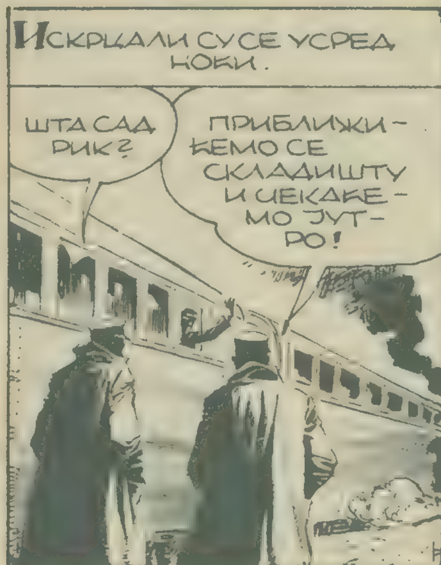

ДО ВИЂЕЊА! ДАН СЛОБОДЕ НИЈЕ ДАЛЕКО!
СЛУШАЈТЕ НАРЕЂЕЊА МОГ ЗАМЕНИКА!
СРЕЋНО, И ДА СЕ ВРАТИТЕ ШТО ПРЕ!

РИК И ФРАНСОА СУ БИЛИ У ЖЕЛЕЗНИЧАРСКИМ УНИФОРМАМА. ПРЕКОПУТА ЈЕ СЕДЕО ЈЕДАН ЕСЕСОВАЦ.

ПУТОВАЊЕ СЕ НАГЛО ЗАВРШИЛО НА ЈЕДНОЈ МАЛОЈ НОРМАНДИЈСКОЈ СТАНИЦИ.
ПОЂИТЕ СА МНОМ! ИНТЕРЕСУЈУ МЕ ОВЕ ПРОПУСНИЦЕ!
РИК И ФРАНСОА СУ СЕ САМО ЗГЛЕДАЛИ.

У КАНЦЕЛАРИЈИ ШЕФА СТАНИЦЕ...
ЕВО ЉУДИ КОЈЕ СТЕ ХТЕЛИ ДА ВИДИТЕ, ШЕФЕ!
ДОБРО ДОШЛИ, ПРИЈАТЕЉИ! ЈАВИЛИ СУ НАМ ДА СТИЖЕТЕ! ВИ ТРАЖИТЕ „ВУКА", ЗАР НЕ? ОВДЕ ЈЕ!

РИК СЕ СА ОЛАКШАЊЕМ СРУЧИО У СТОЛИЦУ.
ИДИТЕ ДО ЂАВОЛА! А ЈА СМИШЉАМ КАКО ДА ВАМ ПОБЕГНЕМ!
МОРАЛИ СМО... ЊЕГОВИ АГЕНТИ СУ СВУДА! ЗАУСТАВИЋЕМО ВОЗ БЛИЗУ ТАЈНОГ СКЛАДИШТА ОРУЖЈА, А ОНДА СЕ СНАЛАЗИТЕ САМИ!

ИСКРЦАЛИ СУ СЕ УСРЕД НОЋИ.
ШТА САД РИК?
ПРИБЛИЖИЋЕМО СЕ СКЛАДИШТУ И ЧЕКАЋЕМО ЈУТРО!

ЗОРА ИХ ЈЕ ЗАТЕКЛА ДУБОКО НА БАУЕРОВОЈ ТЕРИТОРИЈИ.
НИ ТРАГА ОД БАУЕРА!
СУНЦЕ СЕ ПЕЛО, БИЛО ЈЕ СВЕ ТОПЛИЈЕ. ИЗНЕНАДА...

...НЕШТО СЕ ЧУЛО!
ПРОБУДИ СЕ ФРАНСОА! ИЗГЛЕДА ДА ИДЕ КОНВОЈ!

ТУ ЈЕ БИО ЧОВЕК КОГА ТРАЖЕ: ПУКОВНИК ЛУДВИГ БАУЕР – „ВУК"!
20
НЕСВЕСНО, РИК ЈЕ ПОШАО РУКОМ КА НОЖУ.

ПРИВУКЛИ СУ СЕ БЛИЖЕ И СВЕ СУ ВИДЕЛИ КАО НА ДЛАНУ.
ШТА ЈЕ ТО?
МОРА ДА ЈЕ ВАЖНО ЧИМ СУ ДОВЕЛИ БАУЕРА!
ОДЈЕДНОМ, ЗАЧУЛА СЕ СТРАШНА БУКА.

Нешто као летећа бомба појавило се испод мреже и устремило се на брод.
Какав је то пројектил?
Личи на торпедо! Шта ли ће сад бити?

Кад је ракета стигла до воде, експлодирала је и пламен је захватио брод.
Ох! Море гори!

Запрепастила их је снага оружја.
Што пре то боље!.. Чекај, нешто се чује!
Морамо јавити да британски авиони дођу и бомбардују ово!

То је пас трагач! Осетио нас је!
Побегли су, остављајући шуму између себе и потере.

Али, Немци су им били за петама.
Брже! Морамо им умаћи!

Ту је опет чистина, Франсоа! Постоји само један излаз!
Ох, не!

Смрдљива бара била је одвратно место, али нису могли да бирају.
Пас као да је нешто осетио!
Овде сигурно нису! Хајдемо!

Фуј! Ово више никад не бих учинио, макар ме гонио сам Хитлер!
Главно је да смо се извукли!

После извесног времена, стигли су до фарме која је изгледала напуштена.
Да се мало одморимо?
Слажем се!

А ТАДА...
РУКЕ УВИС!

НЕ ЛИЧИТЕ НА НЕМЦЕ! УЂИТЕ, АЛИ НЕ СПУШТАЈТЕ РУКЕ!

ТУ СУ СЕ ОКУПЉАЛЕ ИЗБЕГЛИЦЕ... САМО КИЛОМЕТАР-ДВА ОД БАУЕРА!
АКО СТЕ НЕМАЧКИ ШПИЈУНИ, ГОТОВИ СТЕ! ДОКУМЕНТА!
ВИДИШ ЛИ ДА СУ МОКРИ? ТАКО НЕ ИЗГЛЕДАЈУ ШПИЈУНИ!
ЈА САМ РИК, А ОВО ЈЕ ФРАНСОА! ПОТРЕБНА НАМ ЈЕ ВАША ПОМОЋ!

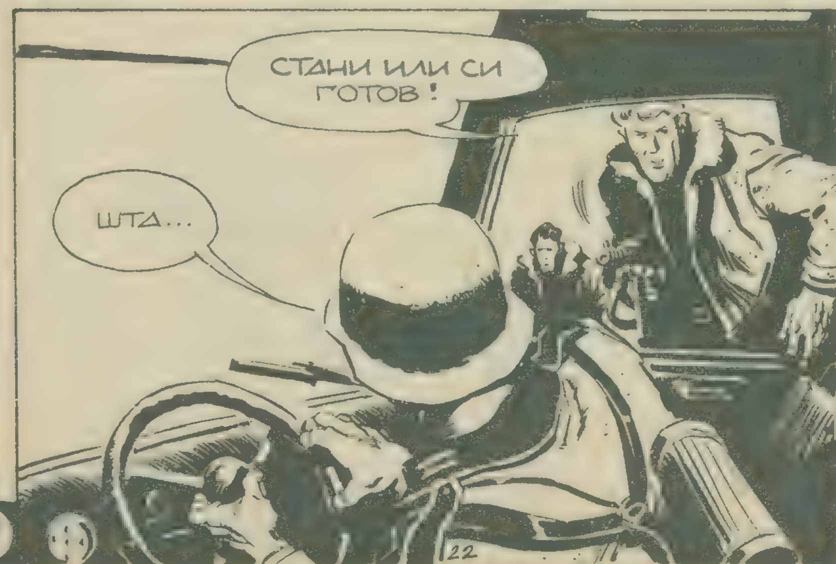

АМЕРИЧКИ ПИЛОТ БАД, ДВА ПИЛОТА РАФ-А И ФРАНЦУСКИ ПАРТИЗАН ЛЕОН ПРИХВАТИЛИ СУ ДОШЉАКЕ.
МИ НОЋАС ИДЕМО У ЕНГЛЕСКУ! ПОЂИТЕ И ВИ С НАМА!
ВРЕМЕ ЈЕ ЗА ВЕСТИ РАДИО-ЛОНДОНА!

„ЖИВИНА ОДЛАЗИ НА ПОЧИНАК"...
ЧУЈЕТЕ ЛИ? ТО ЗНАЧИ ДА ИСКРЦАВАЊЕ ПОЧИЊЕ!
АКО НЕ УНИШТИМО ОНЕ РАКЕТЕ, ХИЉАДЕ ЋЕ ДА ПОГИНУ!
АКО ВИ ОДЕТЕ, МИ САМИ НИШТА НЕ МОЖЕМО УЧИНИТИ!

ТАДА СЕ УМЕШАО БАД...
ЗАР МИСЛИШ ДА СЕ САМИ БОРИТЕ? ИЛИ СВИ ИЛИ НИЈЕДАН!
НИЈЕ БИЛО ВРЕМЕНА ЗА РАСПРАВЉАЊЕ.

ДОК СУ БРИТАНСКИ АВИОНИ БОМБАРДОВАЛИ ОБАЛУ, ЊИХ ПЕТОРИЦА СУ КРЕНУЛИ С ЈЕДНИМ ЦИЉЕМ: ДА ЗАУСТАВЕ РАКЕТЕ.
ОВАКО ПЕШКЕ НИКАД НЕЋЕМО СТИЋИ!

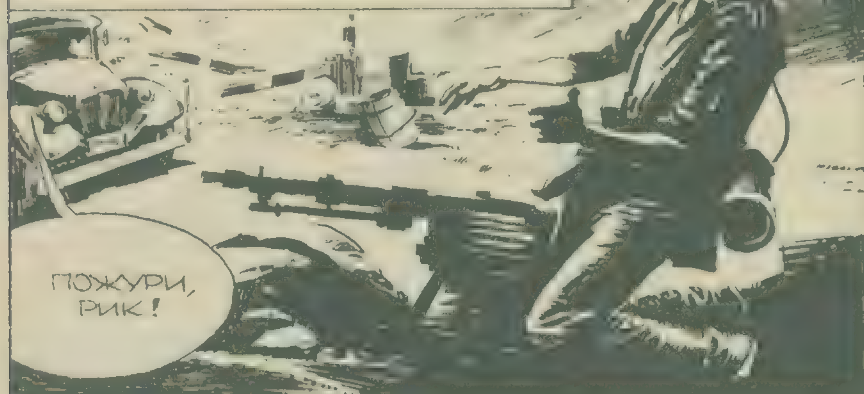

ТЕ НОЋИ ИМАЛИ СУ СРЕЋУ.
УСПОРАВАЈУ! НАПАШЋЕМО ПОСЛЕДЊИ... САД!

СТАНИ ИЛИ СИ ГОТОВ!
ШТА...

ВЕЗАЛИ СУ ВОЗАЧА, А РИК ЈЕ ОБУКАО ЊЕГОВУ БЛУЗУ И СТАВИО ШЛЕМ.
МОЖЕМО ДА КРЕНЕМО!
ДРЖИ СЕ ДОБРО!

Захваљујући пометњи коју је изазвало бомбардовање, пролазили су лако кроз контроле, док нису стигли до „Вуковог" сектора. Тамо није било панике.
СТОЈ! ПОКАЖИТЕ ПРОПУСНИЦЕ!
МОРАМО СЕ ПРОБИТИ! СПРЕМАН, РИК?
СПРЕМНИЈИ НО ИКАД!

Њихови пуцњи су се стопили у један.
А САД НАПРЕД, НАЈВЕЋОМ БРЗИНОМ!

Тешки камион је, пробивши рампу, упао у Бауеров логор.
ПОЖУРИ, РИК!

Камион се зауставио испред главног бункера.
РАЗДВОЈТЕ СЕ! БАД СА МНОМ!
ОСТАЛИ СА МНОМ!
ТУ САМ, ШЕФЕ!

Бауер је брзо реаговао, али Рик је био бржи.
НЕБЕСА! ЕНГЛЕЗИ!
ДОСТА ЈЕ БИЛО ТВОГА!

СТОЈ!
НЕЋЕШ МЕ ЗАУСТАВИТИ! ИСПАЛИЋУ РАКЕТЕ!
Бауер је појурио ка излазу.

Заборавивши машинку, Рик је голорук појурио за њим...
ФРАНСОА, ПУЦАЈ!
„ВУК"!
Франсоа је покушао да заустави Бауера...

...али, Бауер је зграбио пушку и...
23

...Рик је јурнуо за њим у тунел.
ААAX!

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **џони хазард**

ПОПАЈ
By BUD SAGENDORF

ЈЕ Л' ОНО ПОПАЈЕВ КЛИЊА ?
АХА! ЗАР ГА НЕ ПОЗНАЈЕШ? ИМА ГЛАВУ ГОЛУ К'О ЈАЈЕ!

ЈЕ Л' И ОН ЖДЕРЕ СПАНАЋ ?
ХЕЈ, МАЛЕЦКИ! ЈЕСИ Л' ТО КРЕНУО ДА ПАСЕШ СПАНАЋ ?
ХА! ХА! ХА!

ТИ МАТОРИ ПАМЕТЊАКОВИЋИ!

ЧИМ НЕКО ДОЗНА ДА САМ ПОПАЈЕВ... ПОЧИЊУ НЕУКУСНЕ ШАЛЕ !

УВЕК ПИТАЈУ: „ЖДЕРЕШ ЛИ И ТИ СПАНАЋ?!"

ИЛИ КАЖУ: „ПОСТАЋЕШ ОД СПАНАЋА ЗЕЛЕН К'О ЗЕЛЕМБАЋ"!

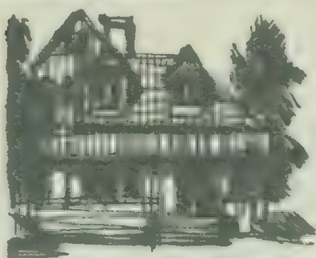

ИЛИ... „ШТО СУ ТИ РУКЕ К'О ШИБИЦЕ КАД ЈЕДЕШ ТОЛИКО СПАНАЋА" ?

ИЛИ... „КЛАДИМ СЕ ДА СУ ТИ ОЧИ ЗЕЛЕНЕ!"

ИЛИ... „САМО ТИ ЈЕДИ СПАНАЋ ПА ЋЕШ СТЕЋИ ЧИРУ К'О ШТО ЈЕ ОЛИВА!"

ТОЛИКО МЕ ПОНЕКАД НАЉУТЕ ДА ПРОСТО ЗАБОРАВИМ ДА САМ МАЛО ДЕТЕ!

КО НАС ТО УДАРИ ?
?
А МИ СМО СЕ САМО ШАЛИЛИ!
?
ТРЕБА ДА НАУЧЕ ДА СЕ СА СПАНАЋЕМ НЕ ЗБИЈАЈУ ШАЛЕ!

Уклета кућа

Чак и чињеница да је Луjза Борден, окривљена за двоструко убиство, купила цијановодоник у апотеци само неколико дана пре него што је злочин почињен, није оставила на пороту нарочити утисак.

Још од раног јутра 4. августа 1892. године тешка спарина притискала је амерички градић Фол Ривер. Сунце је пржило пусте улице којима су, ту и тамо, промицали ретки пролазници. Нико није без преке потребе излазио напоље.

У белој двоспратници месног банкара Ендрјуа Бордена сви укућани су неуобичајено рано били на ногама, шездесет деветогодишњи Ендрју да би завршио неодложене послове у банци а остали јер од врућине нису могли да спавају. Већ у седам сети сви су били на својим местима за трпезаријским столом. Међутим, никоме се није јело.

— Мораћу да одем до банке али вратићу се брзо — рекао је Ендрју својој много млађој супрузи Елен и, обрисавши по ко зна који пут чело низ које се зној сливао устао од стола.

— Идем и ја напоље — рекла је његова тридесет двогодишња кћерка Луја.

На зачуђен Еленин поглед брзо је додала:

— Отићи ћу до амбара, тамо је увек свеже.

— Врати се на ручак — било је једино што јој је рекла маћеха пре него што се с књигом у руци повукла у своју собу на првом спрату.

Десет минута касније кућа је утонула у мир. Чуло се само равномерно куцање великог зидног часовника који је стајао у холу.

ГДЕ ЈЕ НЕСТАЛА ЕЛЕН?

Користећи прилику што у кући нема никог сем Елен дугогодишња домаћица Борденових, Брицет Саливен, одлучила је да још мало одспава.

Тачно у 11 часова и 45 минута из сна су је тргли крици који су допирали из приземља. За тренутак, стара домаћица није била сигурна да ли то стварно чује или можда сања. Како крици нису престајали, обукла је на брзину кућну хаљину и истрчала у ходник. Ту је већ сасвим јасно могла да чује избезумљени Луjзин глас:

— Брицет, брзо! Неко је убио оца!

Брицет се сјурила низ степенице и кроз отворена врата салона угледала стравичан призор: обливен крвљу, непомичан, Ендрју Борден је лежао на дивану. На глави му је зјапила огромна рана. Брицет је појурила напоље и почела да дозива у помоћ.

— Господин је убијен, господин је убијен! — понављала је гласом промуклим од страха.

Неколико минута касније кућа је била пуна суседа. Позвали су и лекара, мада је било очигледно да се Бордену више не може помоћи. У једном углу салона, погледа прикованог за мртвог оца, Луjза је тихо јецала.

Одједном, први сусед Борденових, Ралф Спенсер, примети да нигде нема Елен. То му је било чудно па је пошао да је потражи. Попевши се на спрат, пажљиво је отворио једна за другим сва врата, све док у полумраку собе при крају ходника није угледао склупчано тело жене у широком брачном кревету.

— Елен — позвао је тихо.

Одговора није било.

— Елен — позвао је поново. **Жена се ни сада није одазвала. На прстима, да је не би уплашио, Ралф се примакао кревету и тек онда схватио зашто Елен не одговара: била је мртва — убијена ударцем секире по глави, баш као и њен муж.**

ПИТАЊЕ БЕЗ ОДГОВОРА

Само недељу дана после двоструког убиства у кући Борденових полиција је ухапсила Луjзу под оптужбом да је убила оца и маћеху. **Цео град је био запрепашћен: зар је могуће да је једна тако скромна, блага и предусретљива особа, члан многих добротворних организација, могла да почини овако страшан злочин? Полиција је тврдила да јесте. Као разлог наводила је наследство од 175000 долара. Зашто би Луjза, која је заједно са сестром Емом била и једини наследник свог оца, одлучила на убиство, то полиција није знала да објасни.**

Али шта се догодило са оруђем којим је злочин извршен?

Оно ни после детаљног претреса куће, амбара и околног земљишта није пронађено. **У димњаку у кухињи откривена је стара нагорела држаљица секире а у подруму нађено ново, очигледно мало коришћено сечиво, али је анализом утврђено да се ни на једном ни на другом предмету не налази ни најмањи траг крви.** Тако је истрага доспела у ћорсокак, нигде није било доказа који би потврдили сумњу полиције.

Наметнуло се питање да убица ипак није дошао споља јер било је очигледно да Луjза, ако је она извршила злочин, није имала довољно времена да оруђе сакрије ван куће. Постојала је и могућност да је имала саучесника, али ко је то био? Њена сестра која би једина поред ње могла да има користи од убиства, свакако не, јер се у том тренутку налазила у посети пријатељима у граду неколико стотина километара удаљеном од Фол Ривера.

Могућност да је злочин извршио неки провалник била је мало прихватљива јер је Луjза, како је сама изјавила, дошавши из амбара лично откључала улазна врата и на дрвеним капцима на прозорима који су се изнутра затварали није било трагова обијања.

ЗАР ОНА ЛИЧИ НА ЗВЕР?

Најзад, пошто истрага није показала неке нарочите резултате одлучено је да се Луjза Борден 1. јуна 1893. године изведе пред суд.

Још од самог почетка суђења Луjзин бранилац је инсистирао на теорији да је злочин извршио „непознати починитељ". Зашто, како и чиме — он није ни покушао да објасни јер то је, како је рекао, био посао полиције.

За све време суђења Луjза је седела поред своје сестре Еме. Замишљено је слушала доказе за и против себе, руку склопљених у крилу. Није показивала ни најмањи знак нервозе.

— Погледајте моју клијенткињу! — узвикнуо је у једном тренутку драматично адвокат показујући на Луjзу. — **само би звер била у стању да почини онако страшан злочин, али госпође и господо, да ли вам госпођица Борден личи на звер?**

И заиста Луjза је у том тренутку више него икад својим изгледом подсећала на скромну ученицу, узор врлине и невиности. Порота није могла а да не подлегне шарму њених дискретно спуштених трепавица, бледом, ненашминканом лицу, строгој црној хаљини. Чак и чињеница да је неколико дана пре убиства Луjза купила у апотеци цијановодоник и да су се њени отац и маћеха већ сутрадан жалили на болове у стомаку, није оставила на пороту нарочити утисак. Тринаестог јуна она је Луjзу Борден, услед недостатка доказа, ослободила оптужбе.

Становници Фол Ривера, потресени судбином Ендрјуа Бордена и његове жене Елен веровали су да се неће све на овом завршити. Надали су се да ће полиција кад-тад пронаћи доказе против оног ко је починио злочин и казнити га. Готово да није било сумње да је то дело Луjзе Борден, али она је и даље живела на слободи и цео случај је, како су године пролазиле, пао у заборав.

О. В.

БАТИНЕ КОЈЕ СЕ ПАМТЕ

КУЛИНАРИ

У пласт сена ставили смо живо прасе а затим га потпалили.

Сваког лета мој млађи брат и ја проводили смо по петнаестак дана код бабе и деде, у једном малом селу недалеко од Новог Сада.

И чим би они рано изјутра отишли на њиву, за нас двојицу настајао је прави рај: јурили смо кокошке, такмичили се ко ће више пера да извуче из њихових крила, мењали колаче и тегле са компотом за „камене" бомбоне, са дечацима који су се окупљали испред сеоске бакалнице...

Деда и бака неизмерно су нас волели и никад нам нису замерали на нашим несташлуцима. Све до једног дана...

Претходног јутра наши први суседи клали су огромну свињу. Нама је то дало одличну идеју: кад они могу ,можемо и ми! Али ,изабраћемо неко мање прасенце, испећи ћемо га и појести док се бака и деда не врате с њиве.

Договорено — учињено! Чим смо остали сами, ја сам утрчао у обор који се налазио на крају дворишта и намерио се на једно прасе, розе, са црном њушком. Једва сам успео да га ухватим за задње ноге али оно је почело ужасно да скичи, тако да сам морао да одустанем од своје намере. Препао сам се да комшије нешто не посумњају.

— Ухватићемо оно веће — рекао је брат. — **И прво ћемо му везати њушку.**

Тако и би! Канапом смо обавили њушку, предње и задње ноге једном повеђем прасету, а затим га окачили о мотку и пренели до великог пласта сена. **И док сам га завлачио у стог и прекривао сасушеном травом, мој млађи брат је одјурио у кућу — после неколико минута вратио се с виљушкама и ножевима у рукама.**

— Ух, ала ће бити лепо прасенце када се испече — рекао је и почео да се облизује.

Потпалили смо пласт а затим сели испред њега и чекали да се живо прасе у њему испече. Повремено смо се уклањали у страну кад нам је ветар носио дим у очи, млатарајући виљушкама по ваздуху.

Пласт се све више разбуктавао. Изненада, до нас допре потмуло скичање. Мој брат ме запањено погледа.

— Шта , зар још није печено! — виљушка му је испала из руке а у очима сам приметио сузе: било му је жао животиње.

Почео сам да га тешим. причао сам му о укусном месу којим ћемо ускоро да се сладимо. даћу му чак и сву кожурицу. Ипак, ништа није помагало, почео је да плаче на сав глас.

Уто зачусмо ударац гвоздене капије која се налазила иза наших леђа. Као без душе, деда и баба су утрчали у двориште.

— Шта то радите? Јао, моје сено! — дрекну деда, жиле су му искочиле по врату а лице се зажарило. Још док је трчао према нама, извукао је каиш из панталона.

Тада је зачуо скичање прасета! Мотком је разгрнуо упаљено сено и извадио животињу која је била полуугушена од дима. А онда нам је пришао... ни сузе нису могле да нам помогну.

Иако је од тада прошло 20 година, још се сећам тих батина, јер и деда је плакао док нас је тукао. Данима после тога није ишао у поље, седео је у дворишту, окретао главу од нас и дубоко уздисао.

Драган Миланков
Димитрија Туцовића 30
21000 Нови Сад
(Хонорар: 200 динара)

НАША СРЕДЊОВЕКОВНА ПОВЕСТ

200 ОКЛОПА ЗА ГРАНИЦУ!

За начин борбе и ратовања, средњи век је нарочито значајан и занимљив.

. У његовом ранијем добу употребљавало се искључиво хладно оружје. Међутим, у 14. веку почиње да се примењује барут и при пуњењу оружја и при разарању утврђења.

Начин борбе на отвореном пољу, у директном сукобу, не мења се одмах ни брзо јер пушке још дуго нису биле усавршене. Али, одмах се увидело да барут даје, посебно нападачима, моћно средство за разбијање и рушење до тада тешко разоривих градских зидина.

Хладно оружје за борбу појединаца састојало се од справа за напад и за одбрану. За напад су употребљавани ножеви, мачеви, сабље, копља, бојне секире и буздовани, затим стреле и праћке. За одбрану од таквих оружја служили су штитови, шлемови, рукавице, гвоздени панцири. Око градских зидина борили су се пешаци, а коњица је служила за јурише на отвореном пољу.

Простије хладно оружје израђивано је и у нашим земљама. Још и данас има села која се зову Стрелари, Тулари, Штитари, Копљари, што сведочи да су се њихови становници некад бавили тим занатима.

Финије оружје увозило се из иностранства, најчешће преко Приморја, из Италије. Народне песме помињу палe латинкиње, ришљанске мачеве, сабље венедичке, ђорде кова латинскога, млетачки ков. Постоје записи из којих се види да су Млечани више пута дозволили краљу Милутину и цару Душану да увезу њихове мачеве, штитове, оклопе за ноге, панцире и сл. Дубровчани су нудили у замену за неку измену границе 200 оклопа који су вредели 2000 перпера. Постоји податак да је цар Душан 1330. године забранио превоз оружја из Венеције преко своје територије за остале земље.

Овакве везе биле су јаке и са источним земљама. Народне песме помињу сабље мисиркиње и мисирлије, затим димискије или демишкиње и шамлијанке, (по градовима Дамаску и Шаму у Сирији), које су биле од најбољег каљеног челика. Спомињу се и стреле татаранке, седла цариградска, сабље аламанке (немачке) и маџаркиње, што значи да је било оружје и из ових земаља.

ШАЦА УБАВИЋ:

ПОЛАРНИ МЕДВЕД

МРТАВ САМ ГЛАДАН!

ФЕМКА! ЈЕ Л' ГОТОВ РУЧАК?!

САМО МИСЛИТЕ НА ЈЕЛО!

ПА ШТА ДА РАДИМ КАД САМ ГЛАДАН!

ХОЋУ ЛИ ВЕЋ ЈЕДНОМ ДА СЕ ОЖЕНИМ ПА ДА МЕ РУЧАК УВЕК ЧЕКА НА СТОЛУ!

А КОЈА БИ СЕ ПА ТО УДАЛА ЗА ВАС?!

ШТА?! ЈЕДНА САРДИНА!

ПА ЗА ОНАЈ НОВАЦ КОЈИ МИ ДАЈЕТЕ НЕ МОГУ ДА ВАМ КУПИМ ФАЗАНА!

ОВО ЈЕ ПРЕВРШИЛО СВАКУ МЕРУ!

ХЕЈ! ВИДИМ И НЕ ВЕРУЈЕМ!

КОЛИКА РИБА!

ЈЕ ФРИЖИДЕР!

ХОЋЕ ЛИ ТО ОНА МЕНЕ ДА УМОРИ ГЛАЂУ?!

НЕЕЕ!

И ОПЕТ У ФРИЖИДЕР! МОРАМ ДА ОТКРИЈЕМ ОВУ ТАЈНУ!

САД ИЛ' НИКАД!

ГРРРРРР!

АААХХ!

ШТА СТЕ УОПШТЕ ТРАЖИЛИ У ФРИЖИДЕРУ?! ДОБИЛА САМ ОВОГ ПОЛАРНОГ МЕДВЕДА НА ЛУТРИЈИ ПА САМ ГА СТАВИЛА ТУ ДА СЕ СИРОМАШКО ОСЕЋА КАО КОД СВОЈЕ КУЋЕ!

УПОМОООЋ!

ГРРР!

53647 MILVA: Mediterraneo . . .
53670 FARON JANG: I'll take the time. . .
53672 NEW SEEKERS: Circles . . .
53694 MILVA: Da tropo tempo. . .
53695 DAWN: I love you . . .
53700 JIM GROCE: Bad, bad Leroy Brown . . .
53701 PETERS AND LEE: Welcome home . . .
53798 ROGER PALTREY: One men band . . .
53799 POLLY BROWN: Up in a puf smoke . . .
53808 GARY SHEARSTON: Witnessing . . .
53817 GARU GLITER: Oh! You're beautiful . . .
53818 KEN BOOTHE: Everything . . .
53820 GLITER BAND: Jukebox queen. . .
53821 BACHMAN TURNER: Free wheelin . . .
53824 RAY STIVENS: Turn your radio on . . .
53825 BEAM TAYLOR: Bonne . . .
53826 SHOWADDY WADDY: Rock'n roll lady . . .
53837 BARRY MANILOV: Moneday. . .
53840 JIMY RUFFIN: Tel me what you want . . .
53841 FREDDIE KING: Shake your booty . . .
53842 RUPIE EDWARDS: Ire feelines . . .
53845 TONY ORLANDO: My love has no pride . . .
53846 AL WILSON: Lala deace song . . .
53728 GARI GLITER: Love you, love me love . . .
53734 AL WILSON: Show and tell . . .
53735 THE PIPS: Midnight train to Gorgia. . .
53742 MOUTH MAC NEAL: My friend . . .
53746 MICHEL DELPECH: Les divorces
53748 NIKOLETA: Papillon . . .
53749 JACQUES BREL: Les biches . . .
53751 DRUPI: Vado via . . .
53752 MARINELA: Pesma sa Evrovizije '74
53753 LENA ZAVARONI: MA! (He's makinge ves at me). . .
53754 DAVID WILLIANS: Say it again . . .
53758 NEW SEEKERS: Ride a horce . . .
53761 ROMAULD: Celui qui reste et celui qui s'en va...
53763 GLITER BEND: Angel fage . . .
53769 JIMI STAFORD: Undecided . . .
53771 BIL HALEY THE COMETS: Roch around clok...
53774 JIM GROCE: I got a name . . .
53775 JERRY LEG LEWIS: Rock you Medley . . .
63776 RAY STEVENS: The streak . . .
53782 GULLTY PEARLS: I'll say it over again . . .
53789 VEWET GLUG: Roll me down'a little sunshine . .
53791 NEIL SEDAKA: Laughter ih the rain . . .
53706 MOUTH AND MAC NEAL: Minnie, Minnie. . .
53708 DIK DIK: Storia di periferia . . .
53714 GEORDIE: Electrik lady
53716 DAWN: The spark of love is kindlin' . .
53717 RISING SUN: Medicine head . . .

Ексклузивно за читаоце Политикиног забавника!

ВЕЛИКИ ПОПУСТ: свака од плоча које доносимо на овој страни стаје — само 6,00 динара!

РОК-ЕН-РОЛ ОКО САТА

Пружамо вам изузетну прилику да преко нашег листа набавите грамофонске плоче и попуните своју дискотеку.

Малопродајна цена сингл-плоче је 16,00 динара. Међутим, ако одаберете 10 плоча, објављених у овом броју Политикиног забавника, онда је цена 60,00 динара, односно — 6,00 динара по комаду!

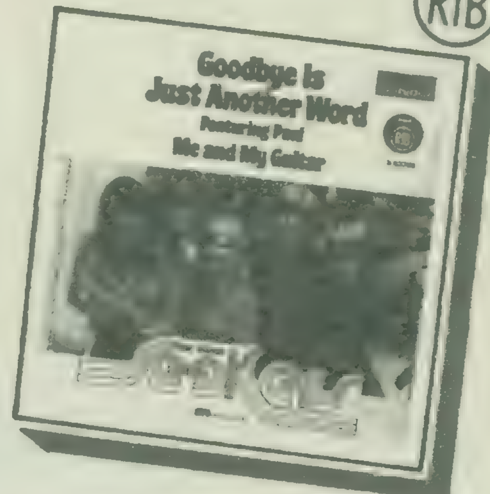
На наруџбеници треба да наведете најмање 10 плоча које желите да купите, а платићете поштару кад вам их донесе. Наруџба не може бити мања од 60,00 динара јер паковање и поштарину не плаћате ви него ми.

СПЕЦИЈАЛНО ЗА ОВУ ПРИЛИКУ!

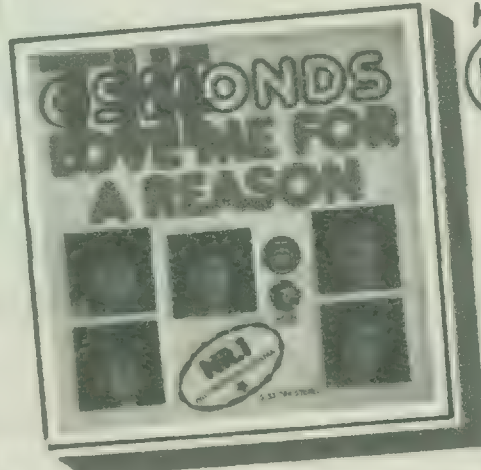

1

Политикин забавник
11001 Београд, Македонска 29

НАРУЏБЕНИЦА

ЗА ГОТОВО неопозиво поручујем плоче под бројевима:

____

____

за укупну суму од ——————— динара коју ћу платити поштару кад ми их донесе (поузећем).

____

(Име и презиме)

____

(Поштански број и место)

____

(Улица и број)

(Датум) (Потпис)

Наруџбеницу попуњава лице које ће платити плоче.

RTB

БР

Авиони будућности биће »штедише«. У ту сврху једни ће имати шупљикава крила, други нуклеарне реакторе, а трећи — наглашен струк.

Авион који неће скоро полетети наследник КОНКОРДА у поносу амерички X-24C.

ПРЕД ЗВУЧНИМ ЗИДОМ — Предлог за авион који би летео нешто испод брзине звука — ОВА ИЗНОСИ МАЛО ВИШЕ ОД 1220 КИЛОМЕТАРА НА ЧАС: сужењем трупа у висини крила отпор ваздуха смањен је за 15 одсто по такозваном „закону за површину" који гласи да је отпор минималан ако је површина трупа подједнака од кљуна до репа. Овај модел који се „зауставио" пред самим звучним зидом једва да је економичан и поред „танког струка" који штеди гориво.

У ЗНАКУ ЧЕТВОРКЕ — Велике наде полажу се у авион на водонични погон, идеју фабрике „Локид", чије гориво не би загађивало атмосферу за разлику од сада употребљаваног керозена. Кабине на крилима примале би четири стотине путника, а читав труп авиона био би резервоар течног водоника који би захтевао простор четири пута већи него керозен, али би зато био више него упола лакши. Само, и поред тога што би мања тежина захтевала слабији погон, водонични авион не би био „штедиша" — производња ове врсте горива стајала би четири пута више од керозена. Осим тога, страхује се да би мали број путника имао храбрости да крочи у овакву летелицу сећајући се катастрофе ваздушног брода ХИНДЕНБУРГ 1937. године изазване пожаром у водоничним коморама!

ДЕСЕТ ХИЉАДА САТИ — Далеко смелија идеја је авион на нуклеарни погон. Овако нешто било је све до пре неколико година незамисливо због тежине реактора и скоро неизводљиве заштите путника од радиоактивног зрачења. Сада су усавршени лаки реактори и нови начини заштите од радиоактивности. Авион попут приказаног био би један и по пута тежи од садашњег ЏАМБО-ЏЕТА а примао би шест стотина путника. Нуклеарни реактор заштићен од удара — на слици у пресеку — убацује топлоту у уређај с течним хелијумом који преко турбина покреће елисе мотора. Приликом узлетања и слетања реактор се ради безбедности искључује, а мотори користе керозен. ОВАЈ АВИОН БИО БИ У СТАЊУ ДА БЕЗ ПРЕКИДА ЛЕТИ ДЕСЕТ ХИЉАДА САТИ!

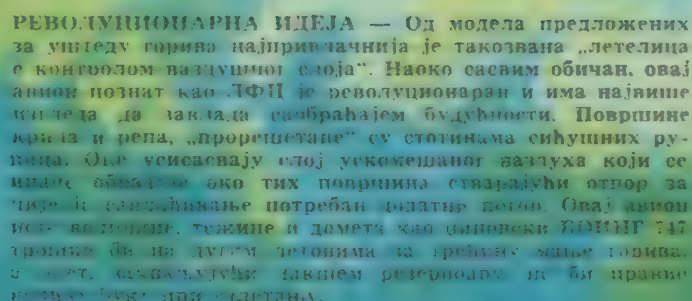

ЖИ ОД КОНКОРДА

Ујутро, 21. јануара ушао је у редовни саобраћај први надзвучни путнички авион на свету — енглеско-француски КОНКОРД. Машина британске компаније »Бритиш Ервејз« полетела је из Лондона за државу Бахреин у Персијском заливу, а у истом тренутку авион »Ер Франса« понео је своје путнике из Париза за Рио де Жанеиро подједнаком брзином — два пута већом од брзине звука. Свет се још није ни привикао на постојање овог муњевитог превозног средства, а САД, чији је престиж угрожен појавом »конкорда«, већ су објавиле намеру да конструишу нов авион назван X-24 C који ће летети СЕДАМ И ПО ПУТА брже од звука!

Међутим, спорији а »штедљивији« авиони и даље су циљ већине светских фабрика и компанија које, притиснуте кризом енергије, »у облацима« не мисле на престиж већ на економичне летове.

[illegible] ОВА ЛЕТЕЛИЦА ПРИМАЛА БИ 200 ПУТНИКА.

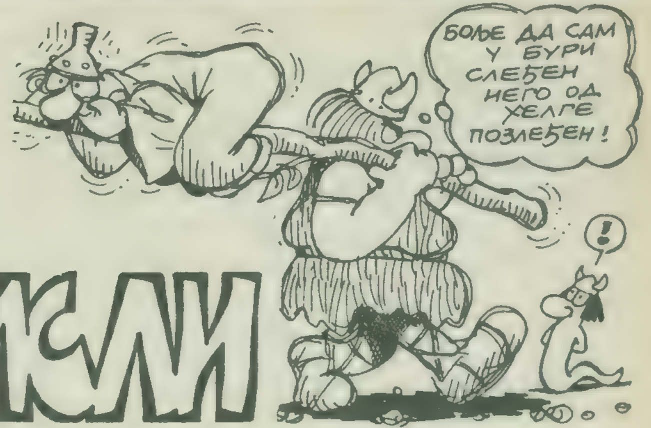
РЕВОЛУЦИОНАРНА ИДЕЈА — Од модела предложених за уштеду горива најпривлачнија је такозвана „летелица с контролом ваздушног слоја“. Наоко сасвим обичан, овај авион познат као ЛФЦ је револуционаран и има највише изгледа да завлада саобраћајем будућности. Површине крила и репа „прорешетане“ су стотинама сићушних рупица. Оне усисавају слој ускомешаног ваздуха који се иначе обавија око тих површина стварајући отпор за чије је савлађивање потребан додатни погон. Овај авион исте величине, тежине и домета као џиновски БОИНГ 747 трошио би на дугим летовима за трећину мање горива, [illegible]

[illegible]

ХИТ☆☆☆ СТРАНА

ЕЛВИС ПРИСЛИ

Последњих годину дана сведоци смо поновног „оживљавања" старих мелодија и певача. Да ли је у питању тренутна криза поп-музике, неинвентивност у стваралаштву водећих група и солиста или тешка финансијска ситуација продуцентских кућа, тешко је рећи. Чињеница је, међутим, да из недеље у недељу на топ-листама пратимо успоне некадашњих звезда док нам радио-програми нуде старе мелодије и хитове које су слушали још наши родитељи.

Један од тих некадашњих великана је и Елвис Присли чији је повратак потпуно успео. Набројати све његове хитове било би немогуће јер, вероватно, ни сам певач не зна колико је до сада снимио плоча. Ипак је познато да је за преко триста милиона копија Елвис до данас добио око сто златних и платинастих плоча. Овај певач, кога с правом називају краљем рок-ен-рола, рођен је 8. јануара 1935. године. У свет музике ушао је још 1956. године после чега почиње његов вратоломни успон. До сада је снимио и велики број музичких филмова. После тих првих успеха долази до краткотрајне кризе условљене појавом електричних оркестара и њихове музике. Почетком 1968. његов менаџер Колонел, који га је и прославио педесетих година, одлучио је да врати Елвису пређашњу славу. Трећег децембра те године у вечерњим часовима читава Америка је имала прилике да на телевизији посматра специјални шоу Елвиса Прислија. Он се тада појавио, као некад, у црном уском кожном оделу. Песме којима се представио нису биле кич песмице из његових филмова већ прави рок-ен-рол, блуз, и ритам и блуз из педесетих година овог столећа. Повратак је био више него успешан. Следећи корак способног Колонела био је концерт, први после готово седам година паузе. На бини се појавио 31. јула 1969. године у Лас Вегасу. Најављен као краљ рок-ен-рола, Елвис је певао тада своје старе хитове који су имали великог успеха код публике у време класичног рок-ен-рола. Од тада Елвис редовно даје по два концерта годишње, углавном у Лас Вегасу. Карте су увек распродате по неколико недеља унапред а његову публику не сачињавају тинејџерке већ жене од тридесет година. Мада на концертима нема више вриске и падања у несвест Присли може да буде задовољан јер га увек дочекују и испраћају овацијама. Његове плоче поново почињу да се продају, он долази на топ-листе, а производи компаније чији је власник (плоче, марамице, писма, шминка и сувенири) доживљава на тржишту прави бум.

Његов последњи сингл „Херт" (Hurt — Позлеђен), издат јуна месеца, постао је прави хит у многим земљама.

ПЕСМА за ову недељу

ХЕРТ (HURT)

(Позлеђен)

Текст и музика: Џими Крејн/Ел Јакобс
Пева: Елвис Присли

I'm so hurt
To think that you lied to me
And hurt
Way down deep inside of me
You said
Our love is true
And we'd never, never part
Now you want someone new
And it breaks my heart
And hurt
Much more than you'll ever know

Yes darling
I'm so hurt
Because I still love you so
But even tho' you've hurt me
Like nobody else sould ever do
I would never
Never hurt you.

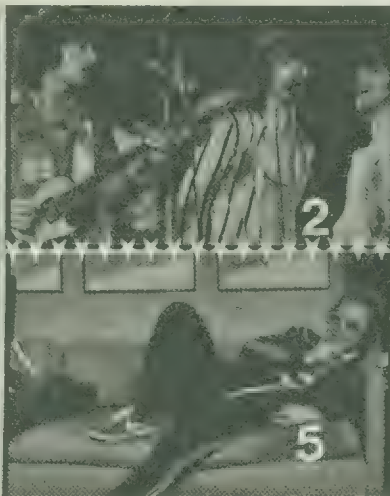
ЕНГЛЕЗИ ОСВОЈИЛИ АМЕРИКУ

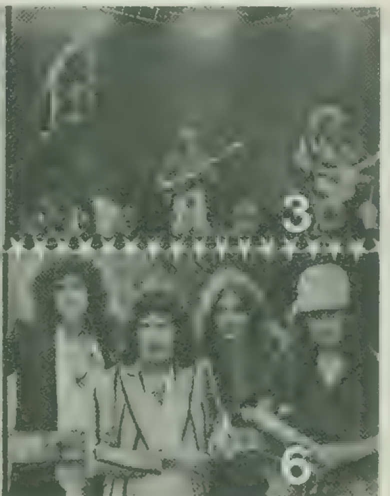
Недавно су неки музички часописи спровели анкету ко је све последњих петнаест година био на листи популарности у Сједињеним Америчким Државама. Установљено је да су до 1964. године на америчким топ-листама били искључиво домаћи музичари. Те године Битлси освајају Америку да би њихов успех одмах затим поновили још неки састави. Било је то време енглеских група, па су се на првих пет места листе популарности нашли поред ливерпулских чупаваца, још и Ролингстоунси, Енималси, Муди Блуз и Дејв Кларк Фајв. Две године касније примат преузимају амерички састави тако да је 1966. године редослед на топ-листи следећи: МАНКИС, ЛАВИН'СПУНФУЛ, СЕМ Д ШЕМ ЕНД Д ФЕРЕОНС. Од енглеских група тада је у Америци било места само за Битлсе и Стоунсе. Међутим, данас америчка омладина поново „луди" за енглеским саставима. Елтон Џон, Битлси као група а и као појединци, затим Ролингстоунси, Лед Цепелин, Џетро Тал, Дејвид Боуви, и други су међу водећима. Ако бацимо поглед на америчке топ-листе приметићемо да њима суверено владају ВИНГСИ Пола Макартнија, РОЛИНГСТОУНСИ, ЛЕД ЦЕПЕЛИН и Питер Фремптон за којима нешто заостају Елтон Џон и група КВИН.

1) ВИНГС — Сваки ЛП им је у Америци плоча број један
2) РОЛИНГСТОУНСИ — Свака плоча им се налази на топ-листама
3) ЛЕД ЦЕПЕЛИН — Свака велика плоча добија платинасту
4) ПИТЕР ФРЕМПТОН — Ове године изузетно је тражен и цењен
5) ЕЛТОН ЏОН — Два пута је био на првом месту мада је сада тренутно девети
6) КВИН — Млада група из Енглеске коју су Американци открили тек ове године

ДОМАЋА ЛИСТА

1. У КАМЕНУ ПЈЕСМА ПИШЕ — Мики Јевремовић — ЈУГОТОН
2. ЛУДУЈ С НАМА — Септембар — ЈУГОТОН
3. КАД ЈЕДНОМ ЗАЖЕЛИШ — Златко Пејаковић — ПГП РТБ
4. ШЈОР БЕПО КАПИТАН — Про арте — SUZY
5. СВИРАЈ МИ, СВИРАЈ — Тереза Кесовија — ЈУГОТОН
6. НОЋ ТИ ДИРА КОСЕ ЦРНЕ — Мишо Ковач — SUZY
7. ПЛЕЈБОЈ — Тихомир Поп Асановић — ЈУГОТОН
8. СКАЛИНАДА — Оливер Драгојевић — ЈУГОТОН
9. ГДЕ СИ БИЛА, ЛЕПА КЕЈО — Сунцокрет — РТВ ЉУБЉАНА
10. КАД СМО ЈА И МОЈ МИШ БИЛИ БОКСЕРИ — Дадо Топић — ПГП РТБ

СТРАНА ТОП-ЛИСТА У ДОМАЋОЈ ПРОДУКЦИЈИ

1. YESTERDAY — The Beatles — ЈУГОТОН
2. SATISFACTION — Rolling Stones — ЈУГОТОН
3. YUPI DU — Adriano Celentano — ПГП РТБ
4. SUNSHINE DAY — Osibisa — ЈУГОТОН
5. FERNANDO — Abba — ПГП РТБ
6. SAY HELLO — Chocolate Menta Mastic — ПГП РТБ
7. PINBALL WIZZARD — Elton John — ЈУГОТОН
8. RIGHT BACK WHERE WE STARTED — Maxine Nighttingale — РТВ Љубљана
9. YOU SEE THE TROUBLE WITH ME — Barry White — ПГП РТБ
10. NO REGRETS — Walker Brothers — ПГП РТБ

ИТАЛИЈА

1. ANCORA TU — Lucio Battisti
2. RAMAYA — Afric Simone
3. S. O. S. — Abba
4. COME DUE BAMBINI — Botega dell' Arte
5. GLI OCCHI DI TUA MADRE — Sandro Giacobbe
6. FLY ROBIN FLY — Silver Convention
7. SANDOKAN — Oliver Onions
8. SENZA PAROLE — Luciano Rossi
9. UNA STORIA D' AMORE
10. UN ANGELO

НОВЕ ПЛОЧЕ НАШИХ ДИСКО-КУЋА

ДИСКОТОН

ОПУС 1

Продуцентска кућа ДИСКОТОН позната по плочама народне музике, недавно је одлучила да сарађује и са поп-саставима. Први потез било је снимање албума београдског састава ОПУС 1 који је наишао на добар пријем дискофила. Све композиције на овој плочи написано је познати београдски оргуљаш Миње Округић.

МОТОРОК

Десетогодишњицу свог постојања рок-група ЦРНИ БИСЕРИ обележила је издавањем свог првог албума. Тај њихов први ЛП назван МОТОРОК, наишао је на добар пријем и поред тога што многи тврде да је оваква „рокерска музика" одавно превазиђена. Група припрема и други албум.

ЗОРАН — ДОГОДИЋЕ СЕ НЕШТО

У последње време певач Зоран Миливојевић постиже више успеха на гостовањима и фестивалима у иностранству него код нас. Његов последњи сингл са композицијама „Догодиће се нешто" и „Бројим до сто" још је један покушај младог интерпретатора да придобије наклоњеност домаће публике.

ПОП-ЗАНИМЉИВОСТИ

Нови ЛП Рода Стјуарта (Roda Stewarta), најављиван за прве летње дане још није издата. Велика плоча под називом »A Night on the Town« (Ноћ над градом) касни због тога што се сматра да неке песме нису добро снимљене. Род је до сада три пута мењао студио, а последње снимке начинио је у Лондону. Његова брига за квалитет плоче разумљива је јер се тешко може поновити изврсно снимљен звук на последњем албуму „Sailing« (Једрење).

Чланове састава КИС (Kiss) једне од најпопуларнијих група данашњице још нико није успео да сними ненашминкане. Веома упадљиво одевени и нашминкани, чланови групе сликају се само са својим маскама, тако да су у последње време почеле да круже приче како су изузетно ружни и да због тога не желе да се „сликају" без дебелог слоја шминке на лицу.

Марша Хант (Martha Hunt) певачица која није имала неких већих међународних успеха сем са оригиналном поставом мјузикла Hair (Коса), изјављује да је њена кћеркица, која данас има пет година рођена из везе са популарним Мик Џегером. Како Марша каже мала Карин чим види на сликама Мика или чује неку његову плочу узвикне: „Ево га мој тата!".

ЈАН МИЧЕЛ (Jan Mitchell)

Седамнаестогодишњи басиста групе БЕЈ СИТИ РОЛЕРС, Јан Мичел тренутно је најбоље плаћени тинејџер на свету, док је пре неколико година са својом старом и непознатом групом ЈАНГ СИТИ СТАРС (Young City Stars) зарађивао једва за џепарац. Данас, пошто су уз помоћ менаџера Тама Патона, постигли успех, њихови хонорари достижу огромне своте. Мичел тренутно недељно зарађује око 4 милиона динара, вози скупа кола и спада међу најбоље плаћене музичаре.

РОЛИНГСТОУНСИ (ROLLING STONES)

Интересовање за ансамбл РОЛИНГСТОУНСА готово не престаје. Доказ за то су продате плоче и концерти који су по правилу распродати. Успех није изостао ни на последњој турнеји по Европи када су Стоунси одржали и два концерта у Загребу. За време дводневног боравка у главном граду Социјалистичке Републике Хрватске Мику Џегеру и друговима продуцентска кућа SUZY, која штампа њихове плоче у нашој земљи, уручила је златне плоче за продају у Југославији.

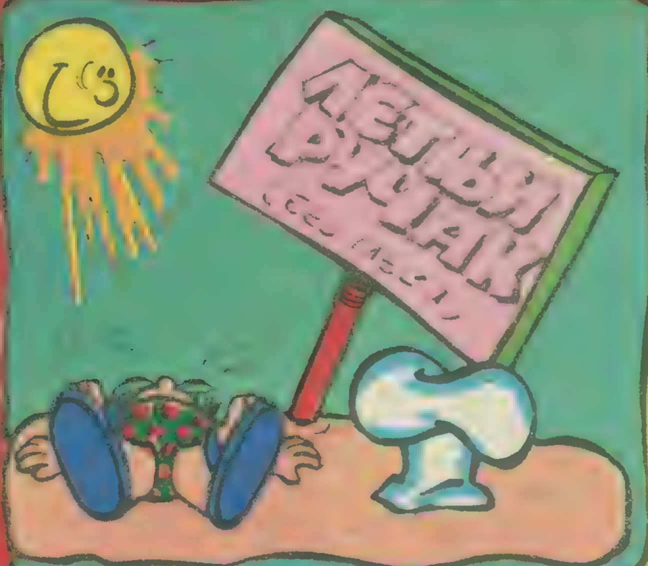
УЛИЦА ТОМА ЏОНСА

Популарни певач Том Џонс, и данас један од најбоље плаћених певача, био је на недавно одржаном концерту у Лос Анђелесу пријатно изненађен. Концерту су присуствовали и његови обожаваоци из Јужноафричке Уније који су му поклонили велики фотос са својом сликом у једној улици у Венонију, у близини Јоханесбурга, која носи име: Улица Тома Џонса. Нешто

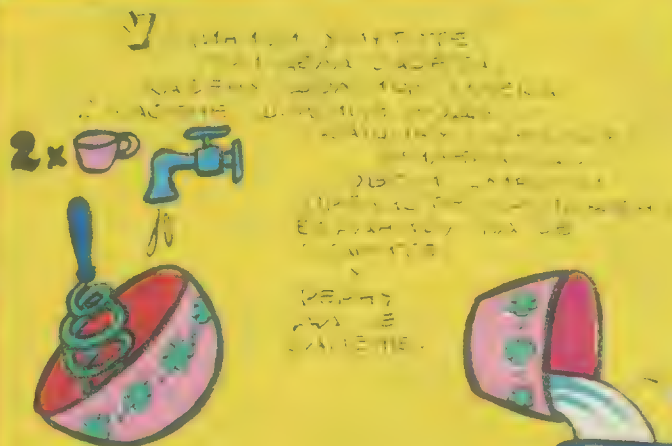
касније радосном певачу Тому Џонсу све је било објашњено. Та улица у Венонију стварно носи име Тома Џонса, али не певачке звезде већ Тома Џонса који је 1920. године био председник општине овог града. Сликајући се са поклон-фотографијом певач Том Џонс је у шали изјавио: „Знао сам да сам популаран, али толико да улице носе моје име, то никад не бих поверовао".

1 БОРАНИЈА СА ЈАЈИМА

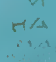

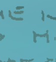

2 ШОПСКА САЛАТА

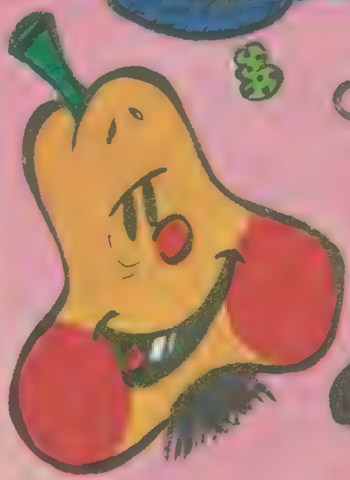

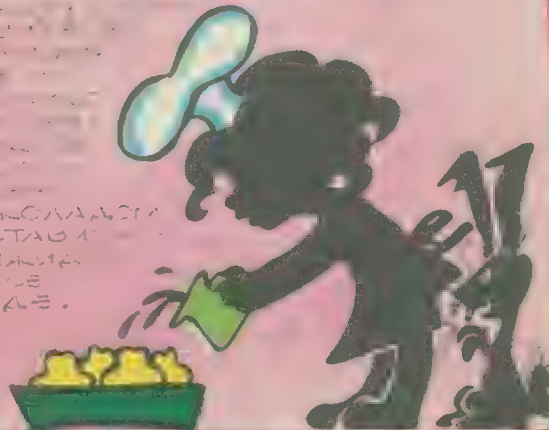

3 КРУШКЕ С ПРЕЛИВОМ

ФАНФАРЕ

за малог слона

КРСТАРИЛИ СМО НАЦИОНАЛНИМ ПАРКОМ КЕНИЈЕ НЕ СЛУТЕЋИ ДА ЋЕМО МАКАР И ДЕЛИМИЧНО ВИДЕТИ НЕШТО ШТО ЈЕ РЕТКО КОМЕ ПОШЛО ЗА РУКОМ

Као велики љубитељи природе, и то оне праве, неоштећене, супруга и ја често смо одлазили у Африку. Мислимо да све лепоте биљног и животињског света на земљи данас могу да се виде једино у Африци. Овога пута били смо на сафарију у Самбурији, националном парку у североисточној Кенији и готово свакодневно одлазили на дуга крстарења нашим старим џипом.

Једнога дана угледали смо у багремовој шуми поред реке Уасо Њујира крдо слонова. Животиње су мирно пасле, не обраћајући пажњу на нас. **Прихватили смо се камере да бисмо направили неколико снимака и одмах приметили да се једна слоница са нешто већим стомаком чудно понаша. Корачала је уназад, што слонови чине само када се спремају на борбу или желе неког да заплаше. У једном тренутку слоници су поклекле задње ноге.** Пало нам је на памет да ће, можда, донети на свет младунче, али смо по изгледу њеног стомака закључили да за то још није било време.

Нисмо желели да се више задржавамо, па смо наставили пут до саме обале. Међутим, крдо је тамо стигло пре нас. Одлучили смо да останемо и да видимо шта ће се догодити. **Док су остали слонови пили воду, слоница је стајала по страни. Наједном, слонови су подигли главе и почели да трубе као фанфаре. Сви су гледали у слоницу. И ми смо погледали у том правцу и на наше запрепашћење спазили младунче између слоничиних ногу! Схватили смо да га је донела на свет док нам је пажња била заокупљена осталим слоновима. Било нам је криво што смо пропустили тај тренутак. Непажња и ето ... ретка прилика да видимо сам чин доласка слона на свет, што је ретко коме пошло за руком, отишла је у неповрат!**

Младунче на земљи још је било обавијено постељицом. Мајка је настојала сурлом, кљовама и пред њом ногом да је се потпуно ослободи. Кад је у томе успела покушала је помоћу сурле да га усправи на ноге. После двадесетак минута правих мука — успела је. Слонче се клатило лево-десно, пало, устало и након неколико минута начинило прве, несигурне кораке!

Пола часа после рађања слонче је већ халапљиво сисало мајчино млеко, а затим је бригу о њему преузела једна стара слоница, али под сталним надзором мајке. Тако је слонче добило и „дадиљу“. У живот је закорачило безбедно. Јер, док је оно касније с мајком и старом слоницом пило воду, остали слонови будно су мотрили на околину, спремни да непријатељски дочекају сваког ко покуша да се приближи њиховом потомку.

В. Лојтхолд

ЧИМ УГЛЕДА СВЕТ, СЛОНЧЕ БРЗО СТАНЕ НА НОГЕ

МАРКО АТИЛИЈЕ РЕГУЛ

РЕЧ ВАЖНИЈА ОД ЖИВОТА

1 **НЕ ЗНА СЕ КАД ЈЕ РОЂЕН** — Марко Атилије Регул римски конзул и војсковођа, био је један од најутицајнијих личности у пунским ратовима, веома значајним за римску империју. О животу овог храброг и вештог војсковође зна се само мало. Није познато ни кад ни где је рођен, па је и то утицало да се око њега исплете нит легенде. У политичком и војном животу старог Рима појављује се изненада 267. године пре н. е. када је муњевито освојио Бриндизи, град у јужној Италији.

2 **РАТ ЏИНОВА** — Крвави и вишегодишњи сукоби две велике завојевачке силе, Рима и Картагине, за превласт на централном и западном Средоземљу, почео је 264. године пре н. е. Многе битке ових супарника познате су у историји као пунски ратови: први, други и трећи. Ови ратови називају се пунским, јер су Римљани Феничане, којима су Картагињани етнички припадали, називали Пунима. У првом пунском рату учествовао је и Марко Атилије Регул, као један од тројице заповедника римске флоте.

3 **ПОХОД НА ЧЕЛУ ФЛОТЕ** — Први пунски рат вођен је од 264. до 241. године пре н. е. и то за превласт на Сицилији. Године 256. Марко Атилије Регул и Луције Манлије Вулс кренули су ка Африци са 330 бродова, од чега око 230 ратних, са више од 100.000 људи. Са картагинском флотом су се сукобили код јужносицилијанског рта Екном. **Регул је с муком победио и са 15.000 пешака и 5.000 коњаника кренуо на Картагину.** Искрцао се на афричком тлу, опсео тврђаву Ад и победио војску која ју је чувала

4 **СПАРТАНЦИ НА СЛОНОВИМА** — Уверен да је тешко победив, Регул из Ада нуди Картагињанима мир под веома тешким условима. У међувремену је у Картагину стигла група спартанских најамника на челу с искусним Ксантипом. Поступајући по његовим саветима, Картагињани су крваво потукли Регула на реци Багради 255. године пре н. е. Вешти Ксантип је врло добро распоредио слонове који су прегазили центар римске одбране. **Регул и 500 војника су заробљени. 2.000 се спасло бекством, а остали су изгинули.**

5 **ВОЈСКОВОЂА У ТАМНИЦИ** — Марко Атилије Регул је бачен у тамницу и у њој је провео пет година. Размишљао је о рату и схватио да Рим неће лако сломити силу као што је чврста Картагина. Убрзо се показало да је Регул у праву. Борећи се у плитким водама код Мале Сарте, у северном делу Африке, Римљани су претрпели тежак пораз. Уништено им је много бродова ,а страховита олуја која је наишла одмах после пораза докрајчила је до тада моћну римску флоту.

6 **ЗАРОБЉЕНИК ПОСРЕДУЈЕ** — Како нису могли да изграде нову флоту, ослабљени Римљани усмеравају своје нападе углавном на Сицилију. Добили су битке код Терме и Панорма 250. године пре н. е. Картагињани су после тога предложили примирје и послали у Рим Регула као посредника да преговара са римским Сенатом о размени заробљеника и прекиду рата. **Иако је знао да га сигурно чека смртна казна у Картагини ако његова мисија не успе, Регул се упорно залагао да се рат — настави.**

7 **ПОВРАТАК У СМРТ** — Сенатори су подсећали Регула на опасност која му прети ако се врати у Картагину. Молили су га да се никако не враћа, али ни то није могло да поколеба чврстог и храброг Регула. Кад је поштено и према договору обавио преговоре у Риму, Марко Атилије Регул се укрцао на брод и запловио према Африци. Мноштво света стајало је у луци и величанствено се опростило од војсковође коме је реч задана Картагињанима била важнија од живота.

8 **ПРИМЕР ЗА ИСТОРИЈУ** — Ово је готово све што се зна о Марку Атилију Регулу. Са одласком из Рима њему се губи сваки траг. Легенда каже да су га Картагињани подвргли страшним мукама, а затим убили у тамници. Регул је све то поднео храбро, и његовој срчаности и упорности дивили су се чак и Картагињани. Његова смелост, човечност и снага касније су дуго били пример римским ратницима и војсковођама. Тако је још више прешао у легенду.

Деведесетогодишњи Џекоб Пинбенк лежао је у засебној болничкој соби и громким гласом убеђивао свакога ко би навратио да је његов, Пинбенков, боравак ту чиста грешка. Он се одлично осећа — камо среће да је доктор тако здрав! — а ако неко сумња у снагу његових руку, нека изволи да опроба! Гуши га у грудима? Глупости! Мало је назебао...

Једном се у собу кришом увукао младић у белом мантилу.

— Опет преглед, — заурла Пинбенк.

— Ни говора — пожурио је младић да одговори привлачећи столицу постељи. — Ја вам дођем неки далеки сродник. Зовем се Фред Фергусон, али ви ме можете звати једноставно Фред.

— Шта хоћете?

— Ја? Ништа. И да знате сјајно изгледате.

— Сјајно се и осећам. И да моја унука Мери није запела да треба да се лечим... Знајте, младићу, мене тако гуши у грудима већ четрдесет година, па ништа. Ех, што су то била времена... Тада сам често са Семом, мојим другаром, одлазио на пецање. Јули, јара, просто не можеш да дишеш. Чекај, чекај... које то оно беше године?

— Да, кажу да су онда лета била топлија — Фред је био снисходљив.

— Много топлија. Уопште, друга су то била времена...

— Верујем вам... — одговори Фред и искоса погледа према вратима. — Али, ми овде брбљамо, а ја сам дошао послом...

Пинбенк га погледа с подозрењем.

— Да вас не шаље унука Џени? Ништа вам неће помоћи. Ја тестамент нећу да мењам...

— Џени? Друга ваша унука. Како се оно беше...

— Мери? То је једно мило дете.

— Да, да.

— Е, мој младићу. Зар у вашим годинама тако слабо памћење! А какво сам само ја памћење имао! Мој другар Сем често је говорио: „Џек, ти би могао да будеш председник".

— Али, ви још не знате зашто сам дошао. Ствар је веома деликатна и, како да кажем, тајна.

— Тајна? На мене можете слободно да се ослоните. Када су ми некад Мери и Џени поверавале своје тајне, ја никада...

— Мистер Пинбенк — нестрпљиво га прекиде Фред — ја имам мало времена, морам да будем кратак.

Напоље!

И наглашавајући сваку реч покретима руку и слатким осмесима, младић му изложи циљ своје посете. Он је агент мале фирме која израђује и продаје стерео-ликове преминулих сродника. „Фантома", како их називају. За умерену цену фирма благовремено фиксира спољашњи изглед, глас, па чак и карактеристичан начин изговора оригинала, саставља програм за читаву серију емисија преко кућног видеомагнетофона и мили покојник поново се указује пред очима неутешне породице. „Треба само притиснути дугме! — ускликнуо је Фред. — С фантомом се може разговарати о политици, времену, кувању, пожарству, једном речју о свему на свету".

У почетку смисао Фредових речи као да није допирао до Пинбенка. А затим је рикнуо:

— Шта? Хоћете да од мене начините покојника? Напоље! Ја још

НИЈЕ ПРИЈАТНО СЕДЕТИ НАСУПРОТ СЕБИ, РАЗГОВАРАТИ СА САМИМ СОБОМ. А ЏЕКОБУ ПИНБЕНКУ УПРАВО СЕ ТО ДОГОДИЛО.

не намеравам да умрем!

Фред је спретно избегао огромну песницу и истрчао из собе. У ходнику је поправио фризуру, извукао из машне велику иглу с вештачким брилијантом, ставио је у џеп и нешто окренуо на ручном часовнику.

Жив сам!

Петнаест минута касније ушао је у кабинет где је за великим писаћим столом седео дебео човек.

— Како је било? — дочекао га је још с врата.

— Није пристао. Само што ме није иступао.

— Професионални ризик — филозофски примети дебељко. — Да сам ја у болници и да си ми дошао с таквим предлогом, ја бих те избацио кроз прозор. А да ли си записао бар разговор?

Фред стави на сто иглу за кравату и часовник.

— Лик и глас. Па, ваљда ћемо нешто и од тога направити...

После неколико недеља на тој истој канцеларији врата су се с треском отворила и у њу је упао... Џекоб Пинбенк.

— Ту сте, хуље! — загрмео је. Фред се сакрио иза шефове фотеље а шеф, Берсби, журно је спустио ноге са стола и, правећи наивно и љубазно лице, руком позвао госта да седне. Али, Пинбенк није на то ни помишљао. Стао је насред собе и претећи штапом почео да урла:

— Видите ли? Жив сам! И ко вам је дао право да мојој унучици Мери продајете фантома док сам ја жив живцат?

— Не схватам о чему говорите — поче Берсби — трудећи се да добије у времену и смисли шта да одговори.

— А ја вама кажем да је одавде до мога гроба даље него одавде до Северног пола — наставио је старац да урла. — Кад сам се вратио из болнице Мери ме је позвала телефоном и молила да их посетим. И отишао сам. Ушао сам у салон и сео. Мери је нешто тумарала по кухињи. Дај, мислим, да укључим видео. Притиснем дугме и имам шта и да видим. У углу собе седим — ја сам! „До врага, мислим, зар без мог пристанка". Тај тип гледао је у мене, ја у њега. Прилично је глупо седети насупрот себи самом, али ја сам ипак проговорио! „Дивно време данас". А он: „Некад је било топлије. А и времена су била другачија". Лепо је то и тачно рекао, јер је заиста тако. Питам га: „А како ви?". А он: „Мало ме гуши у грудима, али није то ништа. Мене то тако већ четрдесет година". „Е, мислим се ја, паметан много баш ниси. Понављаш оно што сам ја говорио у болници кад ме је овај ваш бедник онако преварио. А изгледао ми је тако симпатичан. М-да, разговарам ја с тим другим типом тако као да се ништа није догодило, док он не извали неку преиспољну глупост и ја га исправим. И можете ли замислити шта ми је одговорио? Рекао је: „Мој другар Сем увек је тврдио да бих ја са својом главом и председник могао да будем". Е, онда ми је било доста. Тада сам рекао себи да морам да вас потражим. И сад вас питам: ко вам је дозволио да продате тог фантома? Ја сам жив! И по каквом праву сте направили фантома без моје дозволе? Тужићу вас суду!

Берсби је на изглед мирно саслушао старчеву оптужбу, а затим је извадио боцу и две чашице и поново позвао госта да седне.

Пинбенк, сад већ мало смирен, седе с друге стране стола и испи чашицу на душак. А затим продужи:

— Ја у принципу нисам против фантома. Ако наука већ напредује треба с њом ићи укорак. Нисам ја никакав назадњак, ако ме за таквог сматрате. Свет се креће стално напред, и ја то схватам. Али, чему превара? И за ту превару моја драга унука дала вам је толике паре!

Биће отпуштен!

Берсби је осетио да је сад дошао ред на њега.

— Потпуно се слажем с вама — поче он — и признајем: моји људи нису безгрешни. Док је разговарао с вама, младић је неколико пута кришом шкљоцнуо апаратом. Будите без бриге, за то ће он бити примерно кажњен. Али, не би требало да се толико љутите. Ми не радимо због новца. Нисам се тачно изразио... не само због новца. Ми служимо људима. Знамо сви да је људски живот танка нит која изненада може да се прекине. Човек умире и оставља иза себе уплакане, неутешне сроднике. Ко да им помогне, ко да их утеши, ако не ми? Знали смо да имате унуку која вас воли, а која је, после смрти својих родитеља, нашла топло огњиште под вашим кровом. Зар смо могли да се помиримо с тим да вас она заувек изгуби?

Пинбенк се све више кравио. Испивши другу чашицу, промрмљао је у браду „Јадно дете". А Берсби је наставио:

— А што се тиче ваших примедби на квалитет нашег производа, потпуно се с вама слажем. Али, зар за то и ви нисте делимично криви? Нисте пристали да вам се изради фантом и наш сарадник је морао да ради под веома неповољним условима. Да сте пристали, ми бисмо могли да гарантујемо за квалитет. Знам, знам — пожурио је да дода кад је видео да Пинбенк хоће нешто да каже. — Хоћете да питате с којим правом се ваш фантом нашао код ваше унуке док сте ви још живи? Признајем, то је незаконито. Оправдања нема. Због тога је већ одговорни службеник добио отказ.

Пинбенк се већ сасвим раскравио.

— Добро — рекао је. — Нећу вас тужити. Али, захтевам од вас да мојој унуци одмах вратите новац... Или не. Направите ми уместо тога доброг фантома. Нека Мери остане лепа успомена на мене...

Чим је старац отишао, Берсби се окрете младићу:

— Фергусоне, идите на благајну и подигните заосталу плату. Ваше услуге нам више нису потребне.

Успех

Ту би требало да се заврши прича о Пинбенку. Али, није тако.

После неколико година, током којих фирма Берсби није нешто нарочито напредовала, али се одржавала (на сваку породицу већ је долазило по два фантома) у кабинет је ушао релативно млад човек, наш добар познаник Фергусон. Одлично сашивено одело, елегантна машна. Израз самоуверености на лицу јасно је говорио да је у животу успео. Берсби је преко воље устао.

— Мистер Берсби ако се не варам? — запита Фергусон што је потпуно смутило његовог бившег шефа.

— Фреде! Пријатељу! Како си? Како послови? Ниси се уопште јављао као да си ме заборавио, мене који ти је био малтене други отац.

— Па тако, лутао сам мало по свету. А чуо сам да је стари Пинбенк умро?

— Он, да. Пре две године. Зар те је само то довело мени?

— У неку руку да. Хтео бих да купим његовог фантома. Ви, вероватно, имате у архиви касету с програмом.

Берсби не одговори.

— Џорџе, чуо си за Рока Еванса?

— Какво питање! Понекад и ја гледам телевизију.

— Е... па ево. Рок Еванс је недавно умро, прсну му чир у желуцу. Пре тога пристао је да му урадимо фантома. Нашао сам малу радионицу и почео да правим паре. До данас сам продао пет хиљада Рокових фантома, а имам поруџбине за још сто хиљада. Ко од његових обожавалаца не жели да има у стану сопственог идола? Производња је јевтина, користимо само један снимак. Купио сам ту радионицу, узео раднике, отворио две филијале а у плану ми је још тридесет. Сада се један мој човек налази у Холивуду и потписује уговоре с најславнијим звездама.

Породична идила

Фред се правио као да не примећује утисак које су његове речи произвеле на његовог бившег шефа. Наставио је мирно.

— Да, Џорџе. Осећам извесну нежност према старцу. Њему могу да захвалим што сам отишао од тебе и постао самосталан. Хтео бих да га добијем, успомене ради.

— Тренутак — успео је најзад Берсби да дође до речи. — Ти си, значи, власник фирме „Фантом стар"?

— Аха — мирно је одговорио Фергусон. — Из извесних разлога нисам јавно објављивао своје име. Дакле? Договорили смо се?

Берсби више није могао да издржи:

— Замисли само, и ја сам купио Евансов фантом. Кћерки за рођендан... Мој бивши агент... Невероватно! Не, Фреде, нећу ти продати старца.

— Како хоћеш. Пази само да не погрешиш. Кроз неколико година ти ћеш бити у најбољем случају шеф неке моје мале филијале. Уништићу ти посао. Ја сам сад у размаху, имам најбоље стручњаке. Зар мислиш да ћеш моћи да опстанеш правећи појединачне фантоме по наруџбини?

Угасивши своју скупу цигарету Фред Фергусон је изишао лаким кораком пословног човека који постиже успехе.

Џекоб Пинбенк седео је удобно заваљен у фотељи и причао једну од својих прича. Мери је листала неки илустровани часопис, њен муж је гледао спортски пренос. Деца су се нечим забављала. Нико није обраћао пажњу на поштованог деду и прадеду. Типично вече у типичној породици средњег имовног стања.

Неко је позвонио и у собу је ушао човек симпатичне спољашности и представио се као агент фирме „Фантом стар". Поздравио је дедицу, запитао га како је и добио одговор да су некад лета била много топлија а зиме хладније, и тек тада казао зашто је дошао.

— Ја представљам извесну особу која жели да сачува свој инкогнито. Желели бисмо да купимо од вас тог фантома. Цена не игра никакву улогу...

Сурогат живота

Протекло је двадесет година. Свет је толико отишао напред да су „Фантом стар" и још неколицина фирми заједничким напорима довели број фантома до 6,8 комада по породици. Фред Фергусон постао је један од најутицајнијих људи у земљи. Џорџ Берсби био је директор једне од његових другостепених филијала. Обојица су остарели. Само је Џекоб Пинбенк остао исти. Између два притиска на дугме седео је у кабинету генералног директора „Фантом стара" на једанаестом спрату облакодера који је припадао фирми.

Фантоми! Шта би свет без фантома! Колико је суза осушио „Фантом стар". Породица се враћа са сахране и — о радости! — у стану их очекује онај кога су управо с тугом испратили! Разуме се, било је и незадовољника, али када њих није било. Један литерарни часопис писао је, на пример: „Смрт су лишили њеног достојанства. У цивилизацији сурогата измислили су чак и сурогат живота, створили су од њега робу коју рекламирају као прашак за прање. Наша цивилизација претворила је човека у обичан предмет".

У међувремену Џекоб Пинбенк постао је истински украс кабинета Фреда Фергусона. И не само украс. Генерални директор волео је да понавља: „Често се саветујем с Пинбенком. Он ми указује на нове путеве. У нашем послу ништа није толико важно као здраво расуђивање, а то том добром старцу не недостаје. Понекад ми се чини да је то мој деда. Авај, мој изистински деда умро је пре проналаска фантома".

Једном је шеф рекламе предложио да Пинбенка прикажу на телевизији. У почетку Фергусон само што га није избацио из кабинета, али је после, размисливши, пристао. И отада се Џекоб Пинбенк неколико пута седмично појављивао у стану сваке породице...

Одатле па до опште популарности само је један корак. И заиста, после свега неколико недеља на тржишту су се појавиле чарапе „Пинбенк", топле дугачке мушке гаће „Дедица Пинбенк", „Пин" — аутомобили, пиво „Стари Џек"...

На почасном месту

На банкету који је фирма приредила поводом своје двадесетогодишњице, Џеку Пинбенку било је додељено почасно место: десно од генералног директора. Пинбенк је чак одржао и говор који је све присутне дирнуо до дна душе.

— Увек сам био човек једноставан и нечастољубив — рекао је. — Заслуга фирме „Фантом стар" је у томе што се сад налазим овде с вама и — не стидим се да то признам — што сам постигао успех о каквом сањају многи смртници! Нека још хиљаду година цвета и развија се „Фантом стар!"

Крај његовог говора изгубио се у бурном аплаузу.

Штета је само што тај аплауз Џекоб Пинбенк није чуо.

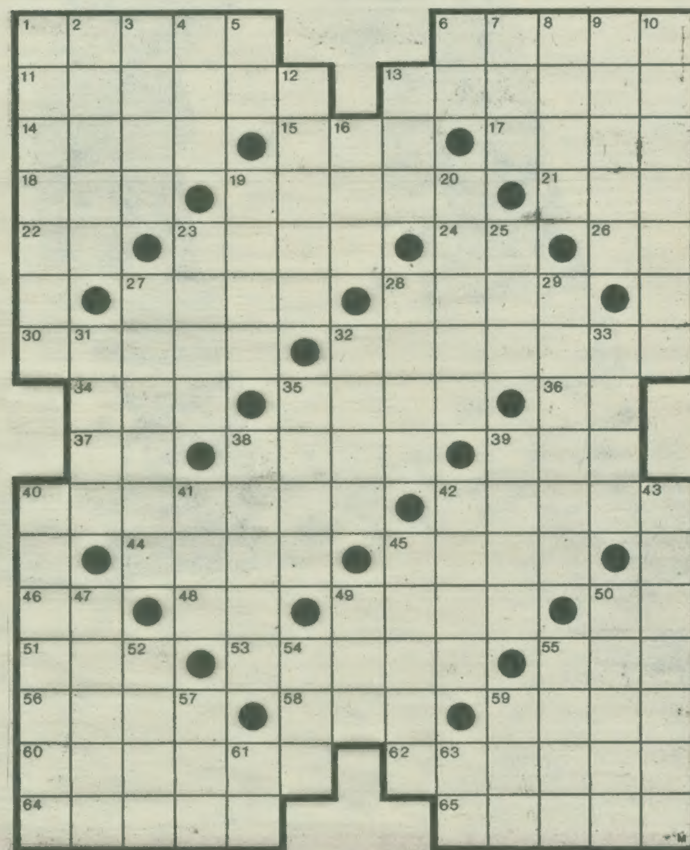
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) Геометријска слика, 6) израбљивачки рад, 11) стандардна мера, 13) председничка палата у Мадриду, 14) река у Војводини, 15) старе мере за тежину, 17) траг дивљачи, 18) лична заменица, 19) крда, 21) мушко име од миља, 22) староегипатски бог Сунца, 23) игра уз музику, 24) упитна речица, 26) першун, 27) грчки покрет отпора, 28) повреда, 30) део телевизора, 32) инфекција ране, 34) недељне информативне новине, 35) мајка родитеља, 36) мера за површину, 37) самогласник и сугласник, 38) омотач дрвета, 39) боја за косу, 40) њива, 42) врста атмосферске падавине, 44) експлозивно тело, 45) речни рибар, 46) првак, 48) лична заменица, 49) трчање у природи, 50) јединица за мерење електричног отпора, 51) катран, 53) римски император, 55) аустријска новинска агенција, 56) острво на Јадрану, 58) наша фабрика аутомобила, 59) словеначки песник (Жупанчич), 60) град у Италији, 62) зора (лат.), 64) полупаразитска биљка, 65) словеначки филмски глумац (Миха).

УСПРАВНО:

1) Стаклене посуде, 2) град у Грчкој, 3) име народног просветитеља (Пелагић), 4) неман, 5) број (стр.), 6) упитна речца, 7) наша река, 8) женско име, 9) део рибарског прибора, 10) град у Венецуели, 12) блок, 13) производ пчела, 16) врста коњског хода, 19) посољен, 20) прћија, мираз, 23) нацрт, 25) друга, остала, 27) јако црвенило (мед.), 28) већа текућа вода, 29) тропска биљка, 31) позната врста супе, 32) наша река и планина, 33) радиоактивна руда, 35) флаша, 38) лек против маларије, 39) наш познати карикатуриста (Александар), 40) говорници, 41) танка врпца, 42) дивља животиња, 43) зборник, 45) укус, мирис, 47) поздрав (турц.), 49) превлака на Малаки, 50) горко, 52) морска обала (мн.), 54) слово грчке азбуке, 55) корално острво, 57) проналазач телефона, 59) прави час (лат.), 61) предлог, 63) место у Србији.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) Космос, 7) бамбус, 13) октава, 14) окулар, 15) „Реал", 16) Вис, 18) Рора, м, н, 19) каста, к, м, 21) Ин, 23) кантони, 24) со, 25) ласо, 27) Арно, 28) сат, 29) олива, 31) АА, 32) Акра, 33) Рама, 35) цика, 37) плач, 39) рт, 41) салаш, 44) АЕК, 45) рауб, 47) Бали, 48) шв, 49) Рибница, 51) Об, т, с, 53) Кеита, с, е, 55) ерка, 58) ССО, 59) Аман, 61) Торлак, 63) ласери, 65) антена, 66) Арктик.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА" Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" Живорад Стојановић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525, Нурџихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: годишња 220,00 дин, полугодишња 110,00 дин, тромесечна 55,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 440,00 дин, полугодишња 220,00 дин, тромесечна 110,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 64.—, Долар 25.—, Фф. 110.—, Шфр. 66.—, Шкр. 108.—, Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

HONDA

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ТИТУЛА У МИРАЗ

Хтјела бих знати шта је то севастократор?

Јасна Рајић, Сарајево

Севастократор је византијска титула која је од 1081. године додељивана царевој браћи, зетовима и ближим рођацима. Први носилац ове титуле у Србији био је Стеван Првовенчани који се оженио девојком из царске цариградске куће. Већ од 14. века ову титулу су уз свечани церемонијал додељивали и српски владари.

ПРВЕ НАОЧАРИ

Да ли знаш када су први пут људи почели да користе наочари?

Петар Бандула, Петриња

Од пет чула, колико их имамо, човек је најпре покушао да контролише чуло вида јер је контролисање овога чула без сумње најлакше.

Римски цар Нерон био је, на пример, кратковид. Да би могао да посматра игре у циркусу и борбе гладијатора у арени, служио се смарагдом. За дешифровање нечитких рукописа калуђери у средњем веку употребљавали су изглачано драго камење у облику дебелих лупа.

Прве наочари с оптичком коректуром вида урадио је, наводно, неки непознати млетачки стаклар из 13. века. Међутим, тек на прелазу из 15. у 16. век појављују се прве наочари и у нашим крајевима.

ЗБОГ НЕПОДЕСНЕ ТЕХНИКЕ

Жељела бих знати гдје се налази слика „Тајна вечера" Леонарда да Винчија?

Славица Филиповић, Тиват

После „Мона Лизе", најбоља слика Леонарда да Винчија је, како сматрају многи историчари уметности, баш „Тајна вечера". Налази се у цркви Santa Maria della Grazie у Милану. Будући да је сликана темпером у уљу што је иначе неподесна техника за сликање на зиду, ово велико дело је већ добрим делом руинирано упркос свим настојањима да се очува.

ХОКЕЈ НА ТРАВИ

Интересује ме на каквом терену се игра хокеј на трави, његове димензије, каква су правила и са колико играча се игра.

Жељко Милићевић, Земун

Хокеј на трави је игра у којој се две екипе од по 11 играча такмиче ко ће више пута лоптицу да убаци у противничка врата. Лопта се гура штаповима дугим 91,5 до 96,5 cm на игралишту размера 91,5 x 54,9 m. Утакмица траје 2 x 35 минута за мушкарце, односно 2 x 30 за жене.

Хокеј на трави је нарочито развијен у Великој Британији, Пакистану, Индији и Аустралији. Водећа нација у свету хокеја на трави је Индија која је дуго била неприкосновени олимпијски и светски шампион.

Код нас је хокеј на трави почео да се игра у Загребу између два рата, где је и основан први Југословенски хокејашки савез — 1936.

ДОШАО ЈЕ ИЗ АФРИКЕ

Хтела бих да знам одакле танго води порекло?

Радмила Марић, Младеновац

У 18. веку црначки робови, приспевши у Јужну Америку, донели су са собом и свој фолклор, црначки плес. Примивши мелодију шпанске музике, односно песама Јужне Америке, нова игра се развија у друштвени плес парова. Име те нове игре потиче од црначког опонашања ударања у бубањ **(тан-го)**.

У плесне дворане Европе танго продире око 1910. да би око 1920. досегао своју кулминацију.

НИСУ »ЦРВЕНОКОШЦИ«

Да ли је истина, како сам чуо у школи, да Индијанци нису народ црвене коже?

Љубиша Предић, Звечани

Индијанци су народ светлосмеђе пути, црне косе, изузетно развијених кости лица и истакнутог „орловског" носа. Они, у ствари, представљају огранак монголоида што и потврђује претпоставку да су се неколико миленијума пре н. е. пребацили из Азије на амерички континент. Назив „црвенокошци" дали су им Европљани због тога што пред одлазак у ратни поход мажу тело разним бојама међу којима је преовладавала црвена.

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

Моји другови и ја скупљамо све бројеве Забавника и пошто нам недостаје доста старијих бројева желели бисмо да нам својим поклонима помогну читаоци Забавника. **Ранко Кекић, Тузланска 40, 71000 Сарајево**

Молио бих читаоце Забавника да ми пошаљу следеће бројеве: од броја 998 до броја 1040 и бројеве 1074, 1123, 1124, 1178, 1182, 1227, 1228 и 1234. Оним читаоцима који ми помогну бићу много захвалан. **Томислав Поповић, КК „Јадран" 510/44, 59203 Рогозница.**

Била бих јако сретна ако би неки од читалаца Забавника могао да ми пошаље старије бројеве Забавника. Тко ми пошаље осам Забавника добит ће од мене десет разгледница или један постер. **Горанка Секулић, Омладинска 5, 57250 Обровац**

WALT DISNEY
МИКИ

ЕВО ЈЕ, ШИЉО! НАЈ-БОЉА ПОДМОРНИЦА РУЧНЕ ИЗРА-ДЕ!
ЛЕПА ЈЕ, МИКИ! ЧАК СЈАЈНА!

ОВО ЈЕ КОМБИНА-ЦИЈА КУХИЊЕ, СПА-ВАОНИЦЕ И ОДЕ-ЉЕЊА ЗА НА-ВИГАЦИЈУ!
И СВЕ ФУНКЦИО-НИШЕ!
НЕГО!

ПОГЛЕДАЈ... ИМАМ ЧАК И КУПА-ТИЛО!
КУПА-ТИЛО! МИКИ, ПА ТИ СИ ГЕ-НИЈЕ!

А САД ДОЂИ ДА ВИ-ДИШ МОТОР!
ВИДИ, ВИДИ... ЧАК И СЛА-ВИНЕ РАДЕ! ЕВО МЕ ОД-МАХ!

БРЕ... ИМА И СТРУ-ЈЕ! ПА ОВО ЈЕ ПРАВА ПЛОВЕЋА ПАЛАТА, МИКИ, И...
А?
РЕК'О САМ ТИ ДА ЋЕМО МА-ЛО ДА ЗАРОНИ-МО!

ДА ЗАРОНИМО? НЕ-КА ХВАЛА... ЈОК ЈА! НЕМАМ ЈА ПОВЕРЕЊА У ПОДМОРНИЦЕ!

ТИ САМО ИЗВОЛИ... ЈА ЋУ ТЕ ПРИЧЕ-КАТИ НА ДО-КУ!
У РЕДУ! НЕЋУ ДУ-ГО... САМО ДА ТИ ПОКА-ЖЕМ ДА ЈЕ СТОПРОЦЕНТ-НО СИГУР-НА!

АХА... ЈЕСАМ!
КЛО КЛО КЛО

А МОЖДА И НИСАМ? ЧАС МИ СЕ УЧИНИ ДА ЈЕСАМ, ЧАС ДА МОЖДА И НИСАМ!

ОК... МИКИ ЋЕ ТО ЗНАТИ!
КЛО КЛО
ПОП!

ЧУЈ, МИКИ! ЈЕСИ Л' ЗАПА-ЗИО ДА ЛИ САМ ИЛИ НИСАМ...

... ЗАТВОРИО ВОДУ У КУПА-ТИЛУ!
ЗА СПАСАВАЊЕ